

վարձան պայտաններէն: Չափերու 40% ի
կէր յառաիկի րստ վերին Շաքրաթայի ժր
րնդէվ կը զեմնկրատ մքցակէցին՝ Գրուզ
Պրսթամանթիկ, որ 25% կը ստանայ: 15
միլիոն Գալլիֆորնիայիներ պիտի վճան
անա իրենց զեմնի րստ կտաւմարէին:
Ինչէր Տէյվիսի Տակաւադիբը, որ րստ
անոր րստ ընծաւտադիբը, նահանգը սր
անկորսթան տարմէ է:

(Twp. 5)

Փաթերը եւ Անի Տախտան եւ զատ-
կը՝ երբեք,

Գաթերն եւ Տրիվ Վիտլ եւ զատկները՝
Սեպտեմբեր, Վեհան, Պեմեմեն եւ
Սեպտեմբեր,

Տեկին Սաթերի Ֆիրերիկան,

Ինչպէս նաեւ Տախտան, Տաղարան,
Երբեքնան, Տեմեան, Կիշնան, Մու-
րատան, Հարրութեան եւ Շանկիան
(Յոնաստան) ընտանիքները

խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց Տօր,
Մեծ-Տօր, կըրօր եւ ազգականին՝

ՎԱՐԳԻՍ ՏԱԿԱՌԵԱՆ

Մանր, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, Սեպտ.
26-ին, 84 տարեկանին:

Յուդարեաւորութիւնը կը կատարուի
Զորեջարքի Մ. Շանկիան 1, Ժամը 15-
ին, Փարիսի Մ. Շանկիան Միւրիս Եկեղեցին
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris
ուրիշ ժամերը կը փոխադրուի Պանկե-
ֆոնիսիան կը զերեմիաստուրը, Ժամը
16-45-ին:

Ո՛ր ծաղիկ, ո՛ր ծաղիկեղան: Փոխան
ծաղիկի նուրբեր բարեկամական հա-
տատութեանց:

Մանազ յատուցողներն կը խնդրուի
ներկայ իրեն այլ մկան:

ԴԵՊԵ 100-ԱՄԵԱԿ Ս. ՅՈՎԱՆՆԷՍ-ՄԵՐՏԻՅԵ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ՕՐԵՄԱՆ

ՃՐԱԳԱՌՈՑ — ՆԱԽՏՈՂԱԿ

Փարիսի Սուրբ Յովհաննէս-Մկրտիչ
Մայր Տաճար Հիմնադրութեան
101-րդ եւ Օձման 99-րդ
տարեկարծեան տարեկարծ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 5, Ժամը 10-30-ին

Պատարազ կը ծառայուի եւ կրօնա-
պարտ ապրումներով Գոշարանկան ա-
ղօքի կ'ըլլայ եւ ժամադր կ'որհուր
Տաճարի կեդեղաւն բարեբար:

ԱՂԵՔՈՒՆԻՐ ՄԱՆԹԵՆԵԱՆԻ,

ՄԱՆԹԵՆԵԱՆ Ընտանիքին Հարազատե-
րուն եւ Տաճարի բոլոր բարեբար նու-
րատուններուն համար:

Այս առիթ կը պատարազ եւ կը բա-
րօք:

ԳԻՒՏ ԱՐԲ. ՆԱԳՊԵՆԵԱՆ

Կարգադրական Պատուիրակ երազայի
Առաջնորդ Հայոց Փարիսի

«Եւալիսեան յիշմարտիկ ազգայնոց օր-
նաւորեմը եղիցի»:

ԴԻՄԱՆ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ

ՏԱԿԱՌԵԱՆ

Կազմաւորուի Սեպտ — Լիվրի «Տե-
րաւի Միաբնակեան Ժամանակը իր տն-
կեղծ ցաւակցութեանը կը յայտնի Գ.
Ժան Մատթեոսի եւ Սեպտին, Փաթերի,
Միւրիսի եւ Սեպտին Նուրի, Ինչպէս
նաեւ Փաթերեան ընտանիքին, Ժամը
Մատթեոսի ծանուցան առիթ:

Անոր անհետացումը յայտնի էր
ձգէ առէն ձեզ խաչուիկի սրտին մէջ:

ԴՐՈՐ ԿԸ ՓԵՏՈՒ

Տարեք կամ երախայ ընտանիք կամ
աւան արեւի գործ կը փառէ հայ կին զր.

Նարեկի Գապարեան
06 24 42 62 70

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ HAMASKAÏNE

Փ Ո Ր Ի Ջ

Կը ներկայացնէ
Համաբնակիչ երգչուհի

ՆՈՒՆԷ ԵՍՏԵԱՆԻ

Հ Ա Մ Ե Ր Գ Լ

Շարքի, Հոկտեմբեր 11, Ժամը 20-30-ին
Salle Rossini — 9, rue Drouot
75009 Paris
Mr Michel Drouot

Տոմարը ապահովէ
01-45-93-00 25 / 01-43-76-67-37

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
Section «D. MISSAKIAN»
de Sevran Livry

REPAS
«MANTE»

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne
17, rue Charles Péguy,
93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre
auprès de Madeleine au 01.43.83.87.68
ou Nilva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«Mante» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

Date à retenir

La Section «TER-TAVIAN» de Chevilly
organise
le Samedi 15 Novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre «L'Atrium» de Chevilly
UNE SOIRÉE
EXCEPTIONNELLE
avec La Troupe Arménienne Folklorique
N A V A S A R T

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE

dans le cadre du millénaire du «Livres des Lamentations» de
KRIKOR NAREGATSI
Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

«LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU»

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»
sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN
du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

A l'occasion de la

FÊTE NATIONALE DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE

L'Ambassadeur
de la République d'Arménie
en France
M. Edward NALBANDIAN

L'Ambassadeur
Itinérant
de la République d'Arménie
M. Charles AZNAVOUR

offrent une réception
dans les Salons du Grand Hôtel Intercontinental
le jeudi 9 octobre de 18h à 20h

Entrée sur invitation. Participation aux frais.
Tous les Arméniens de France sont invités à cette réception
et peuvent récupérer des cartons d'invitation à :

- l'Ambassade de la République d'Arménie :
9, rue Viète, 75017 Paris, Tél. : 01 42 12 98 00 / Fax : 01 42 12 98 03
- ainsi qu'aux églises arméniennes apostolique, catholique et évangélique,
associations, clubs et organisations arméniennes politiques, culturelles,
sportifs, de jeunesse etc.

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à
la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

2222

ԴԵՊԻ 100-ԱՄԵՆԱԿ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԻՐՏԻՉ ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ ՕՅՄԱՆ

ՀԱՐԱՎԱՌՈՅՑ - ՆԱԽԱՍՏՆԱԿ

Փարիզի Սուրբ Յովհաննես-Սկրիշի
Մայր Տաճարի Հիմարություն
101-րդ և 03-ման 99-րդ
աստիճաններում առկա է

Կիրակի, Հոկտեմբեր 5, մայր 10-30-ին

Պատարագ կը մատուցուի և Երախտա-
պարտ ապրումներով Փոխարանական ա-
ղօթք կ'ըլլայ և՛ շատադ Կ'որհնուի
Տաճարի եկեղեցաւէն բարեբար

ԱՂԵՔԱՄԱՆԻՐ ՄԱՆԹԱՅԵՆՆԵՐ,

ՄԱՆԹԱՅԵՆՆԵՐ Ընտանիքին Հարգանքներ
ունեն և Տաճարի բոլոր բարեբար նու-
րատուններին համար:

Այս առթիւ կը պատարագէ և կը զա-
րդէ՝

ԳԻՒՏ ԱՐՔ. ՆԱԳՊԱՆԵԱՆ
Կարողութեամբ Պատուիրակ երապիկ
Առաջնորդ Հայոց Փարիզի

«Յախտեան յիշատակն արդարաց օրի-
նուրեանք եղիցի»:

ԴԻՄԱՆ ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ

Date à retenir

La Section «TER-TAVTIAN» de Chaville
organise
le Samedi 15 Novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre «L'Atrium» de Chaville
UNE SOIREE
EXCEPTIONNELLE
avec La Troupe Arménienne Folklorique
NAVASART

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Sirei: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՖԱՆԵՑ

ԱՆԻՄԱՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Ֆանեցի 29-րդ անդամական
ընդհանուր ժողովը կը գումարուի Կիրա-
կի, Հոկտեմբեր 12, ժամը 18-30-ին, Փա-
րիզի Հայ Մշակույթի Տան մէջ:

Մեծամասնութիւն չզոյտեալու պա-
րագային ժողովը կը գումարուի ժամը
19-ին:

Ներկաներու Բիւրը կը համարուի մե-
ծամասնութիւն:

INFORMATIONS CULTURELLES

ԱՆԻ

La Société Bibliophilique Ani
et le Yan's Club

sont heureux de vous annoncer la tenue
de la première
**FOIRE AUX LIVRES ANCIENS
ET D'OCCASION DES VIEUX PAPIERS**
Achats - Ventes - Echanges
«Autour de l'Arménie»

— Vendredi 10 octobre de 19h à 22h
— Samedi 11 octobre de 10h à 18h

Un auteur «surprise» sera présent
lors de la soirée du vendredi.

au Yan's Club
5, avenue Reille, 75014 Paris
Tél.: 01. 45. 89. 20. 48

..

INFORMATIONS ARTISTIQUES

EXPOSITION
IGRAN HOVOUMIAN
Cité Internationale des Arts (Salle 5)
18, rue de l'Hôtel de Ville, 75004 Paris
du 2 au 11 octobre, de 14h à 19h.

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
Section «D. MISSAKIAN»
de Sevran Livry**

**REPAS
«MANTE»**

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne
17, rue Charles Péguy,
93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre

auprès de Madeleine au 01.43.83.87.68
ou Nilva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«Mante» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

..

ՑԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Մաշի Անթիլի «Արմենիա» մա-
նանիւղը խորապէս աղբուրած էրեքը ող-
բացեալ անոռոտեանի ընկերուհի՝ Ժաննեթ
Մատոյանի մահէն, էրեքը խոր ցաւաւ-
ցովքները կը յայտնեն Մատոյանի,
Լույս և Փափագեան ընտանիքներուն:

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE
dans le cadre du millénaire du «Livre des Lamentations» de
KRIKOR NAREGATSI
Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

«LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU»
présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»
sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN
du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

A l'occasion de la

FÊTE NATIONALE DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE

L'Ambassadeur
de la République d'Arménie
en France
M. Edward NALBANDIAN

L'Ambassadeur
Itinérant
de la République d'Arménie
M. Charles AZNAVOUR

offrent une réception
dans les Salons du Grand Hôtel Intercontinental
le jeudi 9 octobre de 18h à 20h

Entrée sur invitation. Participation aux frais.

Tous les Arméniens de France sont invités à cette réception
et peuvent récupérer des cartons d'invitation à :

- l'Ambassade de la République d'Arménie :
9, rue Viète, 75017 Paris, Tél.: 01 42 12 98 00 / Fax : 01 42 12 98 03
- ainsi qu'aux églises arméniennes apostolique, catholique et évangélique,
associations, clubs et organisations arméniennes politiques, culturelles,
sportifs, de jeunesse etc.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՐ

Рубль 52 800 000

ՀԱՅԿԻՆ՝ իմ ԲԱՆԻՔԻՆ, որս, վերածվածի
բարձր կատարողների շփոթ - խնդ-
րանք տեղեկությունների լարման -
թույլից քիչ քայլով (30) չափի տարած-
վելով համար հեղանակաբեկական հա-
ջը հախառնի անոր որ օրերը արդե-
ր փախուժի Երթում տեղեկ, կոնցերտի-
ման բաժնի որ կայ որ քայքայալ ե-
րանի որ Բախտանքի մէջ քոճիկից քոճի-
կի հեղանակաբեկներ հեղ զիտքանքի
յառու ինչի հեղանքի որ վերին քրմանք,
ան որ մտնէ՝ Նոյն, այս վերածվո-
ւալունի հետին, փախուժի որ պատահե-
լուց Ներքին հաղանքի որ ընդհարա-
ման հեղանակաբեկական լարման, կը-
ր որ վերին հաղանքի հեղանակաբե-
կական լարման լարման լարման
Սարգսյան, անոր առաջադրված
հանդի հաղանքի ընդհարմի կ հաղանք կե-
նտեղիկի համար, կատարողներին
այ հաղանքից քոճիկից ինչ զիտ քոճի-
կի հաղանքի ընդհարմի հաղանք:

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՄԻՋ, Հոկտեմբեր 2-ին,
ազգային ոչ մէկ օրաթերթ կրցաւ լոյս
ստանալ «Պիբբի բանուորներ»-ու Սի-
փէ - Թի սենտիքայի գործադուլի հետե-
ւանով:

ՆԱԽԹԻՒՆ գաղափարներն առկա կը շարունակուի ժուլիէի և գործակիցներուն համալսարնութիւնը: Հոկտեմբեր 1-ին, ժուլիէի քարտուղարը՝ խոստովանեցաւ որ աշխատաւարժք ստացած է Կարլոս Զամբինի Ընկերութենէ մը, որուն Համար 1-ընքէ է աշխատանք: Դրուէ սխրվորը ընդունելութեան արժանացաւ, նոյն օրը, Աղլապին Ժողովին իր կուսակիցներուն կողմէ:

ԻՐԱՆ ժողովուրդներն իր դռնը երբեք
չեն բացել Ռուսներին՝ հակառակ
կառավարությունից, որ իր համա-
նորմաբանության անհիմնական համա-
կրթության հիման վրա Ռուսներին Միջա-
զգային Գործադրական պալատին (ը-
րանք, ինչ իր դեպքերին հիշվախան
իսթորիկը) հակառակորդներ իր դաժան-
անքն իր Իրան ճանաչողին Պաշտոնի
12-րդ թվականում բաժանելին, ըստ
որով Իրան պետք է անկողին իր անդուն-
դաբանության գործունեություններն ու մի-
նչևիդեհ իր 33 ճանաչողին լայնակի
հիմնադրություններն ըստ որոնց Իրան
ստորադրում է ձեռք իր պատասխան հի-
մնական իրեն։

ՄԱԿ-ի յատուկ տեղեկարբեր՝ Ժան
Զիկէր, Իսրայէլի քաղաքականութիւ-
նը դատաւարտող ծանր տեղեկագիր մը
պատրաստած է եւ ամբաստանեալներու
ֆիւռնի կը գտնուի, դատաւարտուած
(Շաք.ք Դ. էջ)

ՊՕՅԱՃԸԳԻԻՂԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
ՏԻՐՈՑՈՒ ՍԵՓՈՒՄՆԱԹՈՒՂԹԻՆ

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԿՊՌԶԷ ԱՆԴԱՄԱԿՑԻԼ
ՆԻՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԼՆ

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Հանրության մըն է իր ճանապարհեան
գործարարութեան մէջ ի նպաստ եւրոպե-
ական Պետութեանց Հաւաքականութեան
Հիմնական արժեքներուն եւ սկզբունքնե-
րուն: Բայց, ատրիւն չի ֆընէր նախա-
դահական եւ երեսփոխանական վերջի
ընտրութիւններուն բացառական ազդե-
ցութիւնը, «իչէ որ բացայայտ Հակա-
սովետական մէջ է եւրոպական չափանիշնե-
րուն հնաւ:»

«ՈՐԲԱՆ ՔԻՉ ԽՕՄԻՆՔ...»

ԲՈՒ ղեկավար ամառամեծերը խոսեցին մարզպետության հետ: Մարզպետը խորհուրդները, խափնեցողությունը, կարելի էր արժանացնել անհնազանդության հետ, մասնավորապես՝ հայաստանյայցի քննիչ փոխան ալը երկրի եւ Լուսինյան հաշիվների մարզակախարհի հետ լավագույն որոշե ձեռք էր գտնեն հեն երկրային մէջ: Մասնաւոր, խորհրդի անհ երկու տարի երկրորդի գալ տարւորը հասարակաց սահման պիտի սեռնան եւ րազական Միութեան հետ: Իսկ Գոյից ալ պիտի աղաղակ Գոյիցից եւ Խուսանից ալ աղաղակեցին, որպէսզ Գոյիցից Միութեան ամենիցանից գոյիցից էր պիտի լինէ: 2007-ի հոկտեմբեր նիսան էր: Գոյից ալը, պէտք է րաւարարը, երազայից հետ գործընթացից եւս ներկայ համաժամար, ԲՈՒ ղեկավար:

Մինչև այս, երազայան Մաքիմի
բնական ձեքը դր անբեր չուգ պաշտ
քան անբերեան զեղեգոր ներկայ
վան երգէս զանգայան ինչ Տե
ռուգայան ինչպիսիս տարբեր
զեք Ստեյլ եր շուգբերքի Քաղաք
Բաղու - Բախի - Էրբոն կապա
նք: Պար ունի շան, կոպեան եր
կերեալ զարգայանեան, պարբեր
շառք Սիբերիցիի տարբերեան
տարբեր արդարապէս ինչ: Քան զ
նոյնեան արտասիւս ամանասիւս ի
զերեղով կոպեան շրմանի արձա
ցեան քաղաքի կայս: Ասեալ եր
ձեք յառաջեալ շարքի եր Տրոյի
(Երուսա - Կոպեա - Ասեալ քաղա
քեան քրտեք) զարգայան զան
տարբեր ինչ շառքայան զ Բա
նքի ձեք եր որոն Էրբոն ի 12
կերեալ ժողովարեան արգարե
անցող ինչ Քաղաք, կան կոպ
եան եր կերեալը, կեր: Ստեյ
լու շարքայան ինչմեր որոն ձե
պարք շարքի ժայլ եր գտնեան
Կոպեայանեան ինչպիսիս քաղա
քայան ինչ յառաջեալ ժողով
քաղաքի շրման ձեք: Նոյնեան
9 - 10-եան, քաղ եր արտասիւս Էր
քան եր արգարեանան ինչ ամ
նախեան ինչպիսի շառքայան պա
տեմ:

Քրոջը՝ Հայաստան - Արցախի երկրամասերի հայտնի, լայն ճիւղի հրապարակապետ Սուրբի քրոջ՝ Ազնուի է որ զմ երեխաներս անոն Հայտան համակերպեր: Քճայւ յա թոյլ զ յայտնածոց իրէ Տրապիկի քաղաքականապետէն մէկ: Անոր պատկերիկ պատկէ իր կարգաւորանք զպոլսի քրոջ հրապարակ ռոբարտներ ձեռք զ իւր Հայտնի քրոջ քրոջարտները մեղմեցնէր, որոպէս է: Մեղմեցնէր իր թոյլ Հայ երեխաները իր թոյլ զպատկերիկ թույլածոց զք պատկերիկ: Երոբայտնի իրականութիւնէ Հայտան, յա թե՛քայ զմ թե՛քայ Հայտանէն, թոյլ էր, թայտ զմ թե՛քայ խօստել, յայտան տակէ յա թե՛քայմէս: Ա. Օսկանեանի իր կարգիկ իրէ թե՛քայ զպատկերիկ թայտնի իրականութիւնէն թոյլներ որոք երկու իր երեխան, թակալ, թե՛քայմէս, խօստելէր թոյլ - թոյլ ի թե՛քայմէս - Երոբէ զմ թե՛քայմէս: Ա. Սիւրի Հեղ զտակարարէն երկու իր թե՛քայմէս թե՛քայմէս կողմէ ծառ տակէն է զարտարտիւնէն թակալանապետի իր թակալան կամք զմ թե՛քայմէս զարտարտիկ, խօստելէր թակալան թե՛քայմէս:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԹԻՖՕՐԻՑՑ ԳԵՂԵՍՅԱՆ

Քուրբ քաղաքական շրջանակները եւ անցյալ արձակուրդի լրատվիւնները բերեցին ամեն ու լուրերի ու տան Գործերի ներքազանք Միութեան անդամակց շուրջեան խորհրդակցութեան ժամանակ։ Քիւրբի կարգադրող ղեկավարներն այլ ուղղութեամբ խթանում էին արտապայմանները կը մշակուէին, նախապէս չհամար թէ մասնաւորապէս Բ. Գործերի անդամակցութեանը արտաքին թուրք շահագործութեամբ։ Արտաշահութիւն, իրականութեամբ պարզաբար կու գայ պաշտ լիցենզիայ իրականութեամբ իրականութեամբ։

Աղյույք եղած է Եւրոպական Միութեան ընդգրկումիւ արտադրատեսակունի՝ Գ. Վէճէօրիքի եւ Քութրեղի Արաբիայէ զոքործող նախարար Ե. Կիւրի արիւնձեան Նահիլիօրիքի արդիւնքը: Եւրոպայի փոխանգարող, ըստ Քութրեղ մասունիք, ճիշդ ճամբուն վրայ նկատուի Նահգեղծ Քութրեղեան, Կիւրի յանձնած է անկատար կէտերու րաւաւան ճոխ ցանկի մը: Կէտեր Գետին պէտք է արագաւորի, արագաւոր կարելի ըլլայ լրջօրէն մտածել: Քութրեղի յանկատար թիւան է:

Անկատար համարում մարդերու ցան-
կը կը գլխաւորէ բրտերէնի ուսուցումի
եւ ձախաւորումի - հեռախոսումի խոր-
դիրը: Կը պահանջուի որ այլեւս անլա-
պաղ արտօնութիւն տրուի բրտերէն ձախ-
աւորումի եւ բրտերէնի եւ թրքերէնէն
զատ այլ լեզուներու ուսուցման դասըն-
թացներու կազմակերպումին:

Երկրորդ կէտը կը վերաբերի Ազգային
սպաւանդութեան մարմնին զործունէու-
թեան նոր կանոնադրութեան. այդ մէկը
սկտը է պատասխանուի, որպէսզի միու-
թեան զէտերը կարենան արժեւորել ա-
մենագոր այդ մարմնին ընթացքը:

Եւրոպական ծիւղթեան դիտողութեան արժանացած է նաեւ վարըֆներու վերաբերմանը՝ վերաբերուած: Այդ առթիւ յայտարարեց իր լրջագոյն Եւրոպայի, բայց դատուիլ Հայկականներու բաժին հանուած անկերբանալի խոչընդոտներէն, ժինչիւ այսօր մեծ բանի չեն ծառայած այդ յիշեցումները:

Միութիւնը տակաւին կը պահանջէ որ դատաւարութեան ընթացքը արագանայ, Պետական ապահովութեան դատարաններու կողայցը իրաւիսութեան ենթարկուի մի անոնք լիբերալներն մասնագիտական դատարաններու :

Թուրքիա պարտի նաեւ միտեթենական
կաղմակերպումի եւ ժողով գումարելու
մարդերուն մէջ յարգել եւրոպական չա-
փանիշերը :

Այս բոլորին զրգահան, Անգարայի ներկայացուած արքայութեան ցանկին չէի կարողութեամբ նշուած է զիրար երեսփոխանէրէ Լէյլա Չանայի պարագան: Եւրոպայ կ'ուզէ որ առ ու իր պոր-տակիցիները վերադառնալու իր տուն-նուան վերջ արուի սնունդ բանտարկու-թեան: Բաւական բացայայտ կերպով կ'ըսուի թէ Հակառակ պարտագային Ան-գարա յորդ տարաբնակէր պիտի ունենայ իւրօրինակ միտութեան ճամբուն ժամ:

յառաջանա՞նք: Այսօր տակաւին յամեցող միակ խոչընդոտը Քուրբիյոյ կողմէ նախապայտանի հաստատումն է: Եթէ ամէն մէկ կողմ կարենա՞ր յանձնառութիւն առնել տա՞նցը՝ նախապայտաններու, գործըր կը տարուէր... »:

ԱՆՆ. — ԻՄԼԻ ԻՌԻՐԱՏԵԱՆ

Ռատիօ Ֆրանս էնթերնացիոնալի
Պրիստլի թղթակից

ՈՒԹ ՏՈՐԻՆԵՏԻ

ԴԱՐՁՁՎԱԿԱՆ ՄՄԱՐՍԷՑԻՆ ԶԵՆՈՐԱՐԱՆԻՆ

ՄԵԶ

2003-2004

ՀԱՄԵՐԳԱՇԵՐՁԱՆԻ

ԲԱՑՈՒՄ

ՕՐՈՐՈՒՄ
ԵԱՐՁՈՒՄԻՆ
268

ՈՒՍԱԿԱՆ

ՕՂԱՆԱՍՑԻՆ ԿԱՅԱՆ ՄԵ
ԿԻՐԳԻՋՈՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՍՆԵԿԱՆԻՆ ԴՈՒՍԿԱՆՈՒՄԻ
ԳՆԱԿԱՆՈՒՄԻՆ
ԱՐԱՄ ՂԱՐԱԲԵՆԻՆ

Կերպարամանկությունը այնքան կատարյալ է, որ մարդուն հաստատել չի գոր. համար նախապես տեսնելով չլիս-պատասխան, փաստաբան արվեստին դարձրել է մեկ կոմպոզիցիոն, պարզ, ճշգրտ, որ 800 տարեկան կերպարները, երեք թեկով կը խոսեն ան կրկնապարհով, վրայ, ապագային ծաղկել է և արձանիկ քանդի մը միջև: Կարգ-թափերն, մանկապարտեզը, նախադրվա-րան մը ճարտան ճան փոխադրում են արդեն: Մէջ թեկն աշխատանքները լրացած չեն տակալին: Երկրորդական բա-մբերն պետի ըլլայն ան:

Երկրորդականի աշակերտները դրո-դոն են սակայն: Անոնք ծուարած են Հին Հնդկէն մինչև, որ ձևով մը իրենց ուրբոն կաշք արձան է: Հոն են իրենց Հին իշխատանքները, համ կը տիր ընտանեկան ու մանրէկ միջոցառում, որ պատկանու հետոցիկ նոր արքին կը յառաջդի-նու մղում: Գոհ են կայսր, լեռն, փնտն, որ լուսով իրենց ալ պիտի փոխադրեն, բայց Հին ժամանակներէ կը դառն ի-րենց զինքներ: Հին կաշքին տեր կանչե-լով:

Փոփոխութիւնը մէկ անգամէն չէ կա-րողած անդու: Խորքներն ըն-թացին աւելցած է աշակերտներն թի-ւը և անոնց յաղորդութիւնը, աւելցած է Համադրանքին Կերպարանակն և Մարքե-րի փայտէրկներուն աշխատանքը և անոր արդիւնքը, աւելցած է մանաւան-դալն ու անխնայ քանքի մը նախընտրու-յալանուն: Հնդր և այս անգամ յաղածն է ինքնիշխան զոհաբար կայսրութեան. ան-բողմանի դարձրել էր արդիական կրկնա-պարտէ մը բոլոր յարմարութիւններով օժ-ետան, բայց մանաւանդ ղոյով մը, միջոցառում մը, որ Հայկական տարակ-ծանկի մը կը վերածուի այն:

Այս միջոցառումը, այս պիտի որդի եր-կու տեղ մէկը գտած ուն և մանկապար-տական կերպ գործունեութեան ընկալ-քին: Ճանդագորի կենտրոն դրդի դրո-բողին մէջ և Շաքին, Արքայական, Ար-քայանի ձմեռարան: Բայց յանա պարզ և յարմար գործողական չէր չիւ մտա-ծած Հայաստան և Սփորթի ինքի ծա-նակ փորձերուն մէջ: Կերպարն արակի փարսերանին ալ զեղեցին և, Մոն-թրիք Մ. Յալբոր և Լոս-Անճելոսի կողք մը երեք զարգացած Հնդկերն ալ իր-պատկարները են, բայց Մարքերի գործերն Հնդկեր տարբեր է: Հողի կը պարզապէս ան և արմարամբին կը բարձրանայ:

Հին գործերն մէջ ստեղծած միջոց-առումը հոս է արդեն, ստեղծել է ուսուց-չութիւններ և աշակերտները դուրս ե-ն միջնային խոնարհութեան, բարի կանցողութիւնը փայլակի արտադրու-թիւն է: Օրինակ մը միայն քաղաքիկ ուրջներու կարգին: Փրանկայի երեւ աշակերտները, որոնք անցած տարի կեան ինք պատարճա պատարանին Համար միայն, այս տարի այցելած են իրենց գործըր՝ օգնելու Համար փոխադր-թեան ու տեսչարանին: Առաջին օր-տան Հանկի իրարանցումին մէջ, անոնք ընտանեկութիւնը կ'ընեն և ապագայ գործութիւնը, առաջնորդի կը փոխարե-նին մէկ սենեակին միջոց և պարսկան կը կարեն, կը յայնին անդու, բայց կը փայլեն երանիկ...

Երբեմնութիւն եր նաև այս բոլորը տեսնելի էր այս միջոցառում մէջ աւ-տաններ: Ղերթութիւն կեան էինք Շա-ղիկ Միջոցառումն ու և մանկապարտ-ական օժանդակութիւն արտադրելու այս ընթաց փարսերանին Առաջին կ'միջնե խ-րիւստ ինքնայն էինք, մէկ գտարանին միջոց կ'ուսուցեն անպար, ինչպէս դա-նակ ուն տալին, գտարանին մէջ աւ-տանները, իրենցին ալ երկու մը ման-կապարտական կարգադրելու աշխատան-քին կը լծուէին ուսուցչութիւններն: Հնա: Միջնային խոնարհութեան մը և կը-նախութեան, որոնցով փրանալու շրջանաւարտները պարսկան կը կարգին և Հայ աշակերտները Հայերին կը ար-դիւն են Հայոց պատմութիւն: Յարկի

Հինքը դեռեւ: Բացառապէս ուսուցչու-նի կը փոխադրեն ինքնայն, կը փարսե-րան ենցին պէտ:

Այս երբեմնութիւնը լման շարքի մը տեւել: Այդ օրերուն ընթացքին մենք շաշխատեցանք միայն, զիսեցինք և ու-սումնասիրեցինք նաև ու մասնակցին գրդիկը մասին: Մեր պարտականութիւնը պատկար ըլլածը կը ներկայի մէջ, բայց կ'ուրենք ապագային Հնադկայինը ալ պարզել: Կարծաւորած աստեղութիւն-ները մայրուն զարմեցու: Նպատակով, գրդիկ օրերն և տարիները նորճան դե-ղեցին և արդիւնաւոր տեսնելու մտա-ճարութեամբ: Եւ Հնադկայինը ներկայ-յուցեցին Համադրանքի Մարքերի փա-րսութեան: Բայց անոնք չէ անոր իրա-ւապետութիւն մը ընել: Հոս:

Այս գործըրը մը մարտուիկ պէտ ու-նի և մանաւանդ Հայերին գտարանող ըր ուսուցչին է ուսուցչութիւնը: Վեր-է Հրամարեն Արեւելից գտարանու Նե-րաշույն զիսեք թաղապետանութիւնը, և տեսնել միայն գտարանները գրդիկը ան-Հարկուն ունքը: Կարեւր է նախապէս Համադրանքի ուսուցչին օժանդակու-նին, որ անոնք ճանաչարանուն Հայերի-ն: ՌԱԼԼԹԻ-ի կամ Էրօր Համադրանքին պէն կ'արձանանք մէջ, մանկապարտ-ական կարգադրում ալ տեսնան ու լնույն կարճ մը կը կարդա պայքարութեամբ մը երբեմն Արեւելք և Հայերին ու Հայկականու-թեան կենդանի գործառնութիւն ունենա-ն Հնադկի գործըրներուն և ընկերային մի-ջակային մէջ: Այս փորձառութեան կողք Կարեւր չէր լիս յարմար տարբեր գտա-նք: Մարքերն մէջ կամ նոյնիշխան պար-տաւորական գործունեութեան նախ-ընել: Համար:

Այս գործըրը և ժրմանակը Հայ Հա-յաստանութիւնը պէտ ուն նաև Հա-յաստան ծնողներուն: Մեր մայրիկն ի-նչու Հայերին չէ այլևս ժրմանակը մէջ, Փրանկային մէջ: Հոս տեղը չէ աւա-ղել, ստեղծած կայսրութեան վրայ կ'ալ պատասխանատուութիւն փոխուի անոր: Պարզապէս պէտ է նկատ ունենալ իրերդոր լեռու աշ երկրորդական և, որոնքման, կենդանի միջոցներով սոր-վեցին զայն: Այս միջոցներն մէկն ալ նորապաշտէր զարգալու Հայաստան գործնե-րն և անոնց Հայերին սորվեցնելու ծը-րարելի կեանք ըլլայ:

Այս գործըրը պէտ ուն նաև խոնար-հ և Հնադկային միջոցներ: Յաճախ են զեղեցին ծրարի կը իրականացնել, ու-սացած թիւն, բայց կենսական Հաստա-տարանը մը անկածու: Այս Հայաստան կերպի մը մէջ: Գործըրները անոր վրայ, Համարմոց և Համարմոց աշխա-տանքով պահեւը զայն և զարգաց-նեւք...

...Որպէսզի ուն կամ ունենա տարի ետ այս Հաստատութեան աշխ կերպ ուրիշ մանկապարտեան նախ պարսկա-րանութեան ընկանուն որդան և, նոյն երբեմնութեան լեզուն և իրենց եր-բանակութիւնը ունի քանին թիւքի ի-թերցողներուն հետ:

ԳՐԻԳՈՐ ԵԱՆԻՆԵԱՆ

ՕՅՈՒՄ ԱՂԳԱԳԱՐԱԿԻ
Ս. ԳԵՐՈՐ ԵԱՆԻՆԵԱՆԻ

Սեպտեմբեր 27-ին Վրդգրդի մէջ Հայկերանի և Թուստանի թեմա-րաները Երաս Երկրպագու Ներկայից կողմ օժտու է Ս. Գեորգ նորապաշտ-էրներին: Ներկայ գտնուած են ուսու-սիչներէն կենդանիներու ներկայու-թեանը, մանաւանդակներու ճոյսեր Ստորաբորք, իշխանութեան ներկայ-յուցեցինք ու Հայաստան Հայեր: Եկե-ղեցին կառուցում է 2000 - 2002 տարի-ներին Ռ. Գեորգի և 2. Պոլսոյին նախաձեռնութեամբ: Հայաստանի և Վ. Օճանեան:

ԲԺՇԻԿ ԼԵՒՈՒ ՄՈՐԾՆԵԱՆ

Հանգիցն ու քաղաքապետութիւնը ունե-ցայ ունկերութիւն: Երկրորդիկ, Սեպտեմ-բեր 22-ի երեքներուն, 2003 - 2004 Հա-մերգաւրանի քանցան տարիկով, երեք-ին Յալբոր Փարսեան Վերապաշտէր կը-մարտիկ Փարսեան Հանկապարտին մէջ տեղի ունեցած Համերգը, կատարու-թեամբ Հայաստանի Սենկային նուա-րաբուններն կը գերադասուանակ զիսե-լար Արամ Դարաքերանին Հմայիլ ճը-պարին տակ: Ան, ստորաբորք կը սեր-կապեման ներկայանալի մամանակ-կից Հնդկերանի կողմերը, ինչպէս նաև, որ ճանաչարանները: Սակայն ինքի խորթ թեւանք, յայտարարի քա-շէն առաւ, անոր զի մը անհասկա-նալուցը Կարապետին մը զիսի փորձերը դարձան, կայր վեր ստան, մեղքեր փորել կր և արժանաւոր... Եւր իրենցին կրկնուցան կատարող Համադրանքին ընդհիւրման, ետք, սակայն այս անգամ մանակորան ուն-կերպերներուն ուղղութեամբ օրդեղով... լման:

Հանելի կը յայտարար տալին զորքը Երանի Փախերին Հնադան և միջոց, աշխարհ, մի կը զուլթով:

Սերէր Հնադիկ Գոնէրթեան Կրտսեան, օ. Բ, Թի. Բ, մեկնաբանուած Լարս-րեկանի գտարանի լուսնով, միախա-նուած անոր անկեղծ ու նորը պարզու-մանով, անանք մանաւանդ նուազապա-րին իրաւանքի կը ներթափանց լարային նուազապարին տեսչարանները, առաջին ջութակի Թամար Սերունան, Յալբոր Արաման Բ. Շուրակ և իրիշխար թի ներկայանալու և թի ստղծողով իր-աւորը Արամ Արքայան առաջին թաւ-լութակ: Անոնք յաղորդութեան արտա-յայտեցին իրենց կատարողութեան թիւք-ըրը:

Արքային՝ Յարութեան Իլլայանի ճիւղապաշտէր զինքներին, լարային նուազապարին, զաճառուր և թիւ-փանիի Համար, առաջին Համախարա-նի կատարումը կը իրականացի կը ըս-տեղծարարութեանց ցանկը այս զորքը չի պարսկանէ:

Սերէրի մեծնակարգին Տալինիկ Պարտապարանի կատարումը յալբոր էր, կերթ, Իրանիկ արժանապարտութեան և աշխի պայքարութեան:

Արտանալից և ինքի ճաղը կը տուտ միջին իմաստանքի կը աշխ մեկ-նարանութեան հետ զուգորդուած, կը-րանք գործառնայինի Բարդուղիմէի գործըրած նուազալի, ապա նուազի շարունակելով ընկն Հնադան:

Երջանուր տուտար Արամ Դարաքե-րանի ներկայանալի կը յայտարանու-թեանը: Սակայն զանապարտութեան կը շարունակեցինք մէջ, ալ ու ծախ-ճեցին կը ծրարելու մարքին, ծախ-տել յաճախ զիսի երկերն և շատ առաւ կառուցելով և վերաբաշտէր ճոյսեր իրա-յատակ խոնարհ, անցնելով աշիկ անթոքմանիկ զուրթի ցանկը:

Յայտարար երկերով մասը սկսաւ սեր-ւած երգչուէն Աննա Մալիկան: Մա-մալի Պարզեղ ճճճճճճ զորքին մեկնարանութեան, նոյն նուազապար-նի և զիսեւորք մամանակութեան:

Բանաճառով ըլլալով Մալիկանի թաւ-լանի, հոգի և սիրտ թափանցող զուց-բանուէ ճաղաքին որակի և ծախ-քանդակներու, ճարտաւ կարողանալու-թեան, վերապաշտ գաղափարով պա-րտաւորացալ Մամուկ Պարզեղ ճճճճճ Պիւշիկ՝ իր օր ըրտորակի անթոքմանիկ անկերին հնչում և նուազապար-նի անհաստատելի տերապետութեան պատճառաւ:

Սակայն քաղաքապետարան կը զու-տակ լրբուն ըրտորակի երկերով Երա-նի դժուար Երանուած Փիւրիկերէր, ու-րուն ընթացքին Աննա Մալիկանի գրե-տելի կը ծորճայի գիւրիկ: Եւ իր-արտակար իրական մանկապարտի և կը

Կերպարամանի Կանա ուսուցան պը-նապարտ կայսեր ուսուցան առաջին յաղաղապա կայանի է Խորհրդին Միութեան քաղաքապետին է զիս: Սեպտեմ-բեր 22-ին, Թուստանի ան Կերպար-տանի Պարտապարտեան Նախարարը Սեպիլ Թիւրանով և Եւն Տագուր մէջ-գրանակին Համադրանքով մը ստոր-քար ևն զրոյցը Հանապատեան Հա-յաստանի զոր գտնուող ուսուցան կը-րանի զոյրթեան պարսկան և կը-րալի մամանակին մասին: Օրինակները կը զարմանալի գործիկները մասնակի ար-տաւորանքին մէջ, Թուստանի առաջին զորք կը զիկ գիտարանի նոր զիսե-լարութեան մը կառուցին, ՀԱԿԻ Հաւաք-ան ապագայութեան Գոնէրթեան կը-մարկերութեան մէջ, տեսակ մը ՕՐԱՄԻ-կերպին, աստանի տարբերի Յալբոր, անս գիտարանները արդէ ինչպէս են ՀԱԿԻ՝ Կերպերանին մէջ, թափ-Թերթերթեանութեան և Ուրիկերանի-ն: Ինչպէս յայտարարք ուսուցան ըս-յաղաղութեան զիսեւորքին զիս չէ իման: Յատկանշական է, որ զիսկալ զորքը կարգի մը Հիւր կը զորս Բար Մանի տարակարգին, զորքերան գիտարան-ակ կայան, որ գործիկը Կերպար-ներուն և իրենց զիսեւորքին գիտա-րանի գործողութեանց ապրան Հոյաւա-նի զլայ:

Սպալալալալալ գործողութիւններուն և ուսումնասիրան ծրարելութեան մէջ, Կանալ պարտան է օրտանուին դաւա-րանութիւնը ապագային Հաւաքանի ա-պագայութեան ունեւոր, աստեղերը Տալինիկերանի 201-րդ գործարանի, ցո-մարցին Հնադկաները: Անկին, ի-ստալանի, կայսեր պիտի կարծար մա-նակիկ շրջանի հալորակ պարտանութեան, մաս կաղիկ կերպարանի ինչի Հաւաքանի Ուրտու: արդ յաղորդան և օրիկ յաղակ մարտերուն պը-րը:

Մեկնարանութեան արտանութիւնը ու Նե-պատ: մարքութիւնը արտանութիւնը ըս-տանով գործողութեան Բարդուղիմէի ունկերիկ Բարդուղիմէի Զերմ գնաճառու-թի:

Պիւրիկին Սեն Փուկան (Խուստան) օր. 133 կը ուշ շրջանի անստղծող ծախիկ մըն է, որ կը ջոյակի իսկ Պիւրիկին խոնարհող և ուսուցանող Կերպարանի, նոյն տակն աշխարհի յաղաղութիւնութեան մը զիսի պարզա-յանցով:

Արամ Դարաքերանի արտալային այս զորքին ներքին պայքարելու կը ան-բող ճարմուն և արտաճաղակ տես-նելու ուսուցան շեւաւորանքներով:

Անիտա որ այս յայտարարութիւնը կը-րով շնչեց Արամ Մալիկանի մէջ: Իմ կարգով արտաբերող: Իմ կարգով արտաբերող, նոյն տակն աշխարհի յաղաղութիւնութեան մը զիսի պարզա-յանցով:

Այս անստղծարանի Մալիկանի ուսուցանութեան տարբերիկը պարզ-ըլլալով Հանգիլի՝ արդէ իսկ կը ցոյց-ցուիկ զարգալուին Հաստան տարբեր-յալանքները:

Տնոր և մեկնարանու իր այս անա-րանի երկերան, թերս կը ունկերիկ ուսուցանողի կերպարանը և ճոյսե-րանութիւնը գտարանը կը ապագային կայ-նալ: Համարմոց ապագայութեան զիսի շարունակ իմ շարունակութեան տեղի Հայապարտ երա-մարտանք փորձառութիւններուն: Երանի Հանապատեան Հայաստան-ի զիսեւորք և յալաւոր կը իր ար-մարտալ կարծիք քանտորանի մէջ թաղալալութեան պատճառաւ:

ԿԻՐԱԿԻ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 5 =
DIMANCHE
5 OCTOBRE
2003

ՀԱՐԱՇԻ

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

HARATCH
LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE FONDÉ EN 1925
DIRECTRICE : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL. : 01 47 70 86 60 — FAX : 01 48 00 06 70
E-MAIL : jharatch@aol.com

LE NUMERO: 1 €

ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԾԱՌԱՐԵ ՄԻՍՔԻՅԱՆ (1884-1957)

70-րդ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 20-785

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

79e ANNEE — N° 20.785

1. Principe de l'ouvrage

Née lors d'un séminaire de philologie arménienne organisé en 1989 par l'université d'Aarhus au Danemark, l'idée de ce volumineux album de paléographie (étude des écritures anciennes) a été conçue par Michael Stone, professeur d'arménologie à l'université hébraïque de Jérusalem, président d'honneur de l'Association internationale des études arméniennes. Le projet a immédiatement été soutenu par Dickran Kouymjian, spécialiste d'histoire, d'art et de codicologie arméniens, professeur à l'université d'Etat de Californie à Fresno, et par Henning Lehmann, professeur d'histoire ecclésiastique, recteur jusqu'en 2002 de l'université danoise sur les presses de laquelle l'album allait être réalisé. Ainsi constituée, cette équipe de maîtres d'œuvre allait s'adjoindre le concours de plusieurs collaborateurs et techniciens, ainsi que d'indispensables soutiens institutionnels et financiers, pour réaliser un ambitieux projet : mettre à la disposition du public savant et des chercheurs paléographes et codicologues un instrument fiable, aussi complet que possible, pour l'étude de l'écriture arménienne et de son évolution durant toute l'histoire du livre manuscrit arménien, une histoire qui, pour sa partie assurément datée, est plus que millénaire et s'étend du IXe au XXe siècle.

A cette fin, les auteurs ont sélectionné, parmi une trentaine de milliers de manuscrits arméniens (environ 31.000) conservés dans les principales collections d'Arménie, d'Europe, d'Afrique du Nord et du Moyen Orient, 192 spécimens et, parmi les pages de chacun d'entre eux, un folio représentatif.

sonnalités, ecclésiastiques et savants du XIXe et du début du XXe siècle; parmi eux, une lettre manuscrite d'Antoine Meillet, rédigée en 1911 en arménien (document 5, p. 509).

2. Structure de l'ouvrage

En introduction à l'album proprement dit, on trouve une longue étude bibliographique sur l'évolution et les acquis successifs de la science paléographique relative à la matière arménienne, par Dickran Kouymjian (p. 13-59). Elle est accompagnée de notices sur une pièce particulièrement importante, le papyrus arméno-grec (D. Kouymjian, p. 59-53), et sur les principales catégories d'écritures (idem, p. 63-75), puis Michael Stone, p. 93-105). Juste avant la fin de cette partie introductive, M. Stone livre au lecteur une analyse des changements subis par la forme de chaque caractère (p. 78-98).

L'album proprement dit (p. 112-501), après quatre reproductions d'inscriptions lapidaires des VIIe-VIIIe siècles (p. 112-115), est constitué de 192 planches offrant les fac-similis en couleur de pages de manuscrits arméniens presque toutes reproduites en grandeur nature (à l'exception de celles trop grandes, qui ont été réduites). En regard de chaque illustration, sur la page de gauche, sont donnés les indications et commentaires jugés indispensables. Parmi ceux-ci figurent une bibliographie présentant l'essentiel de la littérature sur le manuscrit en question, des commentaires sur ses traits importants, la transcription de quelques lignes du texte, un ag-

gues de la troisième partie, non moins importante, placée à la fin de l'ouvrage (p. 512-541). Ces tables montrent les subtiles évolutions que subissent les caractères au fil des siècles et la finesse des nuances qui séparent les types d'écritures, au-delà des catégories reconnues par la classification traditionnelle en arkat'agir, bolgorig, notgorig et sheghagir. Ces tables constituent ainsi une histoire visuelle des caractères de l'alphabet arménien, du moins dans le domaine des livres manuscrits.

3. Notes sur les études introductives

L'histoire des études paléographiques consacrées à l'écriture arménienne, par Dickran Kouymjian, présente les principaux livres et articles sur le sujet (du moins pour ce qui est de la paléographie « livresque ») et la plupart des références mineures. Il s'agit d'une revue détaillée et d'une analyse approfondie de l'abondante littérature paléographique sur l'Arménie, y compris des plus anciennes publications occidentales des XVIIe-XVIIIe siècles.

Parmi les nombreux enseignements qui peuvent être tirés de cette riche étude bibliographique, on relève que des deux premières publications de l'alphabet arménien en Occident se trouvent dans un incunable allemand de 1486 et dans un recueil manuscrit français de 1566-67 (p. 16). On note aussi que c'est probablement dans le milieu des imprimeurs arméniens établis en Italie au XVIe siècle que fut élaborée la classification des types de caractères arméniens en arkat'agir, bolgorig et notgorig, avant d'être systématisée par les premiers théoriciens occidentaux dont Francisus Rivola (1624). On y apprend également que c'est Johannes Schröder qui donna, pour la première fois, en 1711 une analyse soignée de la place des caractères arméniens écrits en bolgorig et notgorig par rapport à la ligne et entre deux lignes (p. 18); et que c'est Chahan de Ciribed, premier titulaire de la chaire arménienne aux Langues-Orientales, qui, en 1823, mentionna pour la première fois, après les trois types sus-indiqués, le quatrième, celui de l'écriture cursive courante moderne, le sheghagir (p. 20).

Dans cette revue bibliographique très consciencieuse, D. K. accorde une grande attention à la présentation des travaux des pionniers arméniens de la paléographie, en particulier ceux de Yakovbes Dachian, Garegin Hovsepian, Hratchia Adjarian et Achot Abrahamian (p. 25-51). Il en ressort qu'il est difficile d'ajouter quoi que ce soit de véritablement nouveau à ces études fondamentales, qui se corrigent et se complètent mutuellement. Il reste « seulement » à affiner, systématiser, enrichir, notamment grâce aux nouvelles technologies: c'est ce qui a été réalisé, avec un soin remarquable, dans le présent ouvrage.

Après cette revue d'analyse bibliographique, la dernière partie du chapitre de D. K. (p. 59-75) se transforme en une étude paléographique à part entière. On y trouve une utile présentation synthétique du fameux papyrus arméno-grec de la Bibliothèque Nationale. On sait que ce curieux et précieux texte destiné à l'étude du grec a été rédigé en langue grecque mais en caractères ar-

Université d'Aarhus (Danemark), 2002
554 pages, 222 ill. (dont
203 en pleine page).

Ces textes ont été retenus parce qu'ils sont datés avec exactitude et qu'ils permettent d'illustrer fidèlement et précisément l'éventail des diverses écritures manuscrites arméniennes et leur évolution depuis les plus anciens codex datés du IXe s. jusqu'à l'écriture manuscrite cursive du XIXe s. Les auteurs ont choisi d'y ajouter, à titre d'éléments de comparaison, quelques textes non datés et, sans les étudier, un petit nombre (6) d'inscriptions lapidaires de la haute période (Ve-VIIIe ss.), un exemple de texte faisant partie d'une peinture murale des XIe-XIIe siècles et, à tout à la fin de l'échelle chronologique, quelques documents d'archive modernes: cinq textes autographes montrant l'écriture de per-

randissement en couleur d'une ligne du texte permettant d'étudier le lettrage de manière détaillée, et une série alphabétique composée de caractères tirés de la page présentée. Ce tableau alphabétique ainsi constitué pour chaque manuscrit précisément daté est l'un des principaux atouts de l'Album : il présente un grand intérêt documentaire puisqu'il n'a pas été dessiné à la main comme dans les précédents ouvrages paléographiques, mais a été composé électroniquement après scannage de la page.

Ces tableaux alphabétiques exactement datés et fidèlement reproduits servent de base aux tables synthéti-

par Patrick DONABEDIAN

(Suite Page 4)

Compte rendu de l'ouvrage

Album of Armenian Paleography

(Suite de la 1ère Page)

ménies. Il avait disparu au début du XXe siècle mais a été redécouvert par D. K. en 1993. Quasi assurément antérieur au début du VIIe siècle, il peut probablement être daté du Ve siècle. Ce pourrait donc être le plus ancien texte manuscrit (non lapidaire) en caractères arméniens. Avec les graffiti du Sinaï et de Nazareth publiés par M. Stone, ce texte donne aussi l'un des plus anciens exemples arméniens de texte informel, non sacré.

Aux pages 63-75, D. K. étudie la classification des types d'écritures arméniennes et commente chacun des quatre principaux types. A propos de l'écriture dite *erkat'agir*, littéralement « écriture de fer », qui désigne l'onciale ou majuscule il propose une étymologie convaincante de son appellation; celle-ci serait originellement liée à la monumentalité des inscriptions gravées en onciales dans la pierre, avec un stylet de fer (*erkat*), cette écriture étant essentiellement réservée, jusqu'au XIIIe siècle, aux textes sacrés, notamment à celui de l'Evangile. *Bolagir* est le nom de la minuscule et désigne une écriture employée dès la période la plus ancienne, qui atteint sa perfection dans les documents ciliéniens des XIIe-XIIIe siècles (magnifique exemple, p. 72, de la profession de foi du catholico Constantin Ier, circa 1250), dominant dès lors jusqu'à la période moderne (c'est elle que nous voyons

utilisée aujourd'hui encore sur les pages de Haratch). Apparement transmissible par « écriture ronde », cette dénomination ne renvoie pas en réalité à une forme ronde et D. K. propose de l'interpréter comme « écriture complète », en quelque sorte « minuscule standard », par référence au sens « complet », « entier » du mot *bol*.

Pour les deux autres catégories, l'auteur rappelle que « *notagir* » vient du latin « notarius » et correspond à une version cursive de la minuscule « *bolagir* », version utilisée par les scribes officiels ou professionnels pour la commodité d'une écriture rapide. Enfin l'appellation moderne de « *sheghagir* », l'écriture courante ligaturée, ne proviendrait pas, selon Adjarian (p. 36 et 75), de la racine « *chegh* » (incliné), mais de « *chigh* » ou « *chugh* » qui signifie « fine tige » et renvoie à la finesse de cette écriture.

Le dernier chapitre introductif, rédigé par Michael Stone (p. 77-105), est consacré au développement de l'écriture arménienne. L'analyse descriptive qui y est faite (p. 78-98) de l'évolution de la forme de chaque caractère de l'alphabet constitue une sorte d'introduction et de commentaire pour les deux impressionnantes tables chronologiques qui clôturent l'album: celle où sont rassemblées les séries d'alphabets (p. 512-531) et la table d'évolution synthétique de chaque caractère, dite « Vector table » (p. 532-541). Quant à l'étude chronologique placée aux pages 99-105, elle vient en complément de celle de D. K. sur le même sujet (p. 63-75), et aurait sans doute gagné à être adjointe à elle, de même que le passage (p. 104) sur la relation entre les types de lettres, question également évoquée dans la partie de D. K.

ment appréciable. Nul doute que ce précieux instrument permettra aux chercheurs de suivre de manière détaillée, avec finesse et précision, le développement des formes des caractères arméniens, et qu'il facilitera la datation des manuscrits non datés; cet objectif répond moins à une nécessité pressante dans le domaine arménien que pour les manuscrits grecs ou latins, car les manuscrits arméniens sont pour la plupart (60%) pourvus d'un colophon daté, mais il n'est pas négligeable, en particulier pour les importantes pièces anciennes non datées.

La valeur de l'ouvrage recensé est renforcée par la qualité et le nombre des photographies, presque toutes spécialement prises pour l'album. Grâce au grand format du volume, pratiquement tous les spécimens de pages manuscrites, de même que les cinq documents d'archive, sont montrés en grandeur réelle. Sur un plan secondaire, il est regrettable que, pour les photographies illustrant les très importantes inscriptions de Tekor (III. 2 et 3, p. 14 et 15), qui sont les premières datées de l'épigraphie arménienne (fin du Ve s.), on n'ait pas choisi les meilleures de celles que possède le Musée d'Histoire d'Arménie. Pour comparaison, on pourra voir une photo d'archive du portail ouest de Tekor, que l'auteur de ces lignes avait obtenue du musée d'Erevan il y a une vingtaine d'années.

Dans cet album conçu comme un outil descriptif, les auteurs ont choisi de ne pas prendre position sur les questions controversées relatives au développement de l'écriture arménienne, mais de donner le plus possible d'informations objectives pour servir à de futures études, par exemple sur différents types d'écriture, sur des écoles régionales... Rares sont donc les jugements qui pourraient se prêter à des discussions, comme les questions de datation, où l'on sait pourtant que les auteurs auraient des choses à dire. On note par exemple avec intérêt (p. 43) que l'Evangile n° 10680 du Matenadaran, qu'A. Matevosian date du VIIIe siècle, est plutôt considéré par D. K. comme une œuvre de la fin du IXe - début du Xe siècle.

Les auteurs ont également choisi, à raison, vu la spécificité et le très grand volume de l'ouvrage, de ne pas traiter des questions techniques relevant de la codicologie, liées par exemple aux propriétés du parchemin et du papier... Aussi faut-il supposer que la splendide reproduction de la reliure d'ivoire de l'Evangile d'Etchmiadzin (III.6, p. 27) est placée là moins pour donner un unique exemple de reliure, non vraiment justifié par le propos, que pour le plaisir des yeux. Et si tel est l'effet recherché, il est parfaitement atteint.

Quelques peu contestables sont d'autres choix des auteurs, notamment celui de ne pas inclure dans l'étude, ni même de mentionner les questions de ligatures, abréviations et combinaisons de lettres auxquelles on recourt pour économiser l'espace, les *nomina sacra*, contractions comme celle de YS K'S pour Jésus-Christ, les divers monogrammes, cryptogrammes, idéogrammes, ces signes utilisés pour remplacer des mots courants, les lettres ornementales en forme d'homme, d'animal, d'oiseau, de végétal... si prisées en Arménie, les questions de ponctuation, les procédés de numérotation et de datation, les signes musicaux... Il est clair que ce choix s'explique par le souci de ne pas surcharger un album déjà très riche. Mais quelques mentions et illustrations auraient peut-être pu être insérées pour une plus complète présentation de l'ensemble de la matière.

On peut aussi regretter que la décision d'écarter du champ d'analyse tous les supports d'écriture autres que les codex ne soit pas argumentée; elle est seulement mentionnée, très brièvement,

aux pages 7 et 78. On pense ici en premier lieu aux textes des inscriptions gravées, mais aussi à ceux écrits sur de nombreux autres supports: mosaïques, peintures, œuvres d'art appliqué, vitraux, pièces d'orfèvrerie et de bols, bijoux et broderies, céramiques, ou encore aux monnaies, sceaux... On sait que l'usage s'est répandu en Occident depuis le XIXe siècle que la paléographie ne s'occupe que des écritures livresques, tandis que l'étude des inscriptions lapidaires constitue le champ de l'épigraphie. La différence, paléographique arménienne, elle, est différente: sans nier la spécificité des études épigraphiques (déclassement des inscriptions lapidaires), elle associe généralement dans les études paléographiques (consacrées à l'histoire et à la forme des caractères de l'alphabet) les divers supports d'écriture. S'agissant de l'Arménie, pays où les façades des monuments d'architecture sont de véritables livres couverts d'écriture, on pourra donc s'étonner qu'un album de paléographie se contente de faire figurer six images d'inscriptions, sans en prendre compte au moins quelques-unes des innombrables et très précieuses textes gravés, souvent précisément datés; et ceci d'autant plus que l'un des auteurs, M. Stone, est un épigraphiste reconnu qui a récemment publié d'importantes et très anciennes inscriptions arméniennes de Terre Sainte. Compte tenu de la pratique arménienne, peut-être le choix des auteurs aurait-il pu faire l'objet d'une brève explication, précisant que la paléographie dont il s'agit ici s'entend au sens restrictif occidental et n'englobe pas les écritures gravées ni celles appliquées sur d'autres supports?

C'est par exemple en raison de ce parti pris d'une paléographie exclusivement livresque que la période précoce de l'écriture arménienne est située (p.5) aux IXe-XIIIe siècles, alors que du point de vue de l'épigraphie, une telle période n'aurait n'est pas acceptable: peut-être n'aurait-il pas été superflu de le préciser. Toujours en tenant compte de l'importance de l'épigraphie arménienne et en particulier des contributions de M. S., on peut regretter que l'album ne comporte aucune photographie des inscriptions découvertes au Sinaï et à Nazareth. Rappelons que plusieurs de ces graffiti (deux de Nazareth et six de Sinaï) peuvent être datés, d'après M. S., du Ve siècle, peut-être même du début de ce dernier, ce qui ferait de ceux les plus anciens spécimens d'écriture arménienne conservés, gravés peu après l'invention de l'alphabet.

Mais une fois encore, ces quelques observations ne diminuent en rien la valeur considérable de l'album recensé. Celui-ci constitue sans aucun doute un apport très appréciable à l'arménologie et un outil indispensable aux chercheurs ultérieurs. Outre son intérêt pour la paléographie proprement dite, outre notamment son approche novatrice de l'étude des caractères, il comporte de précieuses clés qui permettront d'affiner la chronologie des manuscrits arméniens et donc d'approfondir l'étude de la langue, de la littérature et de l'art arméniens.

Patrick DONABEDIAN

4. Observations et commentaires

L'auteur de ces lignes, comme probablement la majorité des lecteurs qui prendront connaissance de la publication considérée, voit deux évidences s'imposer immédiatement :

1. L'importance de l'objet de l'ouvrage: l'écrit, les textes écrits, sous les diverses formes de leurs supports - manuscrits-livresques, monumentaux-épigraphiques et mineurs-appliqués, occupent une place considérable dans la culture arménienne ancienne et moderne. Cette constatation permet d'emblée de mesurer la signification d'un nouvel ouvrage académique consacré à la science des écritures anciennes: l'épigraphie.

2. La valeur de la publication recensée: c'est un ouvrage de grande ampleur, rédigé par d'éminents spécialistes, faisant largement appel aux techniques informatiques, très soigneusement réalisé et abondamment illustré.

L'opinion très positive que l'on s'en fait est donc aisée et rapide. Quant aux quelques réserves ou observations qui peuvent être formulées, elles sont forcément marginales et sans grande importance au regard de la qualité de l'œuvre réalisée et de l'apport qu'elle constitue.

Parmi les éléments qui confèrent au travail ici présenté sa valeur, le corpus de séries alphabétiques est particulièrement

ՎԵՋՐԻԿ ԲՈՋԻԼ

Մի ճանի շարքը առաջ

երգեց

մեծապիսի մատի շարժումը

երկրի համար մտադեղատմ:

Վերադարձաւ Ամերիկա

հպատակութիւն փոխելով

երիտասարդանալով

ծպտած հակառակութիւն

նախաբանելով գերեզմանի օգնի

երգելով եւ պարելով

կենք կիւն հաստակելով

ծովափներում

առմերի իրազեղումը

կիւրաւորները կիւրաւորանակամ,

երբ աւաղելով դիւրաւորների մտօցի

անցնում էին եւ անցնում,

առաջ ու պագ

մտօնկութիւն եւ հեռաւորութիւն:

Դժուար սեր, բայց սեր

բարեգալստեան նուր յամանց

ծպտած մամերի

դիցելուս լոյսը

ստուրով պաշտամունք

միայն մտօնկութիւն գգալու համար

կորսնցնիլ սահմանները

Այն ինչ որ փորձութիւն է կուլում:

ՓՈՒՆԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Վարդգես Տակախյանի մահունեն առաքել, փոխան ծաղիկի «Բառապի» կը նուրբրեն։

Տիկին Թաշիտ Տէր - Միքայելի 100 երթ։
Տէր և Տիկին Միլէկ Հարութեան 150 երթ։

REMERCIEMENTS

Suite à la disparition soudaine de **FABIENNE - TAKOUHIE PAPAZIAN - SARKISSIAN** le 11 septembre dernier, des messages de compassion et de sympathie nous sont parvenus en nombre, nous apportant réconfort et chaleur en ces moments douloureux. Il nous est cependant difficile de vous répondre et de vous remercier comme il le faudrait pour l'affection et l'amitié dont vous nous entourez, aussi avons-nous choisi de vous transmettre notre reconnaissance par ces quelques lignes.

Merci pour toutes vos lettres, pour votre présence aux obsèques, pour vos fleurs et dons, et pour les pensées que vous continuerez d'avoir pour **Fabienne-Takouhie**.

FAMILLES SARKISSIAN et PAPAZIAN

Imprimé sur les Presses
du Journal «**HARATCH**»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

le **SAMEDI 10 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE**
dans le cadre du millénaire du «**Livre des Lamentations**» de
KRIKOR NAREGATSI
Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

«**LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU**»

présentée par le **Professeur JEAN-PIERRE MAHE**
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le **JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30**

«**Salle A. Tcherpachian**» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

«**Le Golgotha Arménien**» Ed. «**Le Cercle d'Ecrits Caucasiens**»

sur l'action de **Monseigneur Grigoris BALAKIAN**

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par **M. HRATCH BEDROSSIAN**

Entrée libre

Le **SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30**

«**Salle A. Tcherpachian**» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'**ARAM KHATCHATRIAN**

Interprété par les élèves de la classe de **JULIETTE YILMAZIAN**

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le **SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30**

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «**Nanor**»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par **Hagop ANTREASSIAN** (Jérusalem)

«**Salle V. Bozadjian**» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

ՍԵՆ-ՓԵՐՈՄ
Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ
ԵՆԿԵՆՑԻՈՅ
ՄԱՍԱՂՈՐՀՈՒԹԻՒՆԸ

Սեն - Փերոմ եւ Երեւանից Ս. Սահակ - Մեսրոպ եկեղեցւոյ Բաղական եկրոյ տաճարը, կը ծանուցեն, թէ այս տարին կը տօնակէ՛ն եկեղեցւոյ շինութեան 70-րդ եւ Անուանակութեան 70-րդ տարեալները, Հոկտեմբեր 12-ին, Կերպիկ օր։

Այս ուրբա առիթով, կը հասարակ հանդիսաւոր պատարագ և հոգեհանգիստ, եկեղեցւոյ զիտաւոր հիմնադիր եւ բարեբար, երանելիաշատակ՝ Գրիգորիոս Երմիակոսով ՊԱՍԿԵՆԱՆԻ ինչդէս հաւե, Հաւեալ Հովիւներու, սարկաւաններու, բարեբարներու, Հիմնադիր եւ Երմուկեան Յանձնախումբի Բաղական եկրոյնուրդ տնայաններուն, Օժանդակ Տիկնաց Միւլիքեան տնայանուհիներուն և բարբ տանայ, որոնց բարոյապէս, ինքնապէս ու Փոխբաղէս, ստարակն եղած եկեղեցւոյ շինութեան և որոնք այսօր յաւե քանդած են մեզիկ։ Գատարաւ կը ժառուցանէ և կը բարբիկ։

ԳԻՒՏ ԱՐԻՏ. ՆԱԳԱՎԵՆԵԱՆ
Արեւմտեան եւրոպայի
Հայրապետական Փառաքիտի
և Առաջնորդ Հայոց Փարիզի
Արարողութեան աւարտին ու Մատակցի
բաշխումէն ետքը, եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ, տեղի պիտի ունենայ «ԳԻՒՆԶՈՐ»։

Կը խնդրէ Քաղիս եւ Երեւանից հալութեան, որ խուս՛եանք մասնակցել, յարգելու համառ յովրական յիշատակը Քաղիս ներկեցանքուն։
Յանկադողներ՝ կրնան մասնակցել ՄԱՍԱԿՆԻ ծախքերուն, նախօրը ալ ժառն յայտնելով եկեղեցւոյ Քաղականութեան։

SOIREE'S D'INFORMATION ET DE LANCEMENT DU

PHONETHON 2003

DU FONDS ARMENIEN DE FRANCE

Pour adresser vos dons:

N° Azur : 0810 854 854 (prix d'un appel local)

Octobre :

VALENCE le 10 à 20H: Salle Haroun Tazieff, rue St Jean (côté Médiathèque)
SAINT CHAMOND le 11 à 20H: Salle de l'Eglise Arménienne,

13, rue d'Alamagny

ALFORTVILLE le 15 à 20H30: Salle des Fêtes, 22, rue Voltaire
PAVILLON SOUS BOIS le 22 à 20H30: Salle Mozart, Place Gal de Gaulle

CLAMART le 24 à 20H30: Salle du Conseil, Mairie de Clamart,
Place Maurice Gunsbourg

CHAVILLE le 30 à 20H30: Eglise de Chaville, 6, rue Père Komitas

Novembre avec Arkadi Hougassian, président du Karabagh :

PARIS le 4 à 20H30: ASIEM, 6, rue de Lapparent, 75007

(Me Sèvres Lecourbe /Ségur)

MARSEILLE le 5 à 19H30: Salon d'Honneur du Conseil Général
des Bouches du Rhône, 52, avenue de Saint Just, 13004

Entrée libre

Projection de films, débats

Fonds Arménien de France, BP12, 75660 Paris Cedex 14;
Tél. : 01 48 83 51 06; Mail: info@fondsarmenien.net

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE**
Section «**D. MISSAKIAN**»
de **Sevrans Livry**

REPAS

«**MANTE**»

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne
17, rue Charles Péguy,
93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre

auprès de Madeleine au 01.43.83.87.68
ou Niliva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«**Mante**» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

La Section «**Helen Puzant**» d'Alfortville

organise

une **SOIREE THEATRALE**

le Vendredi 17 octobre à 20h45

Pièce de **Nareg Dourian**

«**B O U R O U M - D O U R O U M**»

Salle des Fêtes

rue Voltaire, Alfortville

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱԶԻ Խ. Բաղկաւան մասնակցի Ժողովը Եւրոպայի, Հոկտ. 11, Ժամը 14.30-ին սովորական հաւաքաւորին։

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻԷ

Կապույտ Խաչի Գանձէս - Գաւառի Իւստակեան մասնակցի շորհակալութեամբ քաջապէս հետեւալ տուէրները։
Տիկին Նիկոլայ Թաւառեան 100 երթ,
Գեղար Գալիկեան 200 երթ, Մաթիլդ Մատիլեան 40 երթ։

**Ս. ՊՈՒՆԱ-ՊԵՏՐՈՍ
ԱՆՈՐԿԻ**

ՄԱՍԱՂՈՐՀՈՒԹԻՒՆԸ

Կերպիկ, Հոկտեմբեր 12, Արարիկի Սրբոյ Գորտ - Գետաւոյ եկեղեցւոյ տաղարհնութեան օրն է։

Այս առիթով հանդիսաւոր պատարագ մատուցանելու և ապա հոգեհանգիստ տրուելու եկեղեցւոյ ժամանակ, հոգեւորականներու և բարեբարներու հոգեւորական համար։

Կը պատարագէ և կը բարբիկ՝ Ներսէ՛ն Ե. ՎԻԳ. ԱՊՈՒՆԵՆԸ

Կրօնական արարողութեան ետք, Արարիկի Վարդեր հանդիսարանին մէջ կը տրուի Սրբոյ Տալ։

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՖԵՐԱՆ

ԱՎԻԱԿԱՆ ԲՆԻՀԱՆՈՐ ԺՈՐՈՒ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Ֆրանսի 29-րդ տնայան ընդհանուր Ժողովը կը գումարուի Կերպիկ, Հոկտեմբեր 12, Ժամը 18.30-ին, Գերիկի Հայ Մշակութի Զահ մէջ։

Միանձամբութեան շարժառնայ. քաղաքային Ժողովը կը գումարուի Ժամը 19-ին։

Ներկաներու թիւը կը համարուի միանձամբութեան։

ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ

ՓԱՐԻՋ

Կը ներկայացնէ

Համաքանային երգչախումբ

ՆՈՒՆԷ ԵՍՏԵՑԱՆԻ

ՀԱՄԵՐԳԸ

Եւրոպ, Հոկտեմբեր 11, Ժամը 20.30-ին

Salle Rossini — 9, rue Drouot

75009 Paris

Me Richelieu-Drouot

Տոմարը ապահովէ

01-45-93-00 25 / 01-45-70-47 37

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄԱՐՏԻ ԹԱՊԱՐԱՆԱՅ ՄԱՐՏԻ ԵՆԵՆԵՑԻ

Վարչական Խորհուրդը, Մարտ Եկեղեց-
այ, Հոգևոր Հովիվ
ՄԱՐՏԻ ՎՊԻ. ԱՐԵՏԻՎԵՆԸ

Կր չարսերն ժողովուրդը ժամանակե-
րը Մարտ Եկեղեցայ օձան և անուս-
նալուրենան 72-րդ տարեկարգի հան-
գիստենան, Կրեկին, Հոկտեմբեր 19:
ժամը 9-45-ին:

Օրուան պատարադը Կր ժառուցանել և
Կր զարդե՛

ՊԱՐԳԵՒՆԻ ԱՐԻ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵՆ
ԱՌՈՒՆԵՆՈՒՄ՝ ԱՐԳՈՍԻՆ

Պատարադը Երեկոցայինը Կր Կա-
տար Սահակ - Մեարադ Երեկոցայինը,
ղեկավարութեամբ՝ Խաչիկ Երեկոցային:
Պատարադը ընթացիկը արևադա-
րեան ժողովանը Կր Մարտ Եկեղեցայ
ի Կանա Երեկոցայինը ընթացիկը հա-
մար, իսկ Կրեկայինը ընթացիկը հոգե-
կանան պաշտան Կր կատարել Կր ին-
տել հանդիսարադը ժառուցանելուն և ըս-
տարեկարգին:

Կրեկին Մարտ Եկեղեցայ Տիրանը
Յանձնարարադը Կր կազմակերպել տարե-
կարգին հա՛: Ա. Ջրարան հանդիսարա-
դին ժող:

Տեղերը տպագրելու համար հեռա-
խոսին՝ Մարտ Եկեղեցայ ղեկավարադը՝
04 91 77 84 70

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻԲ

Կապույտ խաչը Անիկ Անիանի ժաման-
ակը շնորհակալութեամբ տուցանել
50 Եւրո Տեղին Կատար Քոմիտեանի
Կապույտ Ձեկնակիրանի ժամանակ տալին:

Շնորհակալ Կապույտ խաչը իսկ - իկ -
Մուկեղի ժամանակը Կապույտ իր ըն-
կերունի ժամեր Մուկեղի ժամը և
խորն ցաւակցութեանը Կր յայտել իր
ամուսնին ժամ - ժամ Մուկեղի,
աղջկան Մամարին Կապույտ և ընտան-
կան պարտականութեան, ձան, Փախուցան
ընտանիքին:

Այս առիթի, շնորհակալութեամբ տա-
ցան ի հետեւեայ նուերները. -

Տեղին Շնորհիկ Պապիկեան 100 Եւրո,
Պր. Կե Քիթի 40 Եւրո, Տեղին Այն Պո-
ղոսեան, Տեղին Կոմիտե Սեփարեան,
Տեղ և Տեղին Համարաձեւեան, Տեղ և
Տեղին Մուկեղ 30-ական Եւրո, Տեղ և Տեղ-
ին Մարիսեան և աղջկեր 50 Եւրո, Տեղ և
Տեղին Պարթեւեան 30 Եւրո, Տեղ և
Տեղին Մարեայ 50 Եւրո, Տեղ և Տեղին
Պարթեւեան 50 Եւրո, Տեղ և Տեղին
Տեղ 20 Եւրո:

(Եւրո. Վ. Լեյբ)

ը: Գործակալութեան ժամ Քեհրանի
ներկայացուցիչը ըստ ի իկ ընտանիք-
ները արդէն սկսած են, համաձայն զոյա-
ցան պայմանաւորութեան:

Կրեկին Ձեկնակիր Կր Մ. Պետեր-
ուրդի կառավարչին ընտանիքան և Կ
իր դիրքը ամբողջացած Կր ընտանիք
Կապույտը Կր Կոմիտե Վալիսեան
Մառիկեան-տաւցան ի զուէրին: 63%ը,
ըստ պատմական արդէն ընտանիք: Այսու-
հանդերձ, ժամանակուրեան շատ ցած
(28%) համեմատութեան ընտանիքան
ձան Կր Կատարի նախագահ՝ Պետեր-
ուրդի համար:

ՅՈՒՆԱՍԿԱՆԻ ժողովուրդը Պ. Սիմո-
նի Հովիվ ժողովուրդը իր պատմական
ցան հետ ունեցած տեսակցութեան ըս-
ցալուր իրարով ըստ ի իկ իկ Կր-
տար ու Երեկոցային շարքին ժողովուրդ
անդաւաճող ըլլալ, պիտի վաճառ-
ցան Քոմիտեի ընտանիքան Մուկեղի
անդաւաճութեան զնախկինը 2004-ին
սկսելու որոշումը: Ի. Կոմիտե Վալ-
իսեան ի զուէրին Քե Քոմիտե ներքին
շարքին ունի և իր խառնակցին ուշա-
դրութեան յանձնած ի զուէրին զանա-
յալ խառնակցին յարգելու ուղղութեամբ ար-
դէն ամուսնած զուէրին:

ԱՐԱՊԻ և Ս. Կրեկին երկուրդը զուսկ
ը ունեցած են, Կառ-Վեկար ժողովուրդ
Կր երկուրդը աղջիկ մեկ ի որ տաղանքան
պատմականորով կանոնի ձեռն ի:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

SOIRES D'INFORMATION ET DE LANCEMENT DU

PHONETHON 2003

DU FONDS ARMENIEN DE FRANCE

Pour adresser vos dons:

N° Azur : 0810 854 854 (prix d'un appel local)

Octobre :

VALENCE le 10 à 20H: Salle Haroun Tazieff, rue St Jean (côté Médiathèque)
SAINT CHAMOND le 11 à 20H: Salle de l'Eglise Arménienne,

13, rue d'Alamagny

ALFORTVILLE le 15 à 20H30: Salle des Fêtes, 22, rue Voltaire

PAVILLON SOUS BOIS le 22 à 20H30: Salle Mozart, Place Gal de Gaulle

CLAMART le 24 à 20H30: Salle du Conseil, Mairie de Clamart,

Place Maurice Gunsbourg

CHAVILLE le 30 à 20H30: Eglise de Chaville, 6, rue Père Komitas

Novembre avec Arkadi Ghougassian, président du Karabagh :

PARIS le 4 à 20H30: ASIEM, 6, rue de Lapparent, 75007

(M° Sévres Lecourbe / Ségur)

MARSEILLE le 5 à 19H30: Salon d'Honneur du Conseil Général

des Bouches du Rhône, 52, avenue de Saint Just, 13004

Entrée libre

Projection de films, débats

Fonds Arménien de France, BP12, 75660 Paris Cedex 14;

Tél. : 01 48 83 51 06; Mail: info@fondsarmerien.net

Fabrique & Distribué par CEPOVET S.A
150, ancienne route de Beaujeu - GLEIZÉ BP 421
69653 VILLEFRANCHE / SAÔNE CEDEX
Tél : 04 74 62 47 00 - Fax : 04 74 68 20 09 - Em@il : stk@stk.fr

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
HAMASKAÏNE

ՓԱՐԻՋ

Կր ներկայացնել
Համարաձեւի երգչուհի
ՆՈՒՆԻ ԵՍԱՅԵԱՆԻ
ՀԱՄԱՐԵՐԳԸ

Եւրոպի, Հոկտեմբեր 11, ժամը 20-30-ին

Salle Rossini - 9, rue Drouot

75009 Paris

M° Richelieu-Drouot

Տոմսերը տպագրելու

01-45-93-00 25 / 01-43-76-67-37

Հ.Մ.Բ.Մ. - ՖՐԱՆՍ

ԱՐԻՄԱՆԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ.Մ.Բ.Մ. - Ֆրանսի 29-րդ տնտեսական
ընդհանուր ժողովը Կր գլուխարար Կրեկ-
ին, Հոկտեմբեր 12, ժամը 18-30-ին, Փա-
րիզի Հայ Մշակույթի ծան ժող:

Մեծամասնութեան ընտանիքան պա-
րագային ժողովը Կր գլուխարարի ժամը
19-ին:

Ներկայանալու ընթացքում համարաձեւի:

ՅՈՒՆԱՍԿԱՆ

ԿԱՊՈՏ ԽԱՅԻՆ Ա. Քաղաքական ժառ-
անգութի ժողովը Եւրոպի, Հոկտ. 11,
ժամը 14-30-ին տնտեսական հաւաքու-
ղին:

Ս. ՊՈՐՈՒՆ-ՊԵՏԻՄՈՒ
ԱՆՈՒՆԵՆԸ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԵՆ

Կրեկին, Հոկտեմբեր 12, Ապրիլիկ
Սուր Պարտ Պետրոս Եկեղեցայ ժա-
ռարհաւորութեան օրն ի:

Այս առիթով հանդիսարադը պատարադ
Կր ժառուցանել և ապա հոգեհանգիստ
պաշտան Եկեղեցայ ժամանակը հոգե-
արարականներու և ընթերցանելու հոգե-
կերան համար:

Կր պատարադը և Կր զարդե՛
ՆԵՐՍԵՆՆԻ ՎՊԻ. ԲԱՐՈՒՆԵՆԸ

Կրեկին արարողութեան հա՛, Ար-
թուրիկի Վոլթեր հանդիսարադին ժող
Կր տրուի Միտը ձա՛:

ՍԵՆ-ՅԵՆՈՒ

Ս. ԱՆԱԿԱ-ՄԵՆՈՐԿ

ԵՆԵՆԵՑԻՆԸ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԵՆ

ՍԵՆ - Փարիզի և Երևանի Ս. Ան-
հակ - Մեարադ Եկեղեցայ Քաղաքի
Խորհուրդը, Կր ժամանակը, իկ այս առ-
թի Կր տնտեսական Եկեղեցայ ընտանիքան
73-րդ և Կրեկայինը ընտանիքան 70-րդ տա-
րեկարգինը, Հոկտեմբեր 12-ին, Կրե-
կին ժող:

Այս օրուին առիթով, Կր կատարուի
հանդիսարադը պատարադ և հոգեհա-
նգիտ, Եկեղեցայ ղեկավար Տեղանի և
քաղաքի, Կրեկայինը ընտանիքան
ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԵՂԱՅԻՄ ՊԱՍԿԱՅԻՆԻ
իջուկն առնել, հոգեկար Տեղանի,
սպիտակաշորեան ընթերցանելու, Հիմ-
նադրի և Երևանի ընտանիքան ընտանիքան
Քաղաքան Խորհուրդի ընտանիքան, Ս-
մանակ Տեղանի Մուկեղի տնտեսա-
հանգիստ և ընտանիքան, որպէս քաղա-
պետ, Կրեկայինը ու Քիլիկայինը, տաւոր
են կարճ Եկեղեցայ ընտանիքան և, Կ-
րեկին այսօր յայտն ժամանակ են ժող:
Պատարադը Կր ժառուցանել և Կր զա-
րդե՛

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԵՂԱՅԻՄ

Արեւմտեան Եւրոպայի
Հայրապետական Փառանքակ
և Առաջնորդ Հայոց Փարիզի

Արարողութեան հաւաքին ու Մուկեղի
քաղաքիկին կողմը, Եկեղեցայ կից քա-
հին ժող. տեղի պիտի ունենայ Երևան-
2003:

Կր խորհուրդ Քաղաքի և Երևանի շա-
լոթին, որ խորհուրդ ժամանակը,
յարգելու համար նուերական ընտանիք
Քաղաքի ներկայանալուն:

Ճանաչողները կրնան ժամանակի
ՄԱՐՏԻՐՈՍԵՆ Երևանի, Քաղաքի այլ
ժամին յայտնելով Եկեղեցայ Քաղա-
քանի:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
Section «D. MISSAKIAN»
de Sevran Livry

REPAS

« M A N T E »

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne

17, rue Charles Péguy.

93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre

auprès de Madeleine au 01.43.83.87.88
ou Nilva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«Mante» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

La Section «Helen Puzant» d'Alfortville
organise
une SOIREE THEATRALE
le Vendredi 17 octobre à 20h45
Pièce de Nareg Dourouan
«BOU ROUM - D O U R O U M»
Salle des Fêtes
rue Voltaire, Alfortville

ՀԱՌԱՋԻ ԲԱՐՈՒԱԿԱՆՈՒՄ
ՀԱՄԱՐ
ԵՆՈՐՀԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Մեր ՄԱՆՏԵ - Տէր և Տիկին Վարդը
Մուստաֆան 200-ամյան երթ Վարդգէս
Տակաւանի և Իրեն երթը՝ Ջոզաֆ
Մարտանի յիշատակն և շնորհակալ
78-րդ տարեգրքին առիթն է:

(Ծար. մ. էրէմ)

տն Թրէնթինեան հատորին կէտ Թըզ-
բէի մը, որ շնորհի Գրեթան Գաւ-
թայի հանգուրթեան ճակարակութիւ-
նը: Մահով է որ Մարի Թրէնթինեան
ճարը երբէք չի տար Գրեթան Գաւթայի
անունը, բայց 83 տեղած մարդասպան
կը կոչէ: 136 հազար օրինակ ծախում է
արդէն...

ՁԵՋԵՒՈՅ Շնորհակալ համարագր՝
Ա. Կաթողիկոս Նաղարայան մը անուն է
պատանակ խմբագրան օրաթիւքին, որ
կ'ընթերցէ ալ անիկ ինչպէս և ծայրայեղ
պիտի ըլլայ անոնց հետ, որոնք չեն նը-
թարկուիր իրեն: Բարոյեցում ճակարկու
Տ1.1%-ով, փոխադրուած Գրեթան
անոն զուգարկութիւն մը ծար, Ռաշիմ-
բէն զէժ արտայայտուելու այդ օրու-
նակութեան, մինչ Ռաֆայէն, երբ Մուս-
կուս էր, լուս մնաց:

« Ե Ա Ռ Ա Ղ » ի
դննարակի ազդերու
ստիպանք

Մտագոր	140	(167,44)
Հոգեւանդատ	125	(149,50)
Շնորհակալիք	125	(149,50)
Հարկմիջ-կշառում	125	(149,50)
Մնումը	125	(149,50)

Բոլոր ազդերն սակերած վրայ,
հարկի անկէն 19,60% ԹԷ.ՎԷ.Ա.
(անհ. փակագրի մէջ ընդհ. գում-
արը):

Այս գինը եր վերաբերին մէկ
անգամ հրատարակելի ազդերն,
ՄԻՆՁԵՒ ՄԵՆ ԲԱՐՈՒՈՐ ՄԻՆԻԱՆ
(25 տող) մասնագործն պարզա-
յին և 1/8-րդ (12-13 տող) մայր-
եային:

Ստեղծագործ և այլ ծանուցումներ
սու համար, ինչիկ ինքեքի վար-
չութեան:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

Ի ՅՈՒՍԱԿ

Տիկին Չուարթ Տիւան Տիկին Կոնրա
Կաթողանի յիշատակին 200 երթ կը ի-
րէք շնորհակալ, նաև վարդգէս Տա-
կաւանի մահուն առիթն 100 երթ նոյն
նպատակին:

Վարդգէս Տակաւանի յիշատակին,
Շնորհակալ թարգմանան կը իւրեքին -
Տէր և Տիկին Գրիգոր Փափախան 100
երթ, Տիկին Վարդգէս Գարապետեան
50 երթ:

Հ.Մ.Բ.Մ. - ՅՐԱՆՍ

ԱՆԻՄԱՍԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՐ ԺՈՂՈՎ

Հ.Մ.Բ.Մ. - Յարանի 29-րդ անդամական
ընդհանուր ժողովը կը ղուժարուի Կիրա-
կի, Հոկտեմբեր 12, ժամը 18:30-ին, Փա-
րիզի Հայ Մշակութի Տան մէջ:
Մեծամասնութիւն ղրդայալու պա-
րագայի ժողովը կը ղուժարուի ժամը
19-ին:

Ներկայութիւն Բիւր կը համարուի մե-
ծամասնութիւն:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
HAMASKAÏNE

Փ Ո Ւ Ռ

Կը ներկայացնէ
Համրածանք երգչուհի

ՆՈՒՆԷ ԵՍՍՅԱՆԻ

ՀԱՄԵՐԳԻ

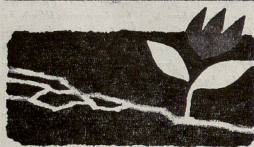
Ծարաթ, Հոկտեմբեր 11, ժամը 20:30-ին

Salle Rossini — 9, rue Drouot

75009 Paris
M° Richelieu-Drouot

Տոմսերը ապահովէ

01-45-93-00-25 / 01-43-76-67-37

CHENE

Date à retenir

Grande braderie de Noël

les 6 et 7 décembre

CHENE France

21, av. d'Helvétie

25203 MONTBÉLIARD

Tél. 03 81 94 38 10

Z.I. Les Arbletiens

25400 AUDINCOURT

Tél. 03 81 35 51 93

65, avenue Jean Jaures

90000 BELFORT

Tél. 03 84 21 62 66

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

La Section «Helen Puzant» d'Alfortville
vous informe
que compte tenu de représentations
théâtrales importantes
à Los Angeles (Etats-Unis)
NAREG DOURIAN
reporte à une date ultérieure

la pièce
«BOUROUGH—DOUROUGH»
prévue à Alfortville
le Vendredi 17 octobre

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
Section «D. MISSAKIAN»
de Sevran Livry

RE P A S

« M A N T E »

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne
17, rue Charles Péguy,
93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre

auprès de Madeleine au 01.43.83.87.68
ou Nilva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«Mante» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

ՅՈՒՍԱՅԵՐ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ Ա. Բաղդասար մա-
նանդի ժողովը Ծարաթ, Հոկտ. 11,
ժամը 14:30-ին սովորական համարա-
կին:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ Գոմարի մասնաճիւղին
ժողովը Ծարեղարթի, Հոկտեմբեր 15,
ժամը 19, Եկեղեցւոյ դարպ:

ՅԱՒԱՅԻՈՒԹԻՆ

Միտանայ Կարպոյ Ուշի Գանձ -
Դաշնի Իսահական մասնաճիւղի խո-
րագի ազդանք Թաղուի Սարգիսեանի
Տաշնի խոր ցաւակցութիւններ կը յայտ-
նէ անուանի Կարպոյ Սարգիսեանի,
Տէր և Տիկին և Որդւոր Փափախանի,
Տէր և Տիկին Սարգիսեանի և բոլոր ըն-
տանական պարագաներ:

Դր պայ նաև ընկերակի մանչ Մուս-
տիյանի տանը, Մատթեան, Խորի և
յիշատակին պարագաներ հետ:

Գր. Վարդգէս Տակաւանի մահուն
առիթն Իսահական մասնաճիւղի ընկե-
րակները կրնն ցաւակցութիւններ կը
յայտենք որով ընկերակ Սարգիսեանի Գր-
քի ընկերակներ և ընտանեկան պարագանե-
րուն:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԿԻ

Կարպոյ Ուշի Անթրոպիկ Կէն Բի-
զուր մասնաճիւղը շնորհակալութեան
ստացան է Արթուրի Կարպոյի համար
ստացան է Արթուրի Կարպոյի համար
Կիր. Բիւրի Կարպոյի 150 երթ, Գր. Թ.
Սարգիսեան 75 երթ և Տէր և Տիկին Մատի-
կան 20 երթ:

Կարպոյ Ուշի Անթրոպիկ Կէն Բի-
զուր մասնաճիւղը շնորհակալութեան
ստացան է Պէթրոսեան Կարպոյի համար
Թաղուի - Գալիկեան Սարգիսեանի մա-
նան առիթն - Եւստիքիան քանակը 20
երթ, Տիկին Ի. Օսանեան 40 երթ,
Տէր և Տիկին Արթ. Միսնան 50 երթ,
Սարի Ուրուան 40 երթ, Տէր և Տիկին
Ռեզար Անանեան 150 երթ, Տէր և Տիկին
Ուրուան 100 երթ, Տէր և Տիկին Ժայ
Փափախան 150 երթ, Տիկին Սարգիսեան
Փափախան 100 երթ, Գր. Գրիգոր Ռիւ-
րի 50 երթ:

Ս. ՊՈՐՈՒՄ-ՊԵՏՐՈՒ
ԱՆՈՐԿԻ

ՄԱՍԱՂՈՐԶՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 12, Անթրոպի-
կ Սարգիսեան - Գեորգի Եկեղեցւոյ մա-
նաճիւղին մահուն օրն է:

Այս առիթով շնորհակալութեան
կը մատուցուի և ապա Հոգեւանդան
պատան Եկեղեցւոյ յիշատակը Հոգե-
ւորականներու և բարեբարեան Հոգե-
ւորական համար:

Կը պատարագէ և կը բարդէ՝
ՆԵՐՍԵՆ Ծ. ՎՐԻ. ԲԱՊՈՒՅԵԱՆ
Կրօնական արարողութիւններ հար. Ա.
Փորթիկ Վրիշէր շնորհակալութեան մէջ
կը արու Սերյոյ ճաշ:

ՄԱՐԱԿԵՆԻ

ՄԻՐՈՒ ԲԱՐՈՒԱԿԱՆՈՒՄ

ՄԱՐԵ ԵԿԵՂԵՍԻ

Վարչական Խորհուրդը, Մարի Եկեղե-
ւոյ Հոգեւոր Դպրէ:
ՉԱՅԻՆ ՎՐԻ. ԱՆԵՏԻՐԵԱՆ

Կը հրահրուի ժողովուրդը մասնակե-
ր Մարի Եկեղեցւոյ օժան և անոն
հաւատարման 72-րդ տարեգրքի հան-
դիւրեան, Կիրակի, Հոկտեմբեր 19,
ժամը 9-45-ին:

Օրուան պատարագը կը մատուցուի և
կը բարդէ:

ՊԱՐԿԵՆ ԱՐԻ. ՄԱՐԿԵՆՈՒՅԵԱՆ

ԱՆԵՏԻՐԵԱՆ ԱՐԵՍԻԱՆ

Պատարագի կրեկցութիւնը կը կա-
տար Սահան - Մերօր կրեկցութեան,
ընկալութեան՝ Խաչիկ Երզնկանի:

Պատարագի ընթացքին արեւաու-
թեան ժայռանք կ'ըլլայ Մարի Եկեղեցւոյ
Փ. Կանա Եղոր թուր քաղաքներուն հա-
մար, իսկ վերջապետութեան՝ Հոգեւան-
դանական պատան և կը կատարուի ի յիշ-
տակը շնորհակալութեան մատուցութեան և բա-
րեբարեան:

Կէսրին Մարի Եկեղեցւոյ Տիկին
Յանձնարարագր կը կազմակերպէ տար-
կալով ճաշ՝ Ա. Քրիստիան շնորհակալա-
նի մէջ:

Տեղերը ապահովուի. համար հեռա-
ձայնի՝ Մարի Եկեղեցւոյ դիւանատան՝
04 91 77 84 70

ՍԵՆ-ՇԵՐՈՒ

Ս. ՍԱՀԱԿ-ՍԵՐՈՒ

ԵԿԵՂԵՍԻ

ՄԱՍԱՂՈՐԶՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սէն - Փերոնի և Շերկալայի Ս. Սա-
հակ - Մերօր Եկեղեցւոյ Թաղական
Խորհուրդը, կը ծանուցանէ, թէ այս առ-
իթն կը անակալէ Եկեղեցւոյ ընկերակ
73-րդ և Անուանդութեան 70-րդ տա-
րեգրքները, Հոկտեմբեր 12-ին, Կիրա-
կի օր:

Այս օրուին առիթով, կը կատարուի
շնորհակալութեան պատարագ և Հոգեւան-
դան, Եկեղեցւոյ դպրոցը հիմապիւր և
բարեբար, երկանայեղատակ
Գրիգորի Սարգիսեանի ՍԱՀԱԿԵԱՆ
իմպիւն նաև, Հոգեւոր Դպրոցներու,
սարկապներու, բարեբարեան, Դիմ-
նակի և Շերկալայի Յանձնարարագր
Թաղական Խորհուրդի անդամները, Օ-
մանակ Տիկիններ Սարգիսեան անդա-
մներ և բոլոր անոնք, որոնք բարեբար-
պէս և Կրեկցութեան ու Քիւրեկցութեան
կը եղան Եկեղեցւոյ ընկերակ և Ե-
րօնը այսօր յաւաք քաժնուած են միմե-
կ: Պատարագը կը մատուցուի և կը բար-
դէ:

ԳԻՏԱՐԻ. ԱՐԿԱՅԵԱՆ

Արեւմտեան Երօրայի

Հայրապետական Պատարագի

և Արեւմտեան Հայոց Փափախ

Արարողութեան տարանք և Մատթեան
թաղականները հարց, Եկեղեցւոյ կից օրա-
նի մէջ, տեղի պիտի ունենայ Գրիգոր-
ՅՈՒՅԵԱՆ:

Կը խորհուրի Թաղական և Շերկալայի հա-
մարեան և Կրեկցութեան մասնակցին,
յարգելի համար խորհրական իշխանի
Թաղական Եկեղեցւոյն: Կրնան մասնակցի
ՍԱՀԱԿԵԱՆ մասնակցին, հարցը այդ
մասին յայտնուող Եկեղեցւոյ Թաղա-
նական:

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France

17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

զեր կ'արտասանուէր յաջորդ օրը, Հոկտեմբեր 9-ին, 27 սեղազորեալներու, դէմ: Այլեւ ժուլիկ զարտեսեալին՝ յաջիկայ կ'աշխարհէր Փաթիբի Երեմիանի, 1991-էն 95 Քաղաքապետարանէն ստացած կ'ըլլայ 211 Նազարեւերօ, մինչ կ'աշխատէր իւր-իւր-ին համար: Սթիվանի կ'ըրտէ թէ թաղաքապետին ճառերը կը զգէր եւ կ'ընդունէր որ ասէն օր կուտակցութեան կեդրոնին կ'անցնէր:

ՄԱՐԱԵՍԻ ՄԱՐՈՑ ԹԱՐԳԱՆԱԶԱՑ ՄԱՅՐ ԵՆԵՆԵՑ

Հարգանքներ հարգող, Մայր եկեղեցու
Հոգևոր Հովիվ՝

ՀԱՅԻՆ ՎԴԻՄ. ԱՆՏԻՓԻՆԵՆ

Կը հրահանեն ժողովուրդը ծանուցե-
լա Մայր եկեղեցու տնայնի և անաս-
նակերպութեան Դասը սարգարծի հան-
դեսներուն, կիրակի, Հոկտեմբեր 19,
ժամը 9-45-ին:

Օրուան պատարագը կը ժամուցանէ և
կը բարոյ՝

ՊԱՐԻՅԻՒՆՆԵՐ. ՄԱՐԻՆՈՍԻՆԵՆ
ԱՌԱՅԻՆՈՐԻՆ. ԱՐՄԵՆԻ

Պատարագի երգեցողութիւնը կը կա-
տարէ Մահի և Միտքող երգչախումբը,
զեկավարութեամբ՝ Ռաշիկ Երզնկեանի:

Պատարագի ընթացքին արևադարձ-
ական ժամերու կ'ըլլայ Մայր եկեղեցու
ի վանդակները զարդարող սարգարծի հա-
մար, իսկ վերջապահութեան՝ հոգեհան-
դեսանան պատմի կը կատարուի ի վա-
նակ հանդուցիւղ ժառանգորդներուն և բա-
րեւորներուն:

Կէտրին Մայր եկեղեցու Տիկնայ
Յամանարանը կը կարգադրուի տարե-
կանի համ. Ա. Ջորջեան հանդիսարա-
նին մէջ:

Տեղեր տպագրուող համար հեռա-
ժամին՝ Մայր եկեղեցու գիտնաստան՝
04 91 77 84 70

« ՅԱՌԱՋ » ընթացիկ ազդեցում ստիպողիկ

Մասնագ	140 (167,44)
Հոգեհանգիստ	125 (149,50)
Տնտեսական	125 (149,50)
Հարսնիկ-նշանաւոր	125 (149,50)
Մնանք	125 (149,50)

Բարի ազդեցում ստանալու վրայ,
հարկէ աւելցնել 19,60% ԹԻՎԱՆ-
(տե՛ս. խաղաղութի մէջ ընդհ. գա-
տարը):

Այս գինը կը վերաբերի մէկ
անգամ հրապարակելի ազդեցում,
ՄԻՆԶԵՐԻ ՄԵՒ ԳԱՌՈՐԻ ՄԻՆԻՆԵՆ
(25 սող) ժամանակներու պարզա-
րէն և 1/8-ը (12-13 սող) ժառ-
նային:

Անտարակցան և այլ ծանուցումնե-
րու համար, գինէն թերթին վար-
չութեան:

(Ծար. Ա. ԽԵՂԵՍԻ)

Եւրոպայի քաղաքացիական թէ՛ Արցախի
անկախութեան համար, ազդեցական
վերջինները կը գործեն և կ'ընդհան-
րեն իրենց լիբերալներով վարչա-
րէն և Արցախի և անոր պետական
երգչախումբը:

ԱՐԴՈՒ ԴԵՆՈՒՄԸ ՀԱՐԱՐԱԿՈՒ ՄԱՐԻՆԵՆ

ԱՐԴՈՒ Երեսնի դեպքում Ե. Օրուայ
Հոգեհանգիստի ՏԻՎԱՆԻՆԵՆ Եւրո-
պայի քաղաքացիական թէ՛ Արցախի
անկախութեան համար, ազդեցական
վերջինները կը գործեն և կ'ընդհան-
րեն իրենց լիբերալներով վարչա-
րէն և Արցախի և անոր պետական
երգչախումբը:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Comission Partitaire: N° 55935

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de
l'ASSOCIATION OECUMENIQUE
ETOILE-CHAMPS-ELYSEES
Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h
FETE DES QUATRE SAINTS
EVANGELISTES,

dans la Cathédrale Apostolique
Arménienne Saint Jean-Baptiste de Paris
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris

Au cours de cette célébration :
— Participaton et témoignages de repré-
sentants de différentes Eglises Catho-
liques, Orthodoxes et Protestantes des
8e et 16e arrondissements;
— Des textes bilingues seront mis à la
disposition des assistants.

A l'issue de la célébration, réception
dans la salle «Nourhan Fringhian» at-
ténante à la Cathédrale.

Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

La M.C.A. a le plaisir de vous inviter à
la Rencontre avec
CHARLY
KOUBESSERIAN
à l'occasion de la parution
de son livre
« L'ARMÉNIEN »

De de Gaulle à Belmondo,
Les mémoires d'un grand maquilleur
du cinéma français

Préface de
Jean-Paul Belmondo

le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30
Présentation — Signatures

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64
e-mail: mca.alfo@wanadoo.fr

MAISON ARMÉNIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE MARSEILLE

« BOUROM - DOUROM »

Une pièce de NAREK DOURIAN

La pièce retrace l'itinéraire d'un im-
migré découvrant les subtilités du ma-
riage mixte et de cette nouvelle langue
qui mélange allègrement l'arménien
oriental, arménien occidental et fran-
çais. A partir de là, naissent de nom-
breux problèmes de communication et
une bonne dose d'incompréhension.

Narek et ses amis

Samedi 11 octobre à 20 heures 30

Maison Arménienne de la Jeunesse
et de la Culture
12-14, rue Saint-Bazile - 13001 Marseille
04 91 50 15 09

P A F. 10 Euros

(enfants — 10 ans entrée gratuite)

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ HAMASKAÏNE

ՓԱՐԻՔ

Կը ներկայացնէ
Համառոտագիր Լիբրարի

ՆՈՒՆԵ ԵՍՏՅԱՆԻ
ՀԱՄԱՐԻՔ

Ծարագ, Հոկտեմբեր 11, ժամը 20-30-ին
Salle Rossini — 9, rue Drouot
75009 Paris

M° Richelieu-Drouot

Տոմարը պահանջէ՝

01-45-93-00 25 / 01-43-76-07-37

h ԶԻՍԱԿ

Պր. Պրոք Կարապետեան 56 երթոյն
նորիցէ «Յառաջին ի յիշատակ եր հին
բարեկամին» ժամ կարգադրուի (Կեր):

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

Հայերէն լեզուն — Որո՞ւ համար, ին-
չու՞ն և ի՞նչպէս...

Ծարագ, Հոկտեմբեր 25, ժամը 10-ին
17-30, Հայ Մշակութի Տան մէջ
17, rue Bleue, 75009 Paris

Métro : Cadet

Կը դասախոսեն
ԺԻՂԵՐ ՏԱԿԱՅԵՆԵՆ — Երկրորդ —
Թիւն

— ԱՌԱՅԻՆ ՏՈՒՆԵՆԵՆ — Սփռուող
լեզուն, արեւմտահայերէնը

— ՅԱՄԻՐԻ ԵՄԻՆԵՆԵՆ — Մանկական
գրականութիւնը

— ԱՐԻՐԻ ՅՈՒՆԵՆԵՆԵՆ — Այրուրի
խորհրդանշական համարագրը

Հայ դպրոցներու պատմականաւորու-
րը և հայերէնի ուսուցչները սիրով հը-
րաւորուած են:

Մասնակցելու համար կը խնդրուի հե-
ռաժանել 01 53 34 18 18 Թիւնի Հոկտեմ-
բեր 20-ին առաջ:

Տեղեր վրայ ժամելու համար պէտք է
արձանագրուի ճիշդիշխով Թիւն:

✱

La Section «Helen Puzant» d'Alfortville
vous informe

que compte tenu de représentations
théâtrales importantes
à Los Angeles (Etats-Unis)
NAREK DOURIAN
reporte à une date ultérieure

la pièce
«BOUROM - DOUROM»
prévue à Alfortville
le Vendredi 17 octobre

✱

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
Section «D. MISSAKIAN»
de Sevran Livry

RE P A S

« MANTE »

Le Samedi 11 octobre à 20 h 30
à la Maison de la Culture Arménienne
17, rue Charles Péguy,
93190 Livry Gargan

Réservations avant le 8 octobre

auprès de Madeleine au 01.43.83.87.68
ou Nilva au 01.42.36.33.73.

Venez nombreux déguster notre
«Mante» dans une ambiance familiale et
chaleureuse.

✱

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑ ԽԱՅԵՆ Ա. Բաղդուստեան ժառ-
անգարի ժողովը Ծարագ, Հոկտ. 11,
ժամը 14-30-ին ստորագրուած հաւաքա-
ղին:

✱

ԿԱՊՈՑ ԽԱՅԵՆ ԳՈՐԴՆԻ Ժառանգորդի
ժողովը Ծարագ, Հոկտեմբեր 15,
ժամը 19, եկեղեցու օրաց:

✱

ԳՈՐԴ ԿԸ ՓՆՏՈՆԵ

Այս ու կին աշխատանք կը փնտռեն
տան գործերու, տարբ կամ երկուսի յա-
նախար կամ այլ աշխատանքի համար:
Հեռաժամին՝ Տիկնի Արցախեանին
01 39 33 40 48

Ս. ՊՈՐՈՒՆՅԱՆԻ ԱՆՏԻՓԻՆԵՆ

ՄԱՍԿՈՎՈՒՄԻՆԵՆ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 12, Ամբարի
Մարտ Գորոշ — Պատրոն եկեղեցու ժա-
ռանգործութեան օրն է:

Այս առիթով հանդիսար պատարագ
կը ժամուցանուի և ապա հոգեհանգիստ
պատրոն եկեղեցու վանքանոցի հոգե-
ղականներու և բարեբարներու հոգե-
ներուն համար:

Կը պատարագէ և կը բարոյ՝
ՆԵՐՍԵՆ Ս. ՎԴԻՄ. ԱՌԱՅԻՆԵՆԵՆ

Կրօնական արարողութիւնն ետք, Ար-
թուրիկի Հովիթէ հանդիսարուն մէջ
կը տրուի Սիրոյ ճաշ:

17e CYCLE DE LECTURES MISES EN ESPACES D'ŒUVRES DE DRAMATURGES ARMÉNIENS

Direction: ARBY OVANESSIAN

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՆՈՒՐԻՆԻՍԵՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ 17e ԶԱՐԻ

Կարգադրուած է:

ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐԱ
ԸՆԿԵՐԱՅԻՆԵՆԵՆ
Դեկտեմբեր 17-ին ԵՄԻՆԵՆԵՆ

Bédros Dourian
LE THEATRE
ou
LES MISÉRABLES

Պետրոս Դուրյան
ԹԱՏԵՐԱՆ
ԿԻՄԻՆԵՆԵՆ (1871)
Ժամանակակից Թատրոնի
Ի շնորհ Արարչի ԵՄԻՆԵՆԵՆ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին
Dimanche 26 Octobre à 16 heures

Bédros Zaryan
LES MOURANTS

Պետրոս Զարյան
ԹԱՏԵՐԱՆ
ԿԻՄԻՆԵՆԵՆ (1928)
Երեւն Արար

Dimanche 14 Novembre à 16 heures
Կիրակի, Նոյեմբեր 14, ժամը 16-ին

Vahé Oshagan
MOURANTS

Վահէ Օշակման
ԹԱՏԵՐԱՆ
ԿԻՄԻՆԵՆԵՆ (1953)
Պայ Արցախի Ընթերցող
Երկու Արար և 15 Գրադիր

2004
Dimanche 25 Janvier à 16 heures
Կիրակի, Եւրոպայ 25, ժամը 16-ին

ՀԱՅ ՈՒՍԱՐՈՂԱԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M° Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Դասարան 5 Երթոյն:

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ՄԻԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՐԱՔ
ԹՈՒՐԿ ԶԻՆՈՒՈՐ
ԶՈՒԶԵՐ

[illegible]

Քրիստոսանքի մէջ, որը ամբողջ բնակչութեան համար Քաղաքի մէջ է, հետզհետէ ազատական է: Քաղաքի բնակիչները չեն կարող հարգել իրենց զարգացման համար հարկերը: Քրիստոսանքի ինքնավար կառույցները (Գորգանի) հարմարեցնուած զրոյսած ճաշած, չհարկաւորուած Քրիստոսանքի հաշիւները չեն կարող հարգել իրենց զարգացման համար հարկերը: Քրիստոսանքի ինքնավար կառույցները (Քաղաքի) հարմարեցնուած զրոյսած ճաշած, չհարկաւորուած Քրիստոսանքի հաշիւները չեն կարող հարգել իրենց զարգացման համար հարկերը:

Քիւտ ղեկավարները այս տեսակէտը
ապրած էին, արդէն, պատերազմէն ա-
ւել, երբ Ուսկինթըն և Անգարա-
կան ղեկավարողները թքալան մասնա-
ցութեան մը Ս. Հիւսէյնի ղէմ յարձակու-
մէ մը վախ կոր սր, Թուրքիա տեղա-
փոխել Քիւտիտանն իր թաղիս փախ-
ուածներն պաշտպանութեան բողի-
տակ մաշատն Հէրքի և Մուտն

նիկ թուրք զորքը մտնել «բախուժ» կը պատահի» նախատեսած է Պարզանիի կուսակցութեան (Դեմոկրատ) բաները՝ Հոշեար Զեպարի, Արտաքին նախարար զարձա՝ :

[illegible]

Հոկտեմբերի 9-ին, Առանալի մէջ ալ
ցոյցեր եղան են թրքական զօրքին իրաւ
երթալու դէմ: Նախորդ օրն ալ, զանազան
ցոյցերու ընթացքին, 60 Հոյի ձերբա-
ռուցուած է:

«Ֆիլիստո», Հոկտեմբեր 10-ին, «Կի-
ճարութեան եւ կարծիքներ» դրամիկ տակ-
դրան ներթիկ շուրջ, յորտես մի աստուր
հրոսէք է Սմիլէ Կանչը (դասախոս Բաղա-
թական Գիտութեանց Տիմաշիկը եւ ան-
թոյն «Արեւելեան Միջերկրականի եւ
Բլուրք» պարսկական աշխարհի տասն-
հաւորութեանց Տեսարակներուն» ցոյց
կու տայ, Բլուրք որեւէ միջամտութեան
վստահը:

В И Т Д С О Г О Ч

ՊԱՐՄԻՆԻ Իրաւունքն մարմնի զգա՛ք մը՝
Եւրին էպատիւի վիճակուեցաւ Ռադա-
դուիթեան Լուդէրան մըցանալը, մինչ
վարկին օրերուն կը կրկնուէին Պապին ի
Լ. Լավրիք սնունձները։ Գարսիկ վաւա-
տարանը մարոզէ կեանքը պայքարած է
մշտանալ արդարութեան և պարզ է որ
գաղափարն ըստարանան զմեզ ունէն։

ՊԱՆՏԱՅՆՆԵՐ բխումներով նոր-
գույն փայտաշեն Ամեն Գրքի հե-
տեք Տառարով, Հայտարար 24 համար
կատարած երգման արարողությունն Ար-
արիկ, Հոկտեմբեր 9-ին, ամբողջ ուղ-
ղակապետ լույսեր ճառարման այս ուղ-
ղությամբ: Նախ, հրատարակում լույս
տրուեցան, այսպե՛ս հրատարակում պատմա-
յին լույսը եւ ի վերջո՛ւս լուսն ամեն
հայտարար: Ինչպե՛ս իր նախորդը, ինչ
պէս տարածարժեքներ ունի Արարի-
կի Հեռ, կատարողներն նշանակա-
ւորում արժեքներով, Ժամանակ ինք-
նիքի նախորդներ: Միայն ինչպե՛ս, Հայտա-
րակման լույսեր եւ լույսներ Արարի-
կի ապագային լույսեր ճառարման, լույս
արարողներն լույս ճառարման լույս
արարողներն եւ վերջո՛ւս Հոկտեմ-
բեր 9-ին լույս ճառարման լույսեր
ի տառարով: Արարիկի 24 տարեկան է ե-
լուսում է ինքն իրան ձեռքը ապագայ:

ՊՈՒՇ, նոյն յամառութեամբ կը շարունակէ ինքզինք արդարացնել իրաքի պատերազմին կապակցութեամբ: Հոկտ. 9-ին, կրկին յայտարարած է. «Գործի

21341415

2000

(2nd printing 9 / 10)

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻՆ
2003-Ի ԹԵԼԷԹՈՆԻՆ
ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

«Անաբանոս» համահայկական հիմն
դրամին դրածալիք տնօրէնի որպէս
կոչւած է Նալբեա Բեկբոսեան: Ան
նախորդ տնօրէն Վահան Տէր-Ղեւոնդ
էնկոմերեր Գին մամուլի առաջխաղ
վերջին շուրջ հինգ տարուան դրծունդ,
թիւնը ամբողջած են:

Նշուած շրջանին 21-729-214 տարի
միջոց արձանագրուած է, տարր կարգին
մէջէ մասով Տահապարգարշին թիւին
ծրագրեր իրականացած են Հայաստան
և Արցախի մէջ: Գրխառներն են առ
մայրաքաղաք Նշանակուի թիւին
Ստանկանակերտ և Արցախի Հիւսիս - Տ
րաւ մայրաքաղաքներ: Մուտքերու ծաւա
1998-էն սկսեալ կաշունցած է, տարր
կան 5 միլիոնը անցնող գումարով:

Նույն չքմանին կառուցում են 42 դպրոց, 6 տառփարան, 30 բնակելի շենք 116 անհատական առևտրի: Նորոգում են մշակույթի եօթը առևտրի, միջնադպրոցի երեքը, հինգ կապտառ: Իր կանխացում են բնակարաններ և մշակույթի խնայողություն:

Վ. Տէր - Ղեւնդեան կը վերադառնա
ղլխանացիութեան առաջադէպ ու նշանա-
ւած է Արաաքին գործերու նախարար-
խորհրդական: Նոր տնօրէնք Ն. Մի-
քումեան զամէն է թէ իրենց լսանձնաբա-
ւած է մինչեւ Մայիս րաբերփոխումներ
ծրացիք մշակել:

Հայրենասիրտ այս ստորագրած լինելից
գրառարարներն ու քարտրիսներն ձեռք
քաշեցին արքայազնի՝ Քեան իմացի գրեթե
ամբողջ Հոկտեմբերի 22-ին գրած
ընտրվելու մը դեռ - ետքը դր թվին
Քեանի մը գրառարար 1912-ից խոստացած
Դուրանդիան ապրիլ հունիսամիջուտ
կա - Վանքուս, Ջիստակի իմացի իմաց
կա Փոփոք, Մարտիկ, Լիմոն, իմաց
դր կը կուր Խոստատու ու հայրապետ
արեւիկան։ Այդ անցերից դրապարտ
տեղերիցն նոր ձեռք իմացի անցնող
նոր կայաններ ընդլայնելու նպատակով
էր Միլիտարիսն քամս ի թվին ժամանակ
հեր Վալարուս քանիսներն լայն ընդ
նա չհիմարածից արքայազնի՝ Քեան ու
այդուսներն ժամանեց։

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԷՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ռուսաստանի Հայերու Միութիւն (ՌՀՄ) որդած է 2004-ին հարիւր հազար տարւոյ յառկայանի: Հաստատան Գրողն ըլլաւ Միութեան, անոր կարիքները հոգար հարկաւ: Լուր տուած է Երեւանի մէջ, ՌՀՄ-ի նախագահ Արա Արաւահան: Ան ալ յարարի տաղած է Գրողն ըլլաւ Միութեան սահմանուած Գրակարգը: Սկիզբն ալ յարարի:

անդայ, որովհետեւ Հիւրնար ամերիկե
ցի ժողովուրդին ապահովութիւն իսկ:

ՄԱՐԹԻՆ ՕՊՐԻ, Հեռատեսիլի թիվ 1-ի կայանին է, որ Հոկտ. 9-ին, ջանքերում անջեւ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԱՆԿԵԼՍՈՒԹԻԱՆ

SUPPLEMENT

ՓԱՐԻԶԻ ՄԵՉ

ԿՈՒՆԱԿԱՆ ՊԵՐԻՈԴՆԵՐԻ ԻՆՏԵՆՍԻՎԱԿԱՆ ՎԵՐՈՒՄՆԵՐԸ

[illegible][illegible]

Բայց կարեւորը անկախութեան 12-րդ տարեդարձին հոգ չէ թէ յապաղումով նշումն էր, չբեղ սրահի մը մէջ, հոխ հիւրասիրութեամբ մը:

Ա. ՔՈՌՈՑԵԱՆ

Նապ արդարացեալ իր 235 ժամերը, ընդունելով Հանդերձ որոշ կարգադրութիւններ փոքր թէ մէջին ձեռնարկներու մէջ: Իրեն Համար աշխատանքները դո՛ւք են 35 ժամերէն: Երկար լուսինէ մը ետք, Մարթին Օպերի, չորս օր է, ամէն կողմ է:

II. 0000000000

ՄԱՐՏԻԱԿ ՄԱՐԴ ՔԱՐԳՄԱՆԱՅԱՑ ՄԱՐԴ ԵՆԵՆԵՑ

Հարգանքներ հարգելու, Մարք եկեղեցու
Հոգևոր Հովիտ
ՉԱՆԻՅԱՆ ՎԵՐԻՆՈՒՄ

Կը հրապարակեն ժողովուրդը մասնակցե-
լու Մարք եկեղեցու օժանդակում և անհա-
նախադաս Երազարդ արքեպիսկոպոսի հա-
ղթական, հերոսի, Հոգևոր 19,
ամբողջ 9-45-ին:

Օրումս պատարագը կը մատուցանել և
կը բարոյի
ՊԱՐՏԻՆԻԱՆՈՒ ՄԱՐԴԻԱՆ
ՄԱՐԴԻԱՆՈՒ ՄԱՐԴԻԱՆ
Պատարագի երգչախումբը կը կա-
տարել Մարքի Մարքի երգչախումբը,
ղեկավարութեամբ՝ Պատարագի երգչախումբի
Պատարագի ընթացքին արևելաու-
թեան մարմանը կ'ըլլայ Մարք եկեղեցու
ի կենտրոն երգչախումբի անդամները հա-
մար, իսկ վերադարձին՝ հոգևոր-
ական պաշտօնի կ'առաջնորդի իրա-
նական հանդուրժող մատուցողները և քա-
րաբարները:

Կեսօրին Մարք եկեղեցու Տիկնայ
Յանձնախումբը կը կատարելով արեւ-
արդի հաղթական Մ. Քրիստիան հանդուրժող-
անի մէջ:

Տեղերը պահպանելու համար հեռա-
մարմին՝ Մարք եկեղեցու գրասենյակ
04 91 77 84 70

Ի ՅԵՐԱՆԱ

ՄԱՐՏԻԱԿ - Հարկի վարձարկան 50
երօր կը ներկայացնեն իր ան-
գիծ Մարքի յիշատակին:

« ԵՐԱՆԱ » ընթացիկ ազդերու ստորագրութիւն

Մահադ	140	(167,44)
Հոգևորական	125	(149,50)
Շնորհակալիք	125	(149,50)
Հարսնութիւն-Կնամութիւն	125	(149,50)
Ծնունդ	125	(149,50)

Բոլոր ազգերու անհրաժեշտ
հարկի անկողին 19,00% ԹԻՎԻՆ
(ամսական հարկի մէջ ընդհանուր
մարդը):

Այս զեքսը կը վերաբերի մէկ
անգամ հրապարակի ազգերու,
ՄԻՆԵՐԻ ՄԻՆԵՐԻ ՄԻՆԵՐԻ ՄԻՆԵՐԻ
(25 առաջ) մանկաներու պատարագ-
ին և 1/8-ը (12-13 առաջ) ման-
կանին:

Անհրաժեշտ և այլ մանկաներու
համար, զեքսը թերթին վար-
չութեան:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

SEMINAIRE PEDAGOGIQUE

« LANGUE ARMÉNIENNE :
POUR QUI? POURQUOI? »
COMMENT?

le samedi 25 octobre

à la Maison de la Culture Arménienne,
17, rue Bleue, 75009 Paris, Métro: Cadet
Intervenants :
Gilbert DALGALIAN : Le Bilinguisme
Anaid DONABEDIAN : Langue de dias-
pora / L'arménien occidental
Hasmig CHAMINIAN : Littérature enf-
antine

Arbi OVANESSIAN : Symbolique de l'al-
phabète

Tous les enseignants d'arménien et
responsables d'écoles sont cordiale-
ment invités.

Pour y assister, téléphoner au :
01 53 34 18 18
avant le 20 octobre

Possibilité de déjeuner sur place en
s'inscrivant.

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՅՈՒՆՆԵՐՈՒ Պատմութեան մասնակցութիւն
ՅՈՒՆԵՍԿՈ Պատմութեան, Հոգևոր 15,
ամբողջ 19, եկեղեցու արդի:

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԻ

Կարգադրութիւն Ամեն Ամենի մասնա-
նակցութեամբ Մարքի մանկան
անհրաժեշտ ցատկային կը յայտնէ ընտ-
նիկին: Մարք ի յիշատակ զարգացող-
թեան ստացած և հետեւող նախնիները:
Տեղ և Տեղին Շնորհակալ, Գր: Երգ
Պարզեան 100-ական երօր, Տեղ և Տեղին
Քրիստիան 75 երօր, Տեղ և Տեղին
Տեղեկան, Տեղ և Տեղին Վարդանան,
Տեղ և Տեղին Համար, Տեղ և Տեղին
Տեղեկան, Տեղ և Տեղին Քրիստիան 50-
ական երօր, Տեղ և Տեղին Մարքի 10
երօր, Տեղ և Տեղին Քրիստիան 23 երօր, Տեղ
և Տեղին Կրիստիան, Տեղ և Տեղին Քրի-
ստիան 20-ական երօր:

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse
Sainte-Croix

le jeudi 23 octobre à 20h45

Isabelle SABRIE, Soprano
Mourad AMIRKHANIAN, Basse
chantant :

des airs antiques de Monteverdi,
Pergolesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Babadjanian
et Abrahamian

accompagnés au piano par :

Johan STRUYVE,

Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3e.

Participation aux frais : 15 Euros
Etudiants : 10 Euros

Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50
ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de
l'ASSOCIATION OECUMENIQUE
ETOILE-CHAMPS-ÉLYSÉES
Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h
FÊTE DES QUATRE SAINTS
EVANGELISTES,

dans la Cathédrale Apostolique
Arménienne Saint Jean-Baptiste de Paris
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris

Au cours de cette célébration :

— Participation et témoignages de repré-
sentants de différentes Églises de l'As-
sociation Oecuménique Etoile-Champs-
Élysées qui regroupe 17 Églises Catho-
liques, Orthodoxes et Protestantes des
8e et 16e arrondissements;

— Des textes bilingues seront mis à la
disposition des assistants.

A l'issue de la célébration, réception
dans la salle «Nourhan Fringhian» at-
tenante à la Cathédrale.

Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

La M.C.A. a le plaisir de vous inviter
à la Rencontre avec
CHARLY
KOUBERSERIAN
à l'occasion de la parution
de son livre
« L'ARMÉNIEN »
De de Gaulle à Belmondo,
Les mémoires d'un grand maillon
du cinéma français

Préface de
Jean-Paul Belmondo

le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30

Présentation — Signatures

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64

e-mail: mca.alfo@wanadoo.fr

MAISON ARMÉNIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE MARSEILLE

« BOUROM - DOUROM » Une pièce de NAREK DOURIAN

La pièce retrace l'itinéraire d'un im-
migré découvrant les subtilités du ma-
riage mixte et de cette nouvelle langue
qui mélange allégrement l'arménien
oriental, arménien occidental et fran-
çais. A partir de là, naissent de nom-
breux problèmes de communication et
une bonne dose d'incompréhension.

Narek et ses amis

Samedi 11 octobre à 20 heures 30

Maison Arménienne de la Jeunesse
et de la Culture
12-14, rue Saint-Bazile - 13001 Marseille
☎ 04 91 50 15 09

P A F. 10 Euros

(enfants — 10 ans entrée gratuite)

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION DE LA CATHÉDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

le SAMEDI 12 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHÉDRALE

dans le cadre du millénaire du « Livre des Lamentations » de
KRIKOR NAREGATSI
Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

« LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU »

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

« Salle A. Tchepachian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

« Le Golgotha Arménien » Ed. « Le Cercle d'Ecrits Caucasiens »
sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

« Salle A. Tchepachian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE VILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de « Nanor »

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

« Salle V. Bozadjian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

Imprimé sur les Presses du Journal « HARATCH »

82, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

SIRET : 574 027 317 000 45

Commission paritaire : No 55635

PARIS → EREVAN → PARIS

3 VOIS DIRECTS
HEBDOMADAIRES

Notre service pour toutes destinations
dans le monde!

PARIS - SABERATOIRS

19, RUE ST. ROCH 75001 PARIS

TEL 01 42 96 10 10 - FAX 01 42 96 18 77

LYON - SEVAN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ 69003 LYON

TEL 04 78 60 13 66 - FAX 04 78 60 93 20

MARSEILLE - VASTELLES VOYAGES

67, LA CANNIÈRE 13001 MARSEILLE

TEL 04 95 09 30 60 - FAX 04 95 09 30 61

EREVAN

10, RUE VARDANANTS 375010 EREVAN

TEL 82 64 46 - 82 85 48 - FAX 56 40 80

Sabera@wanadoo.fr

EN COLLABORATION AVEC
LA NOUVELLE COMPAGNIE ARMÉNIENNE

www.saberatoirs.fr

ՊՊԻՐՎԻԼԵԻ (գաղբեղան արտադրան)
Անրի Վալտե լուէէ երկու աղջկաներու
արտադրող Կարպատաւո՛րեան Խոր-
Հուրդի արտաճառ, ամբողջ Ֆրանսան
ստանձնողը ըրած է՝ Երեւոյ թաղերը
մեքենան են գոյգող յաւանքի առանց ի-
րենց լաւատիրն եւ իրենց խաչին ալ, որ
Հրեայ է, որոշած է վերանորոգեան դի-
(Մարտ 19, 1920)

(Տար. Ա. Էջ 68)

ՄԱՐԿԵՏԻ ՍՈՐՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՆԵՍ ՄԱՐԿ ԵՎԵԼՆԵՑԻ

Վարչական կորպորացիա, Մարկ Եվելնեցու
Հիմնադրամի շտաբ

Հիմնադրամի ՎՊԻ. ԱՆԻՍՏԻՏԻՍՆԵ

Միջ. Ըստ իրեն, որպեսզի նախապես
ստանան էր Զարգիչ հինգ հազար և մեկ
արհեստը, ուրիշ ալ գլխավոր լուրջ իր
բանած են այս գործարար, մինչև որ իրեն
հաստատել որ շարժվող ծրագրերով աշ-
խարհական նկարագրով, ոչ մէկ աշա-
հերտ կրնայ լաւան կերել և փնջել:

ՊԱՆԵՍՏՆԵՆԵԱ ՆԻՇԱՆԱՐԻՍԻԱՆ ՎԱՐՈՐ-
ԱԿԵՐ ԱՆՏԻՄ ԲՈՐԵՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԱ-
ԿԵՐԱՐԻՍԻԱՆԵՐԻ խնայող, որպէս ժողով
իր պատանին զուլեթ, այլ խօսքով կտա
սա, իր հրամարական, որ Հետեւեալէ էր
Արաքսի Նետ իր տարականութիւնն
րուն: Բորեն ստիւմ քր պիտի վարէ կա-
ռավարութիւնը, փորձել շրջանի մը հա-
մար: Գլխաւոր տարականութիւնը կը
վերաբերէր Ներքին նախարարին նշանա-
կաւմին և որպէսզայ, որ այլ շրջանի
Արաքսի Նետական Սպանիոյն
Արաքսի Նետական իր ստանձնել ալ
դաւանել: Միւս կողմէ, ուր Վաղարշա-
պէտ, որպէս մէկ չորս տարու աշխույ
մը, վերաբարձուն են Վաղարշ զօրին
մէջ, խաղաղական կրկնեցիներ:

ԹՈՒՐԿԻՅԱ ՎԱՐՈՐԱՎԱՐՈՐՈՒՄՈՒՆԻՆԵ Բ.
Երաստան վերաբարձուն է իր կառավար-
ութեան (Արաքսի Նետ և Զարգիչ) զուլեթ
կրկնել: Երաստան ր 1998-ին չորս ա-
միս քաղաքականութեան զարգացումներ
էր շեղանակաւ ստեղծական զրոյում
համար, կ'աշխատէ իր անդադն և իր
կառավարութեան որպէս ուղղութիւն կը
նախարարել զարգացողական ժողովրդ-
րական արեւմուտ:

ԹՈՒՐԿԻՅԱՆ ՄԵՃ, Հոգի. Գլխ. Գլխ.
սպաննուած է Թուրքիայի (Վաղարշ) Օպ-
երակալներ Բերքի խաղաղարար, որ
մանով էր յօդուածներուն համար մա-
քիւն և կառավարութեան մասին
Առաջադր զարգացումներ, մէջ, որ
կ'աշխատէր խաղաղարար: Այնպէս Սի-
րիայի, 32 տարեկան սպաննուած է իր
քաղաքական աշխույ, երկու անձանքին
ուս կողմէ:

ՄԵՃԱՆՏՆԵԱ ՎԱՆԱՐՈՐԱՎԱՐՈՐՈՒՄՈՒՆԻՆԵ
որպէս են կառավարութեան որպէս
րեն, ինչ էր վերաբերել կառավարութեան
որպէս լաւան: Անոր մասնաւոր, ու
րպէս ստանձնողներ իրաւէն և իրեն
խաղաղարար կ'երթին այլ երկրներ
դիմաւ լինել: Կառավարութիւնը ր Նոյն-
ամեկը 20-ին և Յունական 20%-ական
լաւանով պիտի լինէ, որպէս 150 միլիոն
նար յարմարել անոնց, որպէս հաստա-
յում: Այլ զուլեթը քաղաքային իր
պիտի և դաւանանք ջոյցիկ նախաձեռնած
են: Կառավարութիւնը կրնայ իր զալ
րեն երկրորդ լաւանով համար, Յուն-
աւորին:

ԲԵՆԵՃԱՆԵԱ ԸՆԴՈՐՈՐՈՒՄՈՒՆԻՆԵ ՅԻ-
կալարար: Ընդուն Միջի րուն լաւանով
ման մը անդադն է Բորեն Գլխ. դէմ և ու
մէկ անձանք խնայած է անոր հաղթին:
Արեւմտեան կարգին հաստատ, շեղ-
մասը, Վարչական րունով
է ՄԵՃ. Բերքի խաղաղարար, ինչ որ
նախարար լաւան:

ՏԱՐԱՆ և ՄԱՐԿ. Փարիզ է, որ կը
մնայ մինչև Հոկտեմբեր 17 և այլ մա-
նախարարութեան կրկնական զարգացում-
ներ կու տայ զարգացումներին: Նամ-
արար: Յրամայի մէջ, 500 հազար դրա-
տարական կայ և 5 միլիոն հետադարձ-
ար:

ՄԱՐԿԻ Քաղաքը Մոսկով 2.
Խորհրդարանին աշխույ երկրի ունեւորով,
Հոկտեմբեր 10-ին, լաւանով է որ Ը-
տանիք Օրենսդրութեան խաղաղարար
րունով և պիտի ունեւոր, որ կրա-
տեւեանք խորհրդով կ'երթուն և իրեն
ստանձնողներով լաւանով: Երբեք, որ
լաւանով օր մէկ կու տայ իր
աշխույ, որպէս օրինակ ներկայ-
յում և Մարքը զգուշ զարգացում
նախարարութեան կրկնել:

ՀԵՆՐԻՍՏ ՄԱՐԿԻՆԵ մասը գործած է
նաեւ, Յրամայ, Վաղարշ: Հի-
նախարարութեան կը թուի և առաջ
լաւանով է, Հիւսիսարեւմտեան ժողով
մարդ լաւանով, այլ հետեւեանք է միջի
մը խաղաղարար: Մանրէ քաղաքական աշ-
խույ և ստեղծ ՄԱՐԿԻ, որ ՀՀ
մեկուս կայ չորս միլիոն տարեկան
ընթացիկ: Մանրէ լաւանով րունով
է 1930-ին Ռուստա և կարճատեւ համա-
նախարար լաւան ունեւոր և Յրամայ,
1993-ին:

ԲԵՆԵՃԱՆԵԱՆ ՄԵՃ խաղաղարար մէջ,
հրկոյն քր հետեւեանք 31 հազար մանու
է: Իր Բորեն քր հետեւեանքին մէջ և պա-
տանաւորութեան:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

Հայերէն լեզուն և Որո՞ւ համար, ին-
չու և կ'ընդգէ...

Շարաքի, Հոկտեմբեր 25, ժամը 10-ին
17-30, Հայ Սեմինարի Տան մէջ
17, rue Bleue, 75009 Paris

Métro : Cadet

Կը դասախօսեն
ԺԻՂԳԻ ՏԱԿԱՆԱՆ և Երկնային-
րեն

և ԱՆՈՒՅՏ ՏՈՆԱԿԵՆԱՆ և Սփիւռքի
ընթացիկ, արեւմտահայերէնը

և ՅԱՄԱՐԻ ՇԱՆՆԵՆԱՆ և Մանկական
գրականութիւն

և ԱՐԲԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ և Արարիկի
խորհրդանշական համարարը

Հայ գրչեցիները պատահականաւ
րը և հայերէնի ուսուցիչները սիրով հր-
արարած են:

Մանկական համար կը խնայուի հե-
ռանակը 01 59 34 18 18 Թիւրքի Հոկտեմ-
բեր 20-ին տալ:

Տեղեւոր վրայ մեկնելու համար պիտի
արձանագրուի վերաբերել Թիւրքի:

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿՊՈՑՏ ԽԱՐԻ Գոմարի մասնաճիւղին
ժողովը Զորեղարարի, Հոկտեմբեր 15,
ժամը 19, կ'երկնային արար:

ԵՆՈՐԱԿԱՆԻԷ

Յրամայայ Կարդալ Սեյի Երկնային
Վարչութիւնը յորհրդարարութեան ստա-
նով և Թաղային Սարգիսի մանուս
տեղով, ի նպատակ Պէտքերի կայա-
նին:

Տէր և Տիկին Թաղային 150 եւրո, Տի-
կին Թաղային 144 եւրո, Թաղի
Տէր և Միւսան 50 եւրո, Յրամայի Հայ
Դպրոց Թաղային 80 եւրո, Տէր և
Տիկին Թիւրքի Հոկտեմբեր 50 եւրո, Տիկին
Վարչարար Կարգաւորական 50 եւրո,
Յ.Կ.Ս. Արեւմտիկ մասնաճիւղ 150 եւրո:

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de
l'ASSOCIATION OECUMÉNIQUE
ETOILE-CHAMPS-ELYSEES
Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h
FÊTE DES QUATRE SAINTS
EVANGELISTES,

dans la Cathédrale Apostolique
Arménienne Saint Jean-Baptiste de Paris
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris

Au cours de cette célébration :
— Participation et témoignages de repré-
sentants de différentes Eglises de l'As-
sociation Oecuménique Etoile-Champs-
Elysées qui regroupent 17 Eglises Catho-
liques, Orthodoxes et Protestantes des
8e et 16e arrondissements;

— Des textes bilingues seront mis à la
disposition des assistants.

A l'issue de la célébration, réception
dans la salle «Nourhan Fringhian» at-
tenante à la Cathédrale.

Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

L'ENSEMBLE ORCHESTRAL « VOCATIONS » présente

« FESTIVAL D'UN JOUR »

Grande rencontre musicale autour des
compositeurs et interprètes arméniens,
russes et français, sous la direction d'un
jeune chef d'orchestre RETA KAZA-
RIAN.

Au programme :
Babadjanian, Galenderian, Melikian,
Ayyazian, Tchaikovski, Werner, Nikiforov
H. Surmelian : pianiste
H. Yertsisian : soprano
I. Karпова : pianiste
A. Jodry : violoniste
H. Dautry : violoncelliste
Et l'Ensemble vocal de Fresnes

Jeudi 16 octobre à 20 heures 30,
salle Cortot, 18, rue Cardinet, Paris 17^e

Cette soirée est organisée avec la
collaboration de Hamakakine.
Réservation : 01. 43. 76. 67, 37
ou au 01. 45. 93. 00, 25

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse
Sainte-Croix

le Jeudi 23 octobre à 20h45
Isabelle SABRIE, Soprano
Mourad AMIRKHAHANIAN, Basse
chantant :

des airs antiques de Monteverdi,
Pergoessi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,

des airs arméniens de Babadjanian
et Abrahamian
accompagnés au piano par :
Johan STRUYVE.

Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3e.
Participation aux frais : 15 Euros
Etudiants : 10 Euros
Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50
ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE D'ALFORTVILLE

La M.C.A. a le plaisir de vous inviter
à la Rencontre avec
CHARLY
KOUBESSERIAN

à l'occasion de la parution
de son livre
« L'ARMÉNIEN »
De de Gaulle à Belmondo.

Les mémoires d'un grand maquilleur
du cinéma français

Préface de
Jean-Paul Belmondo

le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30
Présentation – Signatures

9, rue de Madrid — 94140 Afortville
tél.: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.76.66.64
e-mail: mca.alf@wanadoo.fr

ՍՈՒՐԻՍ ՄԵՍՐՈՂ ՄՇԱԿՈՐԱՅԻՆ ԿԵԳՐՈՂ

ԳՐԿԻՆ ԵՐԵՎԱՆԵՐ

Հինգշաբթի, Հոկտեմբեր 16,
ժամը 20-30-ին

« ԼԵՃՈՒՄ » ԵՐԶՈՒՆ ԿՈՒՆԻՐԻՍԻՍ ԻՄ »

ՀԻՆԱ ՎՍԳՈՍԵԱՆ՝ ԱՆԱՍՏԱՆԵՐԵՆ ԵՒ ՀՐԱՊԱՐԱՎԱԳՐԻՐ

Ներածական՝ ԿԱՐԵՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ
Ընթերցողներ՝ ՍԻՂԱՍ ՀԱՊԵՆԵԱՆ

Խօսք ու գրոյց բանաստեղծի հետ

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
Métro Cardinal Lemoine, Monge

– Մուտքը ազատ է –

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE

dans le cadre du millénaire du « Livre des Lamentations » de
KRIKOR NAREGATSI
Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

« LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU »

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation – débat sur le livre

«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»

sur l'Action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Imprimé sur les Presses du Journal «MARATCH»

88, rue d'Hauteville — 75004 PARIS

SIRET : 574 027 317 000 45

Commission paritaire : N° 56895

ՊՈԼԻԻՏԻՔ ՄԷՋ առնուազն 26 մեռեա
լիք րուսն թախուհներէ ետք, ուր կ'
արուի զկազի պատերազմը: Ի վերջոյ
ախադահ Սանէշէ ստիպուեցաւ յայտու
արել որ վերջ կը դնէ բնական կազի ար
ածմանն որ ընդհատուի թեան կը սկսի ալ
Իթիլի չորթ:

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de l'ASSOCIATION OECUMENIQUE ETOILE-CHAMPS-ELYSEES
Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h
FETE DES QUATRE SAINTS EVANGELISTES, dans la Cathédrale Apostolique Arménienne Saint-Jean-Baptiste de Paris 15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris
Au cours de cette célébration :
— Participants et témoignages de représentants de différentes Eglises de l'Association Oecuménique Etoile-Champs-Élysées qui regroupent 17 Eglises Catholiques, Orthodoxes et Protestantes des 8e et 16e arrondissements ;
— Des textes bilingues seront mis à la disposition des assistants.
A l'issue de la célébration, réception dans la salle «Nourhan Fringhian» attenante à la Cathédrale.
Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE D'ALFORTVILLE

La M.C.A. a le plaisir de vous inviter à la Rencontre avec **CHARLY KOUBESSERIAN** à l'occasion de la parution de son livre « L'ARMÉNIEN » De de Gaulle à Belmondo, Les mémoires d'un grand maquilleur du cinéma français
Préface de Jean-Paul Belmondo
le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30
Présentation — Signatures
9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél : 01.43.76.55.89 - fax : 01.43.78.66.64
e-mail : mca.alfo@wanadoo.fr

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix de Paris des Arméniens Catholiques, au profit des œuvres de la Paroisse Sainte-Croix
le jeudi 23 octobre à 20h45
Isabelle SABRIE, Soprano
Mourad AMIRKHAJIAN, Basse chantent :
des airs antiques de Monteverdi, Pergolesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti, Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Babadjanian et Abrahamian
accompagnés au piano par : **Johan STRUYVE**.
Entrée : 13, rue du Perche (angle rue Charlot), Paris 3e.
Participation aux frais : 15 Euros
Étudiants : 10 Euros
Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50 ou 06 20 59 16 69
Métro : République, Filles du Calvaire

L'ENSEMBLE ORCHESTRAL « VOCATIONS » présente

«FESTIVAL D'UN JOUR»

Grande rencontre musicale autour des compositeurs et interprètes arméniens, russes et français, sous la direction d'un jeune chef d'orchestre RETA KAZARIAN.
Au programme :
Babadjanian, Galenderian, Melikian, Ayvazian, Tchaikovski, Werner, Nikiforov
H. Sermelian : pianiste
H. Yertissian : soprano
I. Karpova : pianiste
A. Jodry : violoniste
H. Dautry : violoncelliste
Et l'Ensemble vocal de Fresnes
Jeudi 16 octobre à 20 heures 30, salle Cortot, 18, rue Cardinet, Paris 17^e
Cette soirée est organisée avec la collaboration de Hamakalne.
Réservation : 01.43.76.67.37 ou au 01.45.93.00.25

ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈՊ ՄԵՆԱԿՈՒՄԵՆԻ ԿԵԿՐՈՆ

ԳՐԱԳՐԵՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

Հիմնադրվել, Հոկտեմբեր 16, ժամը 20-30-ին

« ԼԵԶՈՒՄ »

ԵՐԶՈՒՆԻ ՀԱՍՏԵՐՆԻՔԵՆԻՄ

ՀԻՆՏԱ ՎՈՐԱԳՆԵՑՈՒՄ

ԲԱՆԱՏԵՐՈՒՄ ԵՒ ՀԱՐԱՎԱՐՈՒՄ

Ներածական՝ ԿԱՐԵՆ ՍԻՄՆԵԱՆ

Ընթերցողներ՝ ՍԻՂԱ ՀԱՊԷՇԵԱՆ

Խոսք ու լրագր. բանաստեղծի հին

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e

Métro Cardinal Lemoine, Monge

— Մուտքը ազատ է —

ՄԱՐՏԵԼԻ ՄԱՐԵՍ ԹԱՐԳԱՆԱՅՈՒՑ ՄԱՐԵ ԵՎԵՆԵՐ

Կարճահատ Խորհուրդ, Մայր Եկեղեցու շուրջը, Հոկտեմբեր 20-ին

ՀԱՆՏԻԿ ՎՐԻՄ՝ ԱՆԵՏԻՔԵԱՆ

Կր չհաղթելիս, ժողովուրդը մասնակցություն Մայր Եկեղեցուց օժան էր առնում։ Դա իրականում լինում էր արդարադր չհանգիստի մեջ, Կիրակի, Հոկտեմբեր 19, ժամը 9-45-ին։

Օրուան պատարագը կը մատուցանի և կը բարոյի։

ՊԱՐՏԻՔԻ ԱՐԲ. ՄԱՐՏԻՐԻՍՈՒՆԵՆ, ԱՍԽԱՆՈՐԴ. ՄԱՐՏԻՔԻ

Գաղափար էր երգչուհու իր կառույցի մասին և Մեծագույն Երգչուհու մասին, իրականացված՝ Մաշիկ Երևանցու իր

Գաղափարի ընթացքի արևելադարձի մասին ժողովուրդի լրջությամբ Մայր Եկեղեցուց ի կանոն եղող բոլոր բարերարներին համար, իսկ վերաբերված՝ Հոգևորականության պատմության կը կատարվի իրական ճանաչողությամբ ծառայողներին և բարերարներին։

Կհարին Մայր Եկեղեցուց իրականացված ծառայությունը կը կատարվի արևելադարձի մասին։ Ա. Զրբուկան ճանաչողությամբ իր մեջ։

Տեղերը սպասվում են համար հետաձգվելիս Մայր Եկեղեցուց իրականացված ծառայությունը
04 91 77 84 70

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

SEMINAIRE PEDAGOGIQUE

«LANGUE ARMÉNIENNE : POUR QUI? POURQUOI? COMMENT?»

le samedi 25 octobre à la Maison de la Culture Arménienne, 17, rue Bleue, 75009 Paris, Métro: Cadet

Intervenants : Gilbert DALGALIAN : Le Bilinguisme Anaid DONABEDIAN : Langue de diaspora / L'arménien occidental Hasmig CHAHINIAN : Littérature enfantine

Arbi OVANESSIAN : Symbolique de l'alphabet

Tous les enseignants d'arménien et responsables d'écoles sont cordialement invités.

Pour y assister, téléphoner au : 01 53 34 18 18 avant le 20 octobre

Possibilité de déjeuner sur place en s'inscrivant.

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՐՏԱՆՔԻ ԿԱՐՏԱՆՔԻ ԳՈՐԾԻՔԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԻ ՄԱՐԿԵՆԻ ԶԻՐԿԵՐՈՒՄԻ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15, ԺԱՄԸ 19, ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ ԵՐԱՅԵՐ։

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP

organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE

dans le cadre du millénaire du « Livre des Lamentations » de

KRIKOR NAREGATSI

Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

« LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU »

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE

Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

« Salle A. Tchepachian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

« Le Golgotha Arménien » Ed. « Le Cercle d'Ecrits Cauciens »

sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

« Salle A. Tchepachian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN

interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de « Nanor »

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

« Salle V. Bozadjian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

Imprimé sur les Procures du Journal « HARATCH » 83, rue d'Antarville — 75010 PARIS

SIRET : 571 027 317 000 15

Commission paritaire : N° 5688

CHENE

Date à retenir

Grande braderie de Noël

les 6 et 7 décembre

CHENE France

« ԶԱՆՈՒՆ »

ընթացիկ ազդերու տարազներ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Հայրենիքին «Թուրքացի» ընդհանուր
անուանումով:
Այս խումբը գերություն է տեսնում
իր գործառնական մեջ ներքին կյանքի Սիպիկին
Գնալու կողմից տան վրայ գեղատեղում
չունենալու և հայրենիքին վրայ տեսնում
բացառապես իրենց խումբի անունով:

ԻՆՏԵՎԵՆՈՒ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Ծանոթ Տամար Հայաստանի էլիտա-
նախան հնգրդարն դժգոհ է Պաշտա-
նախան նախարար Սերժ Սարգսյանի
Այդ նկատմամբ մէջ կայ երկրին մեծա-
դրեք ունենալն զաւարտանքի պատասխա-
նատուութիւնը եւ անոր հետ զօրակցութիւ-
նը ունենալու պարագան, ինչ որ հասա-
րակաց է զբնիկ բոլոր լիբերալան երկը-
ներուն։ Ս. Սարգսյանն յանգի հնգրա-
դարն իր նկատմով նաեւ, իրեն վերաբը-
րած ինքնակախ մեծ կարողութեամբնոր
որ կ'ըստի թէ արդեօք է հնգրդ զաւա-
նութիւնի տուելայն մէջ մեղք ձգած մե-
նանորին։

Հայաստանի Տամար, իրական առեւտր-
ներով ու վերադրումներով, իր ներկա
յարգումն էզիտի Տամանախաններով
չառ հարապարկայն չէլէլ չէ Պաշտա-
նախան նախարարը։ Իր խոսքով կամ
դրոյնով, լրատվութեամբ դիտարկող տեղ
չառ յամանախանի գրաւով մը չէ։ Այդ
պատճառով ալ կը պատկանի զիտարկող
սակարարան, վերաբըլէլ դրոյնն։ Նոյն
չառ լաւ է որ արդեօք է, ձեռքով տանե-
լով դիտարկած մարդին տանային կա-
րեւորութիւնը եւ ասոր թով՝ փափակ
զիտին խոսքին ընդդէմ, ճանաչող ա-
սար հետաւորութիւն։ Սակայնայն, ոչ
մէկու կերպարանայն զիտեք յայտնայի
անոր խոսքաները պատճառ է որ հետա-
քըրքութեան առաջակց լլայտ տուած
հարաբըրքայնը, ճան, անուշաւ երե-
կոյն տանէին ինքնակախ մարդին մայրն
բանտներուն մէջնելով։

Իրեն հետ նորայնիկ հարաբըրքայնը կա-
տարած է ձեւաւորում (Սկզբ. 30 – Հոկտ.
1)։ Մարդկան Սույանիկի մարդ զիտե-
րը կը շարիկ հարաբըրքայն նիւթի, Փոր-
քեղի չառ մանանիկն թայտնով լրատվութե-
ներն անդաւառ խոյրիկ, իր անձին
հնգրդութեան ընդհանրան պարագան, Թ.
Բաշարեանի որդեկ ճախարակ օրինա-
պարութեան վիճարկոցը հարցը, եւն։

Յայտնի է որ սկսած՝ միջադրական ինք-
նորդներէն, շահագործող բոլոր զիտերով
Արքեպիանի շահագործական վնասութիւն-
ը միջանկիւն հանդերձ կը նկատեն
կարաբարութիւն թանկութիւններուն յե-
տապալ ընթացքըն։ Մէջ։ Ինչ կը վերա-
բըլէ Սիւնիկի խօսքին, տակիւս դուր-
ան զիտային յաւելիւս շարքով, քո-
տանի տակիւն այլ բանի կը նմանի.
նախ որպէս պատճառնոր որ մեծ անակիւն
չի վերաբըլէլ, այդ քննարկութիւն։ Ի՞նչ
կրնայ հաւանած ունեւալ որ թայտիկան
պիտի հաւանի 2. Այնիւն որդին, ան-
կախ՝ իրեն տարեկն կամ շարունակը զը-
ւելներէ։ Փոքրիկ անարկարութիւն, քնա-
րարան անկարելիութիւն, զաւորիկ չէ որ
ցոյցակերպի ապագան եւ տակիւս, այդ
փարձեղներէն նոր նոր սկսած երկրիկին
որ, Տամար որդեք յայտնայի անկեղծ
տրամադրութիւն ալ չունին այդ ճա-
նանք։ Բայց իսկ սերունդ եւ փոքրեկ
զաւորութիւնն որ ստալի իրաւունքով ե-
րեւելու յաւանը... Ս. Սարգսյան, Ինչպէս
ընկէ է մտածել որ Այնիւն է, կամ որք-
ան է զորքի գրեթէ անցնելով լուրջ փո-
փոխութեան մը կրնայ տրամադրուիլ Ն.
զորդանիկ միջին։ Եւ այսոր ունեւալ կե-
նանք։

Ս. Սարգսյանն նախ իրեն թէ հաւա-
նած այդ ճանի հոս ու հոն տրուած խո-
րեւն։ Հարաբըրքայն հարցին կարողութե-
ան արեւէ նոր, անտանայի հայաստան-
պատճառանքն էլ ասացած։ Այդ սուղը-
նեանոր անկարելիութեան ալ չունի, բան
որ իրեն թէ շարունակ ալ չի կրնայ լաւ
զին տարեկնի փափակն եւ Քի Ունիկ
տառաբարկներն։ Իր կրնէ թէ իր նա-
խարարի օրինակով ինքնուր կրնայ տա-
րարական լուծումնոր որով մէջ անդալով
սանին բան կրնայ իր դրոյն, մինչ օրի-
նայինը խոյր իսկ թայն է, կրնայ անկէ
15, 30, 50 տարեկ անոն անդալ ալ ան-
րուցութեան մէջ ձեռնով թիտայով ան-
դրուածն։ Այդ պատճառով ալ չի հա-
մարկեղիւր այս վերլիկին։ Իրեն հաւա-
նար կարելի է գիտնալ թէ ինչպիսի կ'ըլլայ
վերլիկանայն լուծումն։

Հարաբըրքայն հարցին թանկացութիւն-
ներուն շարունակութեան ճանար Արքե-

րեւանի քննարկութեան կառուցներուն սկ-
նարկելով, հարաբըրքայն կ'ընէ թէ պեղ-
ն է նկատի առնել նաեւ, որ անոր պիտի յա-
նըրեն Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ն ու նախա-
զանակայ քննարկութիւններուն պարտա-
նութիւնները։

Ինչ կը վերաբըրի թանկացութիւննե-
րուն Հարաբըրքայն կ'ընէ լլայտ-լլայտ
նիւթիւն, Ս. Սարգսյանի ճանար յայտն
է որ անմէկ ալ կ'ընէ կ'ընէ է եւ արդեօք
կը ժայ, ճանի որ լուծումի արեւ տար-
քեղի կարելիութեան դրոյնն եւ վեր-
նական թոյլով ստանալու։ Տամար անհա-
մէկաւ է անոր Տամանախանիկին։ Վա-
րաբար ինչու եղիլ է, կայ։ Եւ ինչպէս է
հաւանութեան խոյր շարունակին, լլայն-
ութիւն է հաւանութեան խոյր կայն ու՝ պիտի
կրնայ կ'ընէ ան։

Ս. Սույանիկի մէջ հարցըրքայն անուղա-
կի կերպով հարաբըրքայն Հայաստանի
– հարաբըրքայն տարեկանները մանանիկն
չառ տեղ կ'ընէ անուղալի որ խոսքով
կարելիով օրէ որ կը շարունակ։ Յանգի
նախաճառ՝ Ռ. Բաշարեանի թիւթիւս ա-
նուց զիտայնութիւնն որ թնոյտանայ
էլիտանային զիտերներուն վրայ Հարա-
բըրքայնի զիտէ զ չառ նկատուած թիւ-
թիւ։ Ճանաչումն մը որ միայն կործա-
նարար կրնայ լլայտ կործանել որ
Տամար։ Չորսուցանել հարցըրքայն կը վե-
րաբըրի Սույանիկի որպէս Սիւնիկի Յա-
րեւելիանիկն պատճառի, որուն Տամար
չառիկին կան թէ պիտի յանձնուի ԼԷԶ
Փաղարկութեան նախարար Սէլյան Ու-
նանիկին։

Հարցըրքայն ներքոյտ անխորհրդիկ
չէ խոստանալ Ս. Սարգսյանի ապեկ։
Կ'ընէ թէ մարդիկ թայտնային պատճառ-
նիւն կրնան ունեւալ նման լաւ տար-
նիւն։ Կրնան թայտնային սիրելի ընկ-
կան խոստանելութեանը զաւորիկ, թե-
կու։ Տամար թէ տեղիք Սույանիկին չառ
խաղարկէ փոխած է, տեղը կը բերեն շա-
րաբըրքայն։ Ինչ կը լիւնելն թէ Սույան-
ի կոյրի ներկայի պիտի որ ինչ տարեկ
ի փոքր պատճառին վրայ է, ճանաչող
արդէն հարաբըրքայն է, իսկ Սէլյան Օճա-
նանիկն որ կ'ըստի թէ պիտի փոխուի
ներկայի նախարար, Հայաստանի ծը-
նանդ է...

Հարաբըրքայն ներկան զրաղեցնող իր-
նի մէջ ալ Քուրդիկն սանանիկն թա-
ցումին կ'ընէ քարեքարն է։ Մանուկ զիտ
մանկ որ տեղ կ'ընէ ապ իսկ զիտ
միջերկու, օրուին, վնասին, ինչ ըն-
դաւան թիւթիւսը արեւն իր զինն արդէն
այդ մասին։ Ս. Սարգսյանն, ինչ, վեր-
նայ լաւատեսութեանը արտայայտու-
նով, թայտով թէ թայտուին հետաւորան-
նութիւնը մեծ է։ Ս. Սույանիկի հար-
ցումն ալ նախ զիտեք կ'ըստարարուի,
վնայելովով միայն, չառ կարելիոր կ'ըն-
է կ'ընէ, չառ տարեկանի կ'ընէ
պարզելով։ անոնք էն հաւանքն կ'ընէ
մանիկ թայտը։ Եւն հաւանքն թէ ան-
շաւի Քուրդիկն հարցն է թէ կրնայ
տեղանք կ'ընէ թայտն թէ ան։ Ինչ կ'ըն-
տեղանք է թայտուին, անայն որեւէ հա-
նախարարութիւն։

Շեւոյնիկի 1-ի թայտին մէջ ինչ կ'ըն-
կ'ըլլայ պատասխանութեան նախարարե-
րուն հարցն ալ արդեօք թէ մարդիկ լլայտ
եւ լլայտ։ Ս. Սույանիկն էլ մանանիկ
նախարար մէջ անտանային արդեօք այլ
չէ, ան նախարար լա, հաւանքն է լու-
նար ու ինչ պատասխանիկն այդ ուղը-
նեան։ Ինչ կ'ընէ. շեւ շեւիկն զիտ տնա-
նայն (անկար, թայն, ճան, երբի տուտ
անոն արդեօք լուծումնոր արդեօք պրո-
նիկ լլայտ։ Արեւի թայտնայն կ'ըն-
տեղ մէկուն ճանար որ 1988-ին զիտան
է երեւելի է փոքրիկիկին ճանար ճախ-
արկանի կրադարձութիւններն կ'ըն-
տեղանայ զիտեք վրայ։ Փառտարանի
մէջ ինչ թէ, ինչ կ'ընէ պիտիկն տուտար,
ստանց թայտն։ Ինչ կ'ընէ յունի
մարդին թէ. թայն կ'ընէ թայտն որ այդ
զորով զրաղեցնող կ'ընէ ու յայտարար-
անի թէ կ'ընէ ինչ եւ ոչ թէ նախարար-
ը։

Իր ունեւալ արդեօքութեան լայն պո-

ՌԷՅՄԵՆՏ ԳԱԶՆ ՏԱՄԱՏԵԱՆԻ
ԻՐԱՅԱՆԱՑԱՍԵ ԵՐԱԶԷ՝ ԻՐՄ

ԲԻԺԵԿ ԿԱՐԷՆ ԳՈՐԴՆԱՆ (1)

Ի – ԽԻ – ԽՐ – Այս երեք տարեկուն
սկսին իր կանչին 20-րդ դարու գիտական
ու թշուառնայն աշխարհի ամենին յառա-
գիական դիտարկն մին։ Մտաւարդայն
չարաբըրքայն զար առաջ մտնող անոն Ի-Խ-Խ-
Խ-ը ընդամենն կ'ընէ ու խոսա-
մանայ կարելիութիւններով յայտնային
մտաւը կը զորէլ 21-րդ դարին ներս նո-
րար թարկութեանը։

Շեւոյնի հարաբըրքայն գիտական թիւթիւն
էլիտարար Խ-Խ-Խ-ն Վանահ Տամանա-
նին, ներկայիս Ի-Խ-Խ-ն կ'ընտան գոր-
միւր իր թայտ տարեկաններով, Քիւր-
դիկն ներքին հիւանդութեանց անտա-
նանային ճանար թիւթիկներուն լաւա-
դրն յետաքննէ։

Յնդուրութեան մը գրաւականը տեղի
ու հետաքննող ունեւալուն մէջ կը կա-
տա։ Իսկ տեղիկը իրականութիւն կը
զաւանջ միայն իր նմանկան թայտ խո-
չըրքանութիւն անտեղեկով, պոքրապոք
կամով, հաւանքով, յամառ ու յարա-
նաւ աշխատանքով կարելի հետադիւն
զայն։ Գիտարար Խ-Խ-Խ-ն Վանահ Տա-
մանանի կեանքն ու կրակին իրակա-
նային ճանար որ կ'ընտան հաւանքային
մտնէ ճանախարակով, անտան հե-
ցումով կը ճանախարկին իրականով
իրականիկն անտեղծ մանուշակ զորե-
կիկ նախ կ'ընտան գիտականիկն անտե-
ղեկին կամեղութիւն։ Տեղիկ հետադիւն
մարդու իրականութիւն նկարագրի տա-
րեկիկներուն հարաբըրքայն հաւանքայն
մարն է որ կը անտեղէլ հոն։

Տամանիկն միայն է 1936 Մարտ 16-ին,
Ունի-Խ-Խ-ն, Եւ – Եւրքէ – Հայրէ՛ Վանահ
1915-ի Մեծին եղեւնին վերաբըրքայն մեծ էր։
Իսկ յայտն։ Մամի, Նոյնպէս հայտնի է թէ
Սոյ՛ Տորէլ եւ փրոնտայն ժողով։ Ինչ-
քանի մեղէն անկեղծիկ հարց Տամա-
նան ընտանիկը շառով իր փոքրեկ
նիւն։ Եւրքէ – Քուրդի զրեւիկ Փորեք
չէր այնպէ, ուր Տամանան կը տանայ
որ նախանիկն եւ երկրորդական ունեւոր։
Ան խոսքանով ճանաչող իր ըլլային, ոչ
միայն իր անտեղեկան զաւորիկն մէջ
զիտարակ արդեօքները կ'ընտանիկն
այլ նաեւ, կը փայլէլ արտայայտութեան
պատկաններով ալ։ Պատանի Տամա-
նան չառ իսկ, թիւթիկ խոսքանով ճան
էր եւ քարեկին շուրթիկ նուազով։ Փորք տա-
րեկէ կ'ընէր նաեւ, զարգ զաւորն մէջ։
Մայրը հաւանքով Փրոնտայն ըլլային, յետադիւն
մանուշակութիւնն իր ընկէր
Պէլյայիկ Սուրբ Նահապետիկ Սկիւնիկ
Տիւրքիկն մեծանալուցն ընտանիկն։

Ու թէ տարեկն Խ-Խ-Խ-ն խոստանայի
նախարարութիւն մը թայտ տուանիկով
զիտարակն էր – Եւրքէ՛ Տամանայն
միջերկուին ինչ թայտն ինչպէս զար-
նիւր, 15 տարեկանի մարդիկ ձեռնով
թայտն ըլլային, կրնային ու հաւանքով
Խ-Խ-Խ-ն, կ'ընտանիկն Փորք Նահապետ-
նիւն տարեկանը կ'ընտանիկն։ 200
թիւթիկն աշակերտներուն տրուած զի-
տնութիւն Խ-Խ-Խ-նային ձեռք ընտան յայտն

նիւր արմանի կը զարմեղի զիտէ այս
պատուական կ'ընտանիկին։ Արեւելի,
ան իր շահած կ'ընտանիկով – ասանց
որեւէ վնասով – Մտաւորն թայտիկ
Ունի-Խ-Խ-Խ-ն ալ Ունի-Խ-Խ-Խ-ն
մարաբարական զաւանջակն իր անկ-
տանց երկրորդական վնասարան տար-
տուին։ Գիտական զաւորն մէջ ունեւալ
որ հետաքննութիւնը տակի զարգանա-
լով՝ Ունի-Խ-Խ-Խ-ն Տամանայինն կ'ըն-
էր։ Եւրքէ՛ Այնի-Խ-Խ-Խ-ն թիւթիկ ըն-
կարն Տամանայինն զաւորն կը թայ-
էին իրեն Տամար։ Ան անտեղեկ կ'ը-
նտար լոյս Այնի-Խ-Խ-Խ-ն թիւթիկ զաւոր
տուով, թիւթիկան Տամանայինն յարա-
կից իր ճանախարկն հաւանք Տամար։
Հին եր հանդիպի իր կանեղծ ընկեր-
անիկին Քիւրդի Տահա թիւթիկն եւ որուն հետ
անտեղեկութիւն կը կ'ընէ 1960-ին, Տամար
տարեկին վիտարան տարին։

Քուրդիկին Տամանայինն թիւթիկան
Տամանայինն ներս որ ճառարկանիկն
թիւթիկն մէջ կ'ըլլայ փոքրիկ խո-
լիկ էլիտայն արդեօքներով մանուշակ
անտալու որ կ'ընտանիկն տուտար
նիւրին լլայտ։ Բնիկ Տամանան ներքին
չառով իր խորհրդատուիկ, ունեւոր
Խ-Խ-Խ-ն կ'ընտանիկն գիտանալու
կայն աշխատանքի վրայ։ Իր արդեօք ու
հետաքննող նկարագրիկն ինչ կ'ընէ
նախարարին հաւանքային զաւորիկը եւ
ան հաւանքով կամ հաւանքով լուծում,
մարդկային ունեւալութեան թիւթիկներն
պիտանիկն։ Հետադար զարմանիկ
չէր որ Տամանան հետադարանայն
աշխատանք տակի իր նախարարն թայ-
զարմանաւոր մէջ աշխատանք։ Կը հա-
տար թէ կը հետադարանիկն յայտն
որ զիտեք մէջնութիւնը կ'ընտանիկն փո-
լիկ է, մինչ՝ զարմանաւոր մէջ հաւանքով
մտալուցն զիտարակն միայն հարաբըր-
քայն որուն օրուտար կրնային ըլլայ
1902-ին Տամանան կը իր ընտանիկն
կ'ընտանիկն Քուրդիկն – Եւ – Եւրքէ
Նահապետիկ թիւթիկան կ'ընտանիկն
մէջ արդէն ինչ անոր ապեքըր սեւեւան էր
Սեւիկ Լուկիկ Ունի-Խ-Խ-Խ-ն հաւանքով
նիւն նախ անտեղեկներուն մանուշակ
կայն հետադարանիկն եւ կ'ընտանիկն
յին անտեղեկն լլայտ։

Իր արդարանքներուն անտեղ կու, սոյ
գիտական աշխարհն չառ մանիկ
կ'ընտանիկն էր. իրաւանքին ընկէ թու-
նայն ու անտեղ Տամանային, Տամար զիտ
է ունեւալ փոքրեկներն եւ անտեղ
աշխատանքիկն փոքրեկներն եւ փոքր
նախարարիկն Տամանային Տամանային
թայտ արդեօքն է։ Տամանային հարա-
բըրքայն կ'ընտանիկն, այդ արդեօքներ
միջերկուցն ունեւալին ունեւալ
սիրտութեան ներկայութեւն էր ի յար
կայն, թէ թու։ չէր կատարած նման
հարաբըրքայն եւ իսկ արդարան։

Պաշարիկ Տամանային տարեկանիկն
մը նախարարըրքայն տառ էր Տամանան

այն կը թայտարկ ժամանակին քրեւա-
ւան վերաբըրքայնութիւն։ Ինչ զիտ է որ
երկար անտեղ աշխատանք է նախարար,
վարչապետին հետ ու անտեղ զարմեղ
ունեւան հեղք կը ձգէ։ Բայց ինչ
իսկ օրէ թու կ'ընտանիկն թու է զար-
նէ, օրեկան ներքին զարմարութիւն
նիւթիկն նախարար կ'ընտանիկն։ Այդ
թիւթիկներէն արդեօքն է ունեւալ հեղ-
քայն։

Հայտն. զարմարութեան ընտանիկներն
կայ շառով. 21-րդ դարուն արդեօք
ան ճանաչումն մէջ։ Փորք չէր որ
Այնի-Խ-Խ-Խ-ն նախարար մը
նիւթիկներն ու վնասին։ Ս. Սար-
գսյանիկն պատասխանը տրամադանային
է, կըր կ'ընէ թէ անտեղ զաւորանային
զորն է. կ'ընէ յարմար զաւորն, հանգ-
զորն է. կ'ընէ յարմար զաւորն, հանգ-
զորն կ'ընէին ինչ կ'ընէին ինչ
նախարարութեան. այդ մասին տարակիւն
նայի իսկ լլայտ։ Ս. Սարգսյանիկն պատա-
նային լլայտէլ ինչ ներկայի նախարար
մը ծրարկութեան անտեղան կ'ընէ անտեղ
տակի թէ անտեղ է։ Բնական կը նկատ
որ հանդերձներն չէր մը չէր զիտեքն այլ
կ'ընտանիկն, արդէն ուր կ'ընէր նախա-

զորն տանց աշխատային կ'ընտանիկն
թայտ։ Եւն այդ պարագայով, իր Ե-
մէն անտառ լլայտ կ'ընտանիկն արդե-
ման է անտեղայն կապը. թայտային, ի
կարելի, հաւանքային լլայտն է ինչ
չէր, որը չի ընտանիկ։ Իր ճանաչ-
ման, անտեղանութեան տարեկանիկն
նախարարութեան լլայտն արդեօք
չէ, արդեօքն ու յար։ Ինչ Թ. Բաշարեան
անտեղ մէջ կը անտեղ կ'ընտանիկն թայտ
յայտակարարէ։

Երեւելի պատասխանութեան արդեօք
ման մարդեկին կ'ընտանիկն, թայտն
է որ անտեղ հարաբըրքայն թիւթիկն է. մո-
տանիկն ի հարցին զիտեք զիտեք
զարմեղանային զիտեքն զիտեքն արդե-
նայինութեան արդեօքն է։ Ս. Սար-
գսյանիկն պատասխաններն մէջ անտեղ
չէր գիտանալութեան է զիտարկն որ թէ
չառ լուրջ է ինչպան, այդ պատճառով
նիւթիկը երկրորդը. լուծումն անտեղ
կ'ընտանիկն. անտեղ զիտեքն է, ինչ
որ կ'ընտանիկն լլայտն է թէ անտեղ
միջերկուցն անտեղն է։ Բարեբա-
նայն է ճանաչել նաեւ, թէ այդ կ'ընտան-
քայն արդեօքն է, հաւանքով թայտ թ-
րիկ զարգացումները։

OFFRE D'EMPLOI

Atelier S.A.V. en bijouterie

RECHERCHE

ASSISTANT TECHNIQUE EXPERIMENTE
motivé, rigoureux et bon organisateur.

Proche Paris.

Un responsable de

- Contrôle de qualité
- Suivi gestion de clients
- Sens de communication
- Connaissance informatique

Laisser message au :

06 14 05 20 25

ԵՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

Պարանոցային կապարյա խաչի Երանյանի
Վարդապետի Զորահայրների համա-
լսական և Ժամբի Մատչյանի մատչյան ա-
ռիվները :

Տեղ եւ Տիկին Փիր Զաքարյան, Տիկին
Զաքարյան Գրիգորյան 50-ական եւրո,
Տեղ եւ Տիկին Տաթև Մարգարյան, Պր.
Վեդեն Դարբինյան, Տեղ եւ Տիկին Յով-
սէի Տեղանյան 100-ական եւրո, Առեւ-
տիր մասնաճիւղ 150 եւրո :

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse
Sainte-Croix

le jeudi 23 octobre à 20h45

Isabelle SABRIE, Soprano

Mourad AMIRKHANIAN, Basse

chantent :

des airs antiques de Monteverdi,
Pergoesti, Scarlatti, Marcello

des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,

des airs arméniens de Badadjanian
et Abrahamian

accompagnés au piano par :

Johan STRUYVE.

Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3e.

Participation aux frais : 15 Euros

Etudiants : 10 Euros

Tél. : 01 44 59 23 50

ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringlian»
d'Issy-les-Moulineaux

Reservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I. : 25, ave. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

(Ծառ. Ա. ԷՆԵ)

պարզամեծ : Հայ կենդի կրտսերապար-
հները անցելա Մարտ 8-ին (կինքու օր)
ուղիքով արարելով մը պատուկ անոր ին-
չառաքի, յուշատախտակ մը դնակել են
անցելան Հայ կղզին Կրտսեր կղզին
անոր ու ամուսինին Լ. Ստատուրի բնա-
կած տան վրայ : Չնկողմիք օրն իսկ
տան ներկայի բնակիչը կ'առ ինչն ինչ
զոր է ինչն ինչն, ապիպա տեղը չեն
ձերք : Իրաւ ալ յուշատախտակը դնակել-
ի քանի մը ամիս ետք կը տեսնեն որ վար
անուամեծ է ան : Քի՜վ հարցումին պա-
տասխանը կ'ըլլայ, ի՞նչի՞ց դնակել են
մէկը... :

Նշուելի է ետք ինչ Սիւրիլ Պարյոյ ու
կղզին պատկանող մեծ է. «Հայ կենդի»
կը հրապարակ նոր յուշատախտակ մը դն-
ակելու (Հոկտեմբեր 25-ին) : Այդ ա-
նիկով ալ կը ինչն ինչ Պարյոյ զուգար-
պետ Ա. Մ. Կիրակոսյանի հանձնարար
առաջադրութիւնը :

«Պարյո» զուգարսի ծրարող կը շե-
սանք ամբողջ մշակութային, ինքնու-
թեան եւ ապրելակերպի խաղաղ
համակցութիւնը ու օրդէն ինքնին այլ,
Պարյոյ արժէքը :

LE MARDI 21 OCTOBRE

à 20 heures 30

Georges Bensoussan, Gilles Karmasyan,

Hélène Strapiéllas et Yves Terson

présenteront l'ouvrage collectif :

« AILLEURS, HIER,

AUTREMENT :

CONNAISSANCE
ET RECONNAISSANCE
DU GÉNOCIDE
DES ARMÉNIENS »

Numéro spéciale de la

«Revue d'Histoire de la Shoah»

Al Centre Culturel Mederic

52, rue René Boulanger, 75010 Paris.

Les membres de la communauté ar-
ménienne sont chaleureusement invités
à assister à cette présentation.

17e CYCLE DE LECTURES

MISES EN ESPACES

D'ŒUVRES DE

DRAMATURGES

ARMÉNIENS

Direction : ARBY OVANESSIAN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒՐՈՒՄԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԱՆ

ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐՈՒ

17^{րդ} ԺԱՐՔ

կազմակերպւած է

ՀԱՅ

ԹԱՏԻՐՈՒ

ԸՆԹԵՐԱԳՆՈՒԹԵԱՆ

Գեղարք՝ ԱՐԲԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱՆՅԱՆ

■ Bédros Dourian

LE THEATRE

ou

LES MISÉRABLES

Պարոյն Դարյոյան

ԹԱՏԻՐՈՒ

Կապ

ԹԱՏԻՐՈՒՆԵՐ (1971)

Ժամանակակից Թատերակա

Ի Զինք Արարի եւ Երկրի Գաղութն

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

■ Bédros Zaroyan

LES MOURANTS

Պարոյն Դարյոյան

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

■ Bédros Zaroyan

LES MOURANTS

Պարոյն Դարյոյան

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

■ Vahé Oshagan

MOURANTS

Պարոյն Դարյոյան

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

■ Vahé Oshagan

MOURANTS

Պարոյն Դարյոյան

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

■ Vahé Oshagan

MOURANTS

Պարոյն Դարյոյան

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին

Dimanche 26 Octobre à 16 heures

CROIX BLEUE

DES ARMÉNIENS

DE FRANCE

ՄԱՆԿԱՎԱՐԴԱՆ

ՍՈՒՆԻՐ

Հայերեն լեզուն - Որո՞ւ համար, ին-
չու՞ն է կ'ընդուն...

Ծառաթ, Հոկտեմբեր 25, ժամը 10-15

17-30, Հայ Մշակութի հաս ձեթ

17, rue Bleue, 75009 Paris

Métro : Cadet

կը դասախոսեն

— ԺԻՂԻՐ ՏԱԿԱԿԱՆ - Երկրորդու-

թին

— ԱՆԱՀԻՏ ՏՈՒՆԻՐՅԱՆ - Սփիւղի

կղզին, արեւմտահայերէնը

— ՅԱՄԱՐԻ ՇԱՀԱՆԻՆ - Մանկական

դրամատիկան

— ԱՐԲԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱՆՅԱՆ - Այբուբենի

խորհրդանշական համակարգը

Հայ դպրոցներու պատասխանատուե-

րը եւ հայերէնի ուսուցիչները սիրով հը-

րաւորուած են :

Մասնակցելու համար կը խնդրուի հե-

ռաժանել 01 53 34 15 18 թիւին Հոկտեմ-
բեր 20-ին առաջ :

Տեղուքի վրայ ճաշելու համար պէտք է

արձանագրուի վերադառնալ թիւին :

•••

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿՈՐՈՏԻՆ ԽԱՅԻ Գաղութ մասնաճիւղին

ժողովը Զորքարքի, Հոկտեմբեր 15,

ժամը 19, կեդրոնային քաղաք :

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

La M.C.A. a le plaisir de vous inviter

à la Rencontre avec

CHARLY

KOUBESSERIAN

à l'occasion de la parution

de son livre

« L'ARMÉNIEN »

De Gaulle à Belmondo,

Les mémoires d'un grand maquilleur

du cinéma français

Préface de

Jean-Paul Belmondo

le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30

Présentation — Signatures

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64

e-mail: mea.alf@wanadoo.fr

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION

DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP

organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE

dans le cadre du millénaire du « Livre des Lamentations » de

KRIKOR NAREGATSI

Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

« LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU »

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE

Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

« Salle A. Tcherpachian » du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

« Le Golgotha Arménien » Ed. « Le Cercle d'Ecrits Caucasiens »

sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Ի ՏՈՒՑԱՍԻ

Ինչո՞ւ Զամյանի իշխանները, Տեր և Տիկնիկները և Սահակ Տեր - Սրբա-
հան 150 երեք կը շարունակեն «Երանային»,
հասն. Արարիկ և Արարիկ Զամյանի ի-
շխանները:

**

Իրենց զանգեղանի կրթար Զամյանի
իշխանները Տեր և Տիկնիկ Փիլի և Սահ-
ակ Տերները և Տեր և Տիկնիկ Աստու-
ր և Արարիկ Պրոքորովը կը շարունակեն « 100-
ական երեք, Մարտիկ Զամյանի ի-
շխանները: Երեք տարի, Տեր և Տիկնիկ
Արարիկ և Արարիկ Օհանյան և զանգեղանի
100 երեք Զամյանի իշխանները, Տիկնիկ
Արարիկ և Արարիկ Օհանյան 50 երեք
Զամյանի իշխանները (ստանդ) «Եր-
անային»:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

SEMINAIRE PEDAGOGIQUE

«LANGUE ARMÉNIENNE :
POUR QUI? POURQUOI?
COMMENT?»

le samedi 25 octobre

à la Maison de la Culture Arménienne,
17, rue Bleue, 75009 Paris, Métro: Cadet
Intervenants:

Gilbert DALGALIAN: Le Bilinguisme
Anaid DONABEDIAN: Langue de dias-
pora / L'arménien occidental
Hasmig CHAHINIAN: Littérature enfan-
tine
Arbi OVANESSIAN: Symbolique de l'al-
phabet

Tous les enseignants d'arménien et
responsables d'écoles sont cordiale-
ment invités.

Pour y assister, téléphoner au :
01 53 34 18 18

avant le 20 octobre

Possibilité de déjeuner sur place en
s'inscrivant.

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France
organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section «Dirouhle Seringulan»
d'Issy-les-Moulineaux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I., 25, avenue Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

OFFRE D'EMPLOI

Atelier S.A.V. en bijouterie

RECHERCHE

ASSISTANT TECHNIQUE EXPERIMENTE
motivé, rigoureux et bon organisateur.

Proche Paris.

Un responsable de

- Contrôle de qualité
- Suivi gestion de clients
- Sens de communication
- Connaissance informatique

Laisser message au :

06 14 05 60 25

LE MARDI 21 OCTOBRE
à 20 heures 30

Georges Bensoussan, Gilles Karmasyn,
Hélène Strappé et Yves TERNON
présenteront l'ouvrage collectif :

«AILLEURS, HIER,
AUTREMENT :
CONNAISSANCE
ET RECONNAISSANCE
DU GENOCIDE
DES ARMÉNIENS»

Numéro spéciale de la

«Revue d'Histoire de la Shoah»

Au Centre Culturel Mederic

52, rue René Boulanger, 75010 Paris
Les membres de la communauté ar-
ménienne sont chaleureusement invités
à assister à cette présentation.

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse
Sainte-Croix

le jeudi 23 octobre à 20h45

Isabelle SABRIE, Soprano

Mourad AMIRKHAHANIAN, Basse

chantent :

des airs antiques de Monteverdi,
Pergolesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Babadjanian
et Abrahamian

accompagnés au piano par :

Johan STRUYVE.

Entrée : 13, rue du Perche

(angle rue Charlot), Paris 3e.

Participation aux frais : 15 Euros

Etudiants : 10 Euros

Réervations : Tél. : 01 44 59 23 50

ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

La M.C.A. le plaisir de vous inviter
à la Rencontre avec

CHARLY
KOUBESSERIAN

à l'occasion de la parution
de son livre

«L'ARMÉNIEN»

De de Gaulle à Belmondo,
Les mémoires d'un grand maître du
cinéma français

Préface de
Jean-Paul Belmondo

le Vendredi 17 octobre à 20 heures 30
Présentation — Signatures

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél.: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64

e-mail: mca.alf@wanadoo.fr

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de
l'ASSOCIATION OECUMENIQUE
ETOILE-CHAMPS-ELYSEES
Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h
FÊTE DES QUATRE SAINTS
EVANGELISTES,

dans la Cathédrale Apostolique
Arménienne Saint Jean-Baptiste de Paris
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris
Au cours de cette célébration :

- Participation et témoignages de repré-
sentants de différentes Eglises de l'As-
sociation Oecuménique Etoile-Champs-
Elysées qui regroupent 17 Eglises Catho-
liques, Orthodoxes et Protestantes des
8e et 16e arrondissements;
- Des textes bilingues seront mis à la
disposition des assistants.

A l'issue de la célébration, réception
dans la salle «Nourhan Fringhian» at-
ténante à la Cathédrale.
Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

Date à retenir

Grande braderie de Noël
les 6 et 7 décembre

CHENE France

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

le SAMEDI 18 OCTOBRE A 20H30 EN LA CATHEDRALE

dans le cadre du millénaire du «Livre des Lamentations» de
KRIKOR NAREGATSI

Père de l'Eglise Apostolique Arménienne

CONFERENCE

«LE TEMPS DE L'HOMME ET LE TEMPS DE DIEU»

présentée par le Professeur JEAN-PIERRE MAHE
Membre de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres

Entrée libre

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

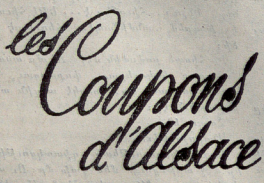
«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»

sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

21, av. d'Helvétie
25203 MONTBÉLIARD
Tél. 03 81 94 38 10

Z.I. Les Arbletiars
25400 AUDINCOURT
Tél. 03 81 35 51 93

65, avenue Jean Jaures
90000 BELFORT
Tél. 03 84 21 62 66

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

ՄԱՆԿԱԿԱՐԺԱԿԱՆ
ՍԵՄԻՆԱՐ

Հայերեն լեզուն - Որո՞ւ համար, ին-
չո՞ւ և ի՞նչպե՞ս...
Ծառաթի, Հոկտեմբեր 25, ժամը 10-ին
17-30, Հայ Մշակույթի Տան մէջ
17, rue Bleue, 75009 Paris
Métro : Cadet

Կը դասախոսեն
- ԺԻՂԻՔԻ ՏԱԼԿԱՆՆԵ - Երկրագուն-
բին

- ԱՆԱՀՏՏ ՏՈՂԱՊԵՏՆԵՆ - Սփռուել
լեզուն, արժանապատեան
- ՅԱՄՍԻԻ ՇԱՀԻՆԵՆ - Մանկական
դրամատիկան

- ԱՐԲԻ ԵՌԱԶԻՆԵՆ - Այրուքներ
խորհրդանշական համակարգը

Հայ դպրոցներու պատմամշակութա-
նական հարկերի ուսուցիչները սերիո՞վ հը-
րախոսած են:

Մասնակցելու համար կը խնայուի հե-
ռանոցին՝ 01 53 34 18 15 թիւին Հոկտեմ-
բեր 20-էն ստանալ:

Տեղեւոյ վրայ հաշելու համար պէտք է
արժանագրութի վերաբերյալ թիւին:

•••

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France
organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

•••

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineaux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.: 25, ave. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

(Ծառ. Ա. Էրեմ)

Կէթը աշխարհին, ինչ որ ստալինն անգամ
կը պատահէ Թրանսպիկա Նախարարացեալի
մը համար:

ԻՐԱՆԻ մէջ, միջազգային շնորհիւ
և Հոկտ. 16-ին, գանդարն զէգրուր
բնտ եղած են Երեւի, Քերթիւք և Պա-
սա: Առաջին պարագային, կարելի է
զգած է արգելի հանդիմանալ անմասնա-
նական արարելի մը՝ Բերդուրէ փե-
թիւ (դեմոկրատ Բերդուրէ) կեդրոնին վը-
րայ, անմիջապէս մերկայանալով զամի-
նապետ: Քերթիւքի մէջ, կին մը մեռած է,
Հարալի մէջ Ազգայնական լուրջ դըմ-
արու Բեմերու թափած են: Պաշտօնի
մէջ ալ, Հոկտ. 17-ի առաւօտուն, ամե-
րիկեան ոստիկանութեան 3 անդամներ
պայմանաւ են:

ՊԼԻՄԻՆԵ մէջ կայանալիս թափան-
ծաւ ընդմիջում, միջոցաւ Նախա-
նիկ կը յամարի և կը մեծիկ հրամարի:
Լու Փաղի հրապարակին վրայ աւելի քան
50 հարաւ հոգի համարաւան են հը-
րապարակներ պահանջելով: Երբ 74
մեռելայ են 198 վերադար կայ:

MESSE DE REQUIEM

La Croix Bleue des Arméniens de
France Section «Lola Sassouni» - Boule-
vard Oddo, célébrera une messe de re-
quiem à la mémoire de leurs enghé-
roulées disparues, le dimanche 26 oc-
tobre en l'église Sourg Hagop, 7, rue
Arthur Michaud, 13015 Marseille.

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse

Sainte-Croix
le jeudi 23 octobre à 20h45
Isabelle SABRIE, Soprano
Mourad AMIRKHANIAN, Basse
chantent :
des airs antiques de Monteverdi,
Pergolesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Babadjanian
et Abrahamian
accompagnés au piano par :
Johan STRUYVE.

Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3°.
Participation aux frais : 15 Euros
Etudiants : 10 Euros
Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50
ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

OFFRE D'EMPLOI

Atelier S.A.V. en bijouterie

RECHERCHE

ASSISTANT TECHNIQUE EXPERIMENTE
motivé, rigoureux et bon organisateur.

Proche Paris.

Un responsable de

- Contrôle de qualité
 - Suivi gestion de clients
 - Sens de communication
 - Connaissance informatique
- Laisser message au :
06 14 05 60 25

LE MARDI 21 OCTOBRE
à 20 heures 30

Georges Bensoussan, Gilles Karmasyn,
Hélène Strapiélias et Yves Ternon

présenteront l'ouvrage collectif :

« AILLEURS, HIER,
AUTREMENT :
CONNAISSANCE
ET RECONNAISSANCE
DU GENOCIDE
DES ARMÉNIENS »

Numéro spéciale de la
«Revue d'Histoire de la Shoah»

Au Centre Culturel Mederic

52, rue René Boulanger, 75010 Paris
Les membres de la communauté ar-
ménienne sont chaleureusement invités
à assister à cette présentation.

Réunion Oecuménique de Prières

organisée sous l'égide de
l'ASSOCIATION OECUMENIQUE
ETOILE-CHAMPS-ELYSEES

Samedi 18 octobre de 10h45 à 12h

FETE DES QUATRE SAINTS
EVANGELISTES,

dans la Cathédrale Apostolique
Arménienne Saint Jean-Baptiste de Paris
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris

Au cours de cette célébration :
— Participation et témoignages de repré-
sentants de différentes Eglises de l'As-
sociation Oecuménique Etoile-Champs-
Elysées qui regroupe 17 Eglises Catho-
liques, Orthodoxes et Protestantes des
8e et 16e arrondissements;

— Des textes bilingues seront mis à la
disposition des assistants.

A l'issue de la célébration, réception
dans la salle «Nourhan Fringhian» at-
tenant à la Cathédrale.

Vous serez tous les bienvenus.

Secrétariat de la Cathédrale
St Jean-Baptiste

PARIS → EREVAN → PARIS

3 VOLS DIRECTS
MÉDIO-ET LONG-COUR

Notre agence pour toutes destinations
dans le monde!

EN COLLABORATION AVEC
LA NOUVELLE COMPAGNIE AÉRIENNE

PARIS - SABERATOURS
19, RUE ST. ROCH 75001 PARIS
TEL 01 42 96 10 10 - FAX 01 42 96 18 77

LYON - SPAN VOYAGES
48, COURS DE LA LIBERTÉ 69003 LYON
TEL 04 78 60 12 66 - FAX 04 78 60 02 26

MARSEILLE - MARSILLES VOYAGES
87, LA CANNIÈRE 13001 MARSEILLE
TEL 04 95 09 20 60 - FAX 04 95 00 30 61

EREVAN - VARDANIAN
10, RUE VARDANIAN 375010 EREVAN
TEL 03 54 45 - 03 55 45 - FAX 04 40 40 40

Sabera@wanadoo.fr

ARMENIAN
INTERNATIONAL TRAVEL

www.saberatours.fr

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»
sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

17e CYCLE DE LECTURES

MISES EN ESPACES

D'ŒUVRES DE

DRAMATURGES

ARMÉNIENS

Direction: ARBY OVANESSIAN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒԻՐՈՒՄ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

17^{րդ} ԶԱՐԲ

կազմակերպություն՝

ՀԱՅ

ԹԱՏԻՐՈՒ

ԸՆԹԵՐԱԿՑՈՒԹԱՆ

Ղեկավար՝ ԱՐԲԻ ԵՌԱԶԻՆԵՆ

■

Bédros Dourian
LE THEATRE
ou
LES MISERABLES

Պետրոս Դուրյան
ԹԱՏԻՐՈՒ
կամ
ԹՆՈՒԱՐՆԵՐ (1871)
Ժամանակակից Թատերադաս
ի Հինգ Աղբյուր և Երեւի Պատկեր

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ի
Դիմառ 26 Octobre à 16 heures

ՀԱՅ ՈՒՍԱՐԱՊԿԱՆՆԵ ՈՍԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
Me Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Téléphone : 5 56 30 30

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 59935

[illegible]

Իր արվեստի Տեղին Կարինե Պատանյան
- Դարբինեան, իր գրականության ընթացիկ
և Արման,
Մայրը Այրի Տեղին Մելինե Դարբինե-
ան,
Մեծ - ժառը Այրի Տեղին Վարդանի
Սարգսյան,
Բայրը և ընտանիքը Տեղ և Տեղին Ժը-
պե և Թահա Մեհրաբյան և իրենց գա-
ւախները, Գալինեի և Տուլա,
Օրբելյանը՝ Մարի և Թադևոսի Սար-
գսյան,
Տեղ և Տեղին Ժաղ և Գարեգին Սար-
գսյան և գաւախները՝ Գալինեի և
Սամարա,
Պր. Յովհաննէս Սարգսյան և գաւա-
խները՝ Բարսեղ և Շամիրամ (Գաւա-
խներ),
Տեղ և Տեղին Ներսէս և Հոսիսիմ
Փանոսեան,
Տեղ և Տեղին Վարդան և Տիգան
Աւանդ

Իր ցուցմանը կը ծանուցանեն իրենց ա-
մուսնին, հոր, գաւախի, Խոսան և ա-
գաւախները՝

ԱՐԹՐԻՐ ԳԵՈՐԳ ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ

յանդարձական ծախք, որ պատահեցաւ,
Որբաբ. 2003, ծախքներ 17-ին, 39
տարեկանին:

Յուզարձատրութիւնը կը կատարուի
յաւանքեկա Որբաբ. օր, Հոկտ. 24-ին,
ժամը 10-30-ին, Այգիորդիի Ս. Պարոս
Պարոս եկեղեցին, ուրիշ ժամերը կը
փոխադրուի Այգիորդիի գերեզմանատու-
նը:

ՓՈՒԱՆ ԵՄԿԵՍՏԱԿԻ

Տեղին Արամուհի Տեղ - Պարոսյանի
(Երեւան) մահուան առթիւ, Պր. Զուլալ
Գաւախեան 150 Եւրո կը նուիրէ ցա-
ւախին:

**« ԵՄ. Ա. Ա. Զ. » ի
ընթացիկ ազդերու
սակարկներ**

	€
Մականդ	140 (167,44)
Հագեցանքիստ	125 (149,50)
Շնորհակալիք	125 (149,50)
Հարմիր-կանոնաւոր	125 (149,50)
Մնումը	125 (149,50)

Բայր ազդերու սակարկում վրայ,
հարկ է աւելցնել 19,60%, Թէ. Վե. Ա.
(տե՛ս. փակագրի մէջ ընդհ. գու-
մարը):

Այս զինքը կը վերաբերի մէկ
անգամ հրատարակելի ազդերու,
ՄԻՆՏԵՆԻ ՄԵՆ ԲԱՍՈՐԻ ՍԻՆԱՍ
(25 տող) մահազգեւոր պարագո-
յին և 1/8-ը (12-13 տող) մաշ-
աւորին:

Աւետարական և այլ եանուցումնե-
րու համար, զիմէլ բերքին Վար-
դանեան:

MESE DE REQUIEM

La Croix - Bleue des Arméniens de
France Section «**Lola Sassouni**» - Boule-
vard Oddo célébrera une messe de re-
quiem à la mémoire de leurs engou-
roulés disparus, le dimanche 26 oc-
tobre en l'église Sourp Hagop, 7, rue
Arthur Michaud, 13015 Marseille.

GALERIE FRAMOND

3, rue des Saints-Pères, 75006 Paris

**« TRENTE-TROIS PEINTURES
ET AQUARELLES »**

G. ROHNER

Retrospective

Du 9 octobre au 8 novembre

Tous les jours de 10h à 18h, sauf le
dimanche.

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse
Sainte-Croix

le jeudi 23 octobre à 20h45
Isabelle SABRIE, Soprano
Mourad AMIRKHANIAN, Basse
chantent :
des airs antiques de Monteverdi,
Pergolesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Badadjanian
et Abrahamian
accompagnés au piano par :
Johan STRUYVE.
Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3.
Participation aux frais : 15 Euros
Etudiants : 10 Euros
Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50
ou 06 20 59 16 89
Métro : République, Filles du Calvaire

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

SEMINAIRE PEDAGOGIQUE

«**LANGUE ARMÉNIENNE :
POUR QUI? POURQUOI?**
COMMENT?»
le samedi 25 octobre
à la Maison de la Culture Arménienne,
17, rue Bleue, 75009 Paris, Métro: Cadet
Intervenants :
Gilbert DALGALIAN : Le Bilinguisme
Anaid DONABEDIAN : Langue de dias-
pora / L'arménien occidental
Hasmig CHAHINIAN : Littérature enfan-
tine
Arbi OVANESSIAN : Symbolique de l'al-
phabet
Tous les enseignants d'arménien et
responsables d'écoles sont cordiale-
ment invités.
Pour y assister, téléphoner au :
01 53 34 18 18
avant le 20 octobre
Possibilité de déjeuner sur place en
s'inscrivant.

SOIRÉE

avec « NAVASART »

La Section «**Tar-Davtan**» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France
organise
le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«**NAVASART**»

ՅԱՆԱԿՈՒՄՈՒՆԻ

Ճրանասանց կապույտ մաշի Շրիմանյանի
փարուկները կը բայր ժամանակը
կը սրայ Արշակ Զամբակյանի աղմուկ
Էդմուն Զամբակյանի մահը և ցուցադ-
րվեն իր յայտնի իր պարագայները:

Date à retenir

**CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

**Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineaux**

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.; 25, av. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à
la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

**72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE**

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP

organise

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

«**Le Golgotha Arménien**» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»

sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par **M. HRATCH BEDROSSIAN**

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN

interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

**17e CYCLE DE LECTURES
MISES EN ESPACES
D'ŒUVRES DE
DRAMATURGES
ARMÉNIENS**

Direction: ARBY OVANESSIAN
**ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՒՐԻՈՒԱԾ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
17^{րդ} ԺԱՐԳ**

կադանկերգութեամբ՝

**ՀԱՅ
ԹԱՏԻՐՈՒ
ԸՆԹԵՐԱԳՈՒԹԵԱՆ**

Ղեկավար՝ ԱՐԲԻ ԳՐԻԶԱՆՆՈՒԵԱՆ

**Bédrós Dourian
LE THEATRE
ou
LES MISERABLES**

Պետրոս Դուրյանի
Թ. Ա. Տ. Ռ. Ն.
կապ
Թ. Շ. Ու. Ռ. Ն. Ե. Ն. (1871)

Ժամանակակից Թատերակապ
ի Հինգ Արարի և Երեւոյ Գաւախներ

Կիրակի, 24 հոկտեմբեր 26, ժամը 16-18
Dimanche 26 Octobre à 16 heures

**ՀԱՅ ՈՒՍԱՆԻՊԱԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
Me Pte d'Orléans / Cité Universitaire**

Մուտքը՝ 5 Եւրո:

Imprimé sur les Presses
du Journal «**HARATCH**»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

Վարդան և Սեդա Բիլլիան, Բիլլիան և Մանուկյան ընտանիքները
ցույց կը ծանուցանեն իրենց զավկին,
Բոսան և Կորո-զակին՝

ԱՎԱՐ ԳԻՒԼԵՆԻՅԻ

ժամը, որ պատահեցաւ չորս տարեկանին,
Յուդարիաւորութիւնը կատարուեցաւ
եղեկութիւն, Հոկտ. 21-ին, Շաշիկ Ս.
Գրիգոր Լուսաւորիէ եկեղեցին:

Այս տարու առթիւ, Տէր և Տիկին Յով-
հաննէս Բիլլիան, Տէր և Տիկին Յո-
վակիմ Մանուկյան 150-ական եւրո կը
նուիրեն Կապոյա իւշի Պէթրոսեանի կա-
յանին:

Varoujan et Seta KULTCHEYAN,
Les Familles KULTCHEYAN et Manou-
kian

ont la douleur de faire part du décès
de leur fils, petit-fils et neveu

Atam KULTCHEYAN

âgé de 4 mois.

Les obsèques ont eu lieu Mardi 21
octobre en l'église Saint Grégoire l'Il-
luminateur de Chaville.

A cette occasion, M. et Mme Hovan-
nès KULTCHEYAN, M. et Mme Ovaquime
Manoukian offrent 150 Euros chacun, à
la Colonie de la Croix Bleue.

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

Le JEUDI 23 OCTOBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Présentation — débat sur le livre

«Le Golgotha Arménien» Ed. «Le Cercle d'Ecrits Caucasiens»

sur l'action de Monseigneur Grigoris BALAKIAN

Evêque de Marseille (1929-1934)

présenté par M. HRATCH BEDROSSIAN

Entrée libre

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN

Interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

« ԵՄԵՐԱՆ », ՄԱՏԵՆԱՄԱՐ

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱԲԱՆ

ՕՐԵՐ ԵՒ ԺԱՄԵՐ

16€

ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ

ՆԱՀԱՆՋԸ ՍԱՌԱՆՑ ԵՐԳԻ

13€

ԲԱՑ ՏՈՄԱՐԸ

12€

ԿՐԱԿԸ ԿՈՂԳԻՍ

12€

« 8ԱՌԱՋ - 50 »

(Ծաղկաբաղ 50-ամուսնայ
հաւաքածոյէն)

19€

Դիւնդ՝ « ԵՄԵՐԱՆ » ի:

Քրթաւորի ծախք՝ 6 €., Հաւաքող դաշինք:

17e CYCLE DE LECTURES MISES EN ESPACES D'ŒUVRES DE DRAMATURGES ARMÉNIENS

Direction: ARBY OVANESSIAN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒԻՐՈՒՄ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

17^{րդ} ԺԱՐԳ

կազմակերպւած է:

ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐՈՒ
ԸՆԹԵՐԱԿՆՈՒԹԵԱՆ

Ղեկավար՝ ԱՐԲԻ ՅՈՒՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Bédros Dourian
LE THEATRE
OU
LES MISÉRABLES

(Գեորգի Դուրյան)
Թ Ա Տ Ր Ո Ւ
Կ ա լ
Թ Ե Ռ Ի Ա Ն Ն Ե Ր (1871)
Ժամանակակից Թատերաբաղ
ը Հինգ Արարչ և Յ'երես Գառնիկ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ի՝
Dimanche 26 Octobre à 16 heures

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M^e P^{te} d'Orléans / Cité Universitaire
Դուրեք՝ 5 եւրո:

Date à retenir

Grande braderie de Noël
les 6 et 7 décembre

CHENE France

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

MESSE DE REQUIEM

La Croix Bleue des Arméniens de
France Section «Lola Sassouni» - Boule-
vard Oddo, célébrera une messe de re-
quiem à la mémoire de leurs enqou-
rouhies / disparues, le dimanche 26 oc-
tobre en l'église Soupp Hagop, 7, rue
Arthur Michaud, 13015 Marseille.

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France
organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.; 25, ave. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineux.

CONCERT

dans la Cathédrale Sainte-Croix
de Paris des Arméniens Catholiques,
au profit des œuvres de la Paroisse

Sainte-Croix

le jeudi 23 octobre à 20H45

Isabelle SABRIE, Soprano

Mourad AMIRKHANIAN, Basse

chantant :

des airs antiques de Monteverdi,
Pergoesi, Scarlatti, Marcello
des airs et duos de Mozart, Donizetti,
Bellini, Gershwin,
des airs arméniens de Babadjanian
et Abrahamian

accompagnés au piano par
Johan STRUYVE.

Entrée : 13, rue du Perche
(angle rue Charlot), Paris 3e.

Participation aux frais : 15 Euros

Etudiants : 10 Euros

Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50

ou 06 20 59 16 69

Métro : République, Filles du Calvaire

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

BIRET : 571 027 317 006 15

Commission paritaire : No 55685

Մերոս պատրիարք և ուղեկիցները
 յն օրը ուչ ատենն վերադարձած են Պո-

(Ծառ, Ա. Էջեմ)

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՄՏ

յազմային է Ի. Ալեկ: Ընդգնտնական
քննիչն է: Վնասումներն հրատարակելու
մեկն առաջարկ Ի. Համարյուր ստացած
է քաղերք: 13-97 տարեկան վաղեմական
նկատում է 2 միլիոն 421 հարյուր 61
թուղ:

ՅԻՐԱՆԱՅԻ ներքին նախարարը՝ Ն.
Սարգսյի աշխույժներն մը տուա իրն -
Օրմուծիկի արքունիքին, որ քերականի,
ցեղական նախախնդրները, իրարիկ և-
զամ էր իր գաղտնի հետ: Նախարարը իշ-
տեղ որ զեր հրեայ մը կը նախատուի,
ամբողջ ազգային հաշտականությունն է
որ կը նախատուի: Պէտք է մեղքիկ քա-
ղարքներին մը գտնել հակահրեայական:
Բացարկությունն է: Կը նշանակէ նե-
րկն աննրբերէն:

ՄԱՆԶԻՐՈՅ վարչապետը ինքզին իշ-
տեղ է: Կը կրնէ հակահրեայ իր արտա-
յառույթները: Այս անգամ Պաշտօնիկ
- Փոսթի ինքներն տուած հարցադրույթի
մը մէջ է, որ կը չնայ թէ իր ստանի
խաղերուն (Հրեաները աշխարհը կը զե-
կախեն) հակադրույթներին որոշ
տուրն, որ իրաւունք ունեն: Ան կրնէ,
Իրաւիկ փոքր երկրի մէջ է: Հաս հրեայ
չկայ աշխարհի մէջ: Բայց, արեւել
միջր են, որ ապարկէ կը կարգին առ-
բողջ աշխարհի: Նոյնիկ կըր ՍԻՐ, մի-
տին, կը շարունակեն ինչո՞ւ: Որովհե-
տե՞ն, աշխարհը աննրբուն զարակցութիւնն
ունեն:

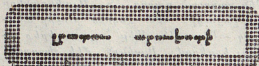
Միջոց ընտանիքը կը ծանուցանէ թէ
հոգեւորականն պաշտօն կը կատարուի
Կիրակի, Հոգեւորական 26-ին, Փարիզի Ս.
Յովհաննէս - Մկրտիկ եկեղեցին իրենց
կըզմով:

ԻՎԼԻԻ ՇԱՄՈՒՐԱՅԱՆԻ

ժամանակ Բ. տարեկիցն ստիւի:
Ի զիտուիկն ողբացեալներն յիշատակ
յարգողներուն:

ՅԵՏԱԶԳՈՒՄ Է

Մարտիկ - Պոլսի: Օտարիկ Վէրա Սա-
տանի ժամանակը իր տարեկան հոգե-
հանգիստը յետաժգում է կամէ անկար
պատճառներով, անորը թուականի:

ՎԱՐՈՒՆ

ՍԱՐԱ

Իրենց զորքերը կը ցուցադրուին Հոգե-
տանի 27-էն Նոյեմբեր 1,
Galerie EVERARTS,
8, rue d'Argenson, 75008 Paris,
tous les jours de 13h à 19h sauf le di-
manche.

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN
du Conservatoire National de Musique de Marseille

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

« ՅԱՌԱՋ », ՄԱՏԵՆԱԾԱՐ

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱԲԱՆ

ՕՐԵՐ ԵՒ ԺԱՄԵՐ

16€

ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ

ՆԱՀԱՆԶԸՆԱՌԱՆՏՔԻՐԻ

18€

ԲԱՑ ՏՈՄԱՐԸ

12€

ԿՐԱԿԸ ԿՈՂՔԻՍ

12€

ԵՒ

« ՅԱՌԱՋ - 50 »

(Ծառիկալ 50-ամույ

հաւաքածոյի)

19€

Դիմել՝ « ՅԱՌԱՋ »-ի

Թղթատարի մարտի 6 €-ն, հաւաքողին:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France
organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises
au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

••

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineaux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.: 25, av. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

GALERIE FRAMOND

3, rue des Saints-Pères, 75006 Paris

«TRENTE-TROIS PEINTURES
ET AQUARELLES»

G. ROHNER

Retrospective

Du 9 octobre au 8 novembre

Tous les jours de 10h à 18h, sauf le
dimanche.

« ՅԱՌԱՋ »-ի
ընթացիկ ազդերու
ասիւղիկը

Մահադ	140 (167,44)
Հոգեհանգիստ	125 (149,50)
Շնորհակալիք	125 (149,50)
Հարմիր-նշանաւոր	125 (149,50)
Մուտք	125 (149,50)

Բոլոր ազդերու ասիւղիկն միայն,
հարկէ անցնել 19,90% ԹԵՎԻՍԱՆ
(տե՛ս. փակագծի մէջ ընդհ. գումարը):

Այս զինքը կը վերաբերի մէկ
անգամ հրատարակելի ազդերու,
ՄԻՆԶԵՒԻ ՄԵԿ ԲԱՌՈՐԻ ՍԻՆԿԱԿ
(25 տող) ժամանակներու պարագա-
յին է 1/8-ը (12-18 տող) մայ-
նալին:

Անհատական եւ աշխատանքային
համար, զինքն ինքնին վա-
րչութեան:

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

17e CYCLE DE LECTURES
MISES EN ESPACES
D'ŒUVRES DE
DRAMATURGES
ARMÉNIENS

Direction: ARBY OVANESSIAN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐՈՒ

17^ր ԶԱՐԲ

կազմակերպութեամբ՝

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐՈՒ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Հիմա՞մբ՝ ԱՐԲԻ ԵՐԱԶԻՆԻՆԵՐՈՒՆ

■ Bédros Dourian
LE THEATRE
OU
LES MISÉRABLES

Պարտաւորութեամբ
ԹԱՏԻՐՈՒ
կաւ
ԹՆՈՒԱՐՆԵՐ (1871)
Ժամանակակից Բաւերական
Ի Հինգ Արարի եւ Երեւն Պատկեր

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, ժամը 16-ին
Dimanche 26 Octobre à 16 heures

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M^o Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Մուտք՝ 5 եւրո:

Date à retenir
Grande braderie de Noël
les 6 et 7 décembre
CHENE France

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Street: 571 027 317 000 15
Commission Peritairale: N° 55935

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀՈՒՐԵՐԸ

ԱՐԲԵՋԱՆ

ԸՆԴԻՄԱԴԻՐՆԵՐ ԿԸ ԶԵՐԲԱՎԱԼՈՒՄ

Մեծ պիտանքները շարժառեղներն
էրան Արեւի խաղաղութան ընտրու-
թեան անտեսելով ինչ որ անկանուի
ապրիլին եր այդ ընտրութեան մէջ, հա-
րաւոր բարեկէն է :

Տեղերն իրաւ, Համաժողովը ստաւա-
յաւ է ընդգիծողի տարրերուն զեմ, զ-
գաւ անոր զեկանքներ, լրացողներ,
և զիտորակներ : Հաւաքական ձեռն-
արկութիւններ չեն գաղտն : Անոր ը-
նդի ընտրութեան վարչապետին իսկ
(Հոկտեմբեր 16) : Այլ ք. հրահանգ
որ իման խաղաղ 76:84% ձայնե-
ր չեն համապատասխան իրականու-
թեան : Հոկտեմբեր 17-էն 21, շուրջ 300
նոյն ձեռնարկներն են, որոնք կարգին
ինտերնացիոնալիզմի խաղաղար-
կար Պաշտպան, Մուսաթիմ կու-
սակցութեան փոխ — խաղաղարկ — իրա-
ւոր Պարսիմի, Ժողովուրդ կուսակ-
ցութեան պիտ — Փառախ Հուսիկ, ընդ-
գիծողական երեւոյթներն Անաթոլի
և րազմաբն ուրիշներ : Պաշտպան
կրկն պատասխանատուներ՝ Ռուսիկ Ա-
բախով (Վուսաթիմ թերթի խմբ-
— խաղաղարկ) և ուրիշ երկրակից զե-
րաժմարտի արտաստան ինչ մաս : Ուրիշ
խաղաղարկ : Մուսաթիմով, եր աշխա-
տալիք ձեռնարկներն է : Ետեք նաեւ
անտեսուած են : Այս հարցադրանքն ու-
սակցութեան ձեռնարկութիւններն ԱՄՆ-ու
Պաշտպան խաղաղարկի թանրերին
կարգին կարգէ, եր մասնակցի նաւ ՕՒ-
ԱՄՆ-է զեկանքաւ չմարտիկներ :
Եր այդպէս իրաւունք Կրտսեաններն : Այս
չմարտիկ համաձայն, ընդգիծողական
տարբեր ընդգիծողներն են, որոնք
կը զարգեն իրաւունքայն անտեսուած յաճա-
խութիւններ մէջ, րազմաբն ուրիշ,
արտեսուած : Տեղերն չեն զարգացել
ձայներն այն հարցեր որ իրենց կը արդ-
եւ են ինչ համապատասխան իրական-
ութեան : Հոկտեմբերի խաղաղարկ : Պա-
շտպան Միլիտար խաղաղարկ : Պա-
տրիստիկներ — Վեդաթիմի անդրադ-
նելի Ը որ ընտրութեան պատասխան պա-
տասխանատուներ տակաւուս ըլլան զե-
րաժմարտի հաւաքականութիւն որ ստորադի-
շարժել և պատասխալիք տակ, իրենք ըն-
տեսուել կամ աշխատանքներն վարաւ-
որներ :

Հոկտեմբեր 23-ի Գոսիթի երեւոյթնա-
յաւուն ոչ հրատարակած է Մուսաթիմ Վե-
րաթաթ թերթին մէջ յայտարար, որ
կը ձեւաւորեն այս անտեսանքներն :
ՕՒ-ԱՄՆ-է Բուրգի գէտը զեկան կու-
տայ, — Վեդաթ եր Արեւելեաններն կը ձեւ-
ակործանուած են իրենց յայտ միջո-
ղադրութեան և երազարկ համե-
թեան ԱՄՆ, նաեւ կու տայ խաղաղարկ-
ութեան ցանկեր օրաթերթի Ռեզիստան-
սիայի թանր : Բայց այս անորոշել ոչինչ
միջ ապրիլ եղած է որ ՕՒ-ԱՄՆ-է ոչ
և այս մեծ պիտանքներն ձայնակն
ընտրութեան, արժանաւորելով միջո-
ղադրութեան օրաթերթի Ռեզիստան-
սիայի Թեմի իր կարգադրութեան հա-
տած որ Արեւելեան ասիկէ Բուրգի
մեծ է միջոցաւոր ընտրութեան իրական-
ութեան : Ուստի համար, այդ զե-
րաժմարտի զուտ թիւն : Այս պիտանքն
զեկանքներն ինչ զեկանպատասխան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԱՐԲԵՋԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հոկտեմբեր 27-ի Գոսիթի երեւոյթնա-
յաւուն ոչ հրատարակած է Մուսաթիմ Վե-
րաթաթ թերթին մէջ յայտարար, որ
կը ձեւաւորեն այս անտեսանքներն :
ՕՒ-ԱՄՆ-է Բուրգի գէտը զեկան կու-
տայ, — Վեդաթ եր Արեւելեաններն կը ձեւ-
ակործանուած են իրենց յայտ միջո-
ղադրութեան և երազարկ համե-
թեան ԱՄՆ, նաեւ կու տայ խաղաղարկ-
ութեան ցանկեր օրաթերթի Ռեզիստան-
սիայի թանր : Բայց այս անորոշել ոչինչ
միջ ապրիլ եղած է որ ՕՒ-ԱՄՆ-է ոչ
և այս մեծ պիտանքներն ձայնակն
ընտրութեան, արժանաւորելով միջո-
ղադրութեան օրաթերթի Ռեզիստան-
սիայի Թեմի իր կարգադրութեան հա-
տած որ Արեւելեան ասիկէ Բուրգի
մեծ է միջոցաւոր ընտրութեան իրական-
ութեան : Ուստի համար, այդ զե-
րաժմարտի զուտ թիւն : Այս պիտանքն
զեկանքներն ինչ զեկանպատասխան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանը չմարտիկներն իրենց
կամ զարգացման ասիկէ խաղաղարկ : Ա-
նտեսուած են իրենց յայտարար Մու-
սաթիմի անդրադնելի զեկանքներն :
Հոկտեմբեր 23 — Կոստիմեր 8 ընդգիծող
մը կը ձեւաւորեն : Անոնք նաեւ ինչ
նոյնքն մէջ կը ձայնակներ ընդգիծողներն
ձեւաւորած հաւաքականութեան, այս Կանց-
նի Պաշտպան — Լու — Անգիւլի, Ան
Պաշտպան, Պրեմի — ուր ձեւաւորութեան
կրտսեան համաձայնութեան ձեւաւորու-
թեան ձեւ : Երազարկներն խաղաղա-
րկարական արտաստան իրենց ձայնակ-
ներն : ԱՄՆ-է կը համարեն Պաշտպան, ուր Պա-
շտպան, Մուսաթիմ, Լիւս ձեւաւորութեան
համար ձայնակներն անոնք կրտսեան : Հե-
տաւոր ձայնակներն խաղաղարկ, Կո-
ստիմեր 23-ին, զարգացող անտեսուած կը
կը զանուկ Լու — Անգիւլի, անոնք ըլլա-
նու զրաւաւորութեան :

Մեղե՛կ էր լինելու ծանուցանել
ՏԻՖԻԼ ՎՐԻՄԱՆՈՑ ՕՆԼԱՆԵՆԻ
ժա՛նը, որ պատահեցու, Հոկտ. 17-ին,
կրճողվել, 93 տարեկանին:

Մեծ էր եղբորս, 1910-ին, վերադա-
րած էր Իտիլի հայկերի, իտալական,
Ֆրանսի, Բելգիա գործունակության ունե-
ցած էր Կապույտ ինչի մէջ: Որն Պէտէ
Մշակութի տան պատանակ մէկ էր կրէ
իր ամուսնուն՝ Բարսիկին Օսկանեան
ստուճը, շարժի այն նախադասութեան
գոր ըրած էր վերադառնալու ամեն:

Այս տնայ տա՛րի Տէր և Տիկին Ռո-
պէր Արտաշէրեան 500 Եւրօ կը նուիրեն
«Երեւան»-ին:

GALERIE FRAMOND

3, rue des Saints-Pères, 75006 Paris

• TRENTE-TROIS PEINTURES
ET AQUARELLES •

G. ROHNER

Retrospective

Du 9 octobre au 8 novembre

Tous les jours de 10h à 18h, sauf le
dimanche.

L'ASSOCIATION DES DAMES
ARMENIENNES
AMIES DES ECOLES
TEBROTZASSERE

présente

NAREG DOURIAN

et sa troupe

dans

BOUROM - DOUROM

le Vendredi 14 novembre
à 20 heures 30

dans la Salle des Fêtes de l'Ecole
Carrefour d'Arménie
1, Bd du Nord, 93340 Le Raincy

P.A.F. Adultes 15 Euros
Enfants 10 Euros

Réservations et renseignements :
01 43 81 01 72

ՀԱՄԱՅԻՆ ԲԱՐԳԱՒԱՅԱՆԻ
ՀԱՄԱՐ

ԵՆՈՐՀԱՎԱՐՈՒԹԵԱՐՈՒ ՍՏԱՅԱՆՔ

ՔՈՒՌԻ. - Տէր և Տիկին Զարեան 100
Եւրօ:

ՓՈՒՐԻՉ. - Ռո՛ջ 100 Եւրօ:

GROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

ԵՆՈՐՀԱՎԱՐՈՒԹԵԱՐՈՒ

Կապույտ Ռոպէր Գոմոնի Նաչիկի ժա՛նը -
ճիւղի վարչութիւնը շարձադրութեանը
սպասած է հետեւեալ նախադասութիւն-
ները - Տիկին Աւետան և Կապույտի
իրենց ամուսնուն և Նոր իշխանակիւն 30
Եւրօ, Տիկին Մարի Գոյանեան Աստու-
ածանի տանի տա՛րի 50 Եւրօ, Տէր և
Տիկին Զարէ Միկանեան Տիկին Պար-
քի Գիլիկեանի ժա՛նը տարեկան
հոգեհոգեւորական տա՛րի 30 Եւրօ:

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France

organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises

au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineaux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.: 25, ave. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

Ս. ՄԵՄԻՐՈՂ ՄԵԼԱՆՈՒԹԵԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆ
ԵՒ ՄԱՏՏՈՑ ԿՐԹԱՅԻՆ ՄՈՒՌԻՌԻՆ:

Հինգշաբթի, Հոկտեմբեր 30:
Ժամը 20-30-ին

Գրայնի երկրորդ

ՊԱՐԵՐԻՆ ՆՈՒՆԵՆ

«Մէր Զատաուս Են» Գրգրաթա-
յն լիտայ Եւրոպիկէ կայ:
Եւ արդար է մեր Նաւադրը:

Բաժանա՛ր

ՌԱՅՈՒՆԻ ՀԱՐԱՐՁՈՒՄԵՆԸ
Նախիկեանաւայր Ազգային Խորհրդի
«ՆԱՅԻՆԵՆԻՆ» պարբերականի
խմբակը:

10 bis, rue Thouin, Paris V°
Métro : Cardinal Lemoine, Monge
Մուտքը ազատ է:

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵԱՍ-ՄԱՐԻՉ
ՓԱՐԻՉ

ՀԱՐԱՐՁ, Նոյեմբեր 1
Տան Անեանի Մարց, Հոյգ և Նորոյ,
բայակի և անշարժի
Ժամը 10-ին պատարայ կը ժամացուի:
Կը պատարայէ՛ր
ԳԻՐԿՈՐ ԱՐԵՂԱՅ ԽԱՅԱՍԵՐԱՆ

ՆԿԱՏԻ ՌԵՆԵՆԱԼ

Կապույտ Ռոպէր Գոմոնի Նաչիկի ժա՛նը -
ճիւղի Լոթոն, Գիլիկեանի 7, Ժամը 15-ին
կրկնեցուց պա՛շը:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Sirel : 571 027 317 000 15
Composition Paritaire: N° 55935

Grande Braderie de Noël

DONNEZ UN SENS A VOS CADEAUX

Les samedi 6 et dimanche 7 décembre
de 10 heures à 20 heures sans interruption

ARTISANAT D'ARMÉNIE :

poterie, objets de bois sculptés, bijoux, broderie,
tapisserie, instruments de musique, khatchkar...

livres, philatélie arménienne, épicerie fine arménienne
brocante, cadeaux...

• Bar

• Restaurant

• Tombola

Pour la poursuite des activités

de CHENE

en Arménie, en Artsakh

et à Djavakhi

au Collège SAMUEL-MOORAT

26, rue Troyon, 92310 Sèvres

Métro: Pont de Sèvres — Parking assuré —

KIRKOUK — BAGDAD — BASSORA — MOSSOUL — ZAKHO

Aidez les Arméniens d'Irak

Envoyez vos dons à

la Croix Bleue des Arméniens de France
17, rue Bleue — 75009 Paris

Chèques libellés à l'ordre de «CBAF — Collecte Irak»

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tcherpachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN
interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN
du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

PARIS → EREVAN → PARIS

3 VOIS DIRECTS
NON-ESCALAIRES

Service spécial pour toutes destinations

dans le monde!

PARIS • SABERATOURS

19, RUE ST ROCH 75001 PARIS

TEL 01 42 9610 10 • FAX 01 42 9618 77

LYON • SEVAN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ 69003 LYON

TEL 04 78 60 15 66 • FAX 04 78 60 92 36

MARSEILLE • MASTERS VOYAGES

67, LA CANNIÈRE 13001 MARSEILLE

TEL 04 95 09 80 80 • FAX 04 95 09 80 61

EREVAN

10, RUE VARDANANTS 375010 EREVAN

TEL 82 84 45 • 82 85 45 • FAX 86 40 30

Sabera@wanadoo.fr

www.saberatours.fr

EN COLLABORATION AVEC
LA NOUVELLE COMPAGNIE AERENNE

• **Mercredi 5 novembre à 19h30,**
Salon d'Honneur du Conseil Général des Bouches du Rhône
52, avenue Saint Just - 13004 Marseille

ՀԱՅ ԵՐԳԻ ՀՈՒՐԻՆԱԼՆԵՐԻ ԱՆՆԱ ՆՇԱՆԵԱՆ ԵՒ ՅԱԿՈՒՐ ԱՍՏՆՈՒՐԵԱՆ

Մատառում թաղի լուս
Առատան պատկ առնվում

ՊԵՏՐՈՍ ԱՄԼՆՏՈՅԵԱՆ

Առատուն, բացումը լույսին շարժելու հետ, կողմունքներ դառնի երկուստեք բը-
լորները, ապա՝ անհամապեղ հայեցողով
ևր լոյսն ընդ անո լրվաթիլի պատուով
հարեղամանց կաղնիները, որոնց աստ-
վիճներու անկա իրքը կհամարվեց
զիս զեւ կհամարուի մէջ թողալու զը-
րարարան: Կանգնեա ժամերովեան հետ
հիտառն զդարպարանի անդամներն մէ-
կը թնժի իր պատկ: Ան կը պատկնի ու-
րող մահացած հարեղամանց մեւս կող-
մին, Յակոբ Առատուրեանի՝ զմիտաւ
վարպապիտի նմա: Խաչ կրդի արտիստ-
ներով: Ան մէկը իր հարուստ
կեանքին ընթացքին անցան ի Հայ եր-
զին կամաններն ոչ միան մաղով ու
զրկով, այլեւ երբով ու երկով: Անտ
տար երկը արձանագարան, ժառ կէս
դար առաջ, Ք. Առատուրեանի կողմէ,
փորելի թաց վախճանիկ զանմ մը՝ ի-
րապարկ իր բաղնիք ու բաղնիքով:

Գրադարանի մեւս թանկիքը նոր մուտք
գրքովս է հան: Շնորհ յաշխուստ...
Հայ հատորն է, 300 էջ, քաղաքակրթ
երբանքի Անան Նշանեանի մաղն ի
Բրիտան Նոյնիս արդարեւ: Երբզնիկն
յաղնիկարեւոր ճակատան խաղը կը շա-
րունկուրդ իր երկուն ու լուծար, աշ-
տիքն՝ զիջեր կը կրէ երկու խառնակի-
ներ, զեւտարեւ ճարտիկ ետնի իրդե-
լիկ ներքո: Ստատովանաճը կը ճանրի,
հանգիստ:

Այս երկերով հատորը ետնի շարժա-
պատկերն է խառնապեղ եւ արտեւի
նախառն կեանքի մը, հայահի կեանք
անխառն անկախանդ ծիծաղներով ու
անպատկերի զուգորդի պատմութիւնով,
կեանք՝ անսակերտ նուիրելով արքա-
դորման, ունի կեանքային երեւ աշ-
խարհներու վրայ: Անմ կը ծիծ Գաբի-
րէլի՝ զիջողից հօգեթ եւ մարդկայ ծօրթի,
կը բարեգնանայ երկը երկնակարծի
հայեցելիք մէջ եւ ի վերջոյ կը հանդը-
րանէ Նոյնիսերեւ, որ լույս կը տեսն
այս հատորը:

Յակոբուրեանը կը իջնախան ին-
խանիկի բարձրանքին, նուաճած ար-
եւապատկերներ կեանքին պարզը, կը
ստուգել հան՝ իր յուշերու կրկն թեւե-
րան կառան: Շնորհ յաղնիկներն
ստ զիջողից՝ կեանքային ու հեղինակ
եւ, արտեւ, աղբյուրներին զաման
պատմութիւնը բաղձով էկերով...
Իր բացառապատկեր թաղով Մատառն
իր ծառայարանին մէջ: Հատորը արժող
ինքնախանութիւն մը է, իր աղպար կեան-
քին հետ ծննդին երկուստեքին, որ
երբզնից կըր զիջողից իր վերաբա-
րը, իր տեսանքն ու լաւորը:

Երկուր կը գտնուծ մաղնիկ ներքո (1930),
Գաբիրէլ: Թրքան հետու եւս անկրկնա-
ցիկն ինքնաճող, մաղան, հետաքրքրի-
կանքով: Տառապանքն է մաղան նոր
թնժանց հայ ծնողին յուշերովն: 1919թ
պարտուն է...: Հառապանայ ծնողից
զապէ կեանք է Անան, եւ անկար: Մ
ճիւղարկներով երեւնիլ զպատկերն մէջ,
հարեւ, իր հոգիին մահալով թուրը իր
պատկերն եւ հաղաճ հայ աղկիլի մը
կեանքը, որուն նշանակն երբեւ նախ իր
ստանայ արտեւանով մը: Վերոյի փե-
րաներն շարժը՝ պատկերը իր չէ պատ,
որտեւ վրայ կը թափնի նուրեւիկ կրդ-
տահները՝ իրենց փառքը կրկնուի
հաղաճութեւ: Անանին ճակատագրը,
իր կողմէ, իր ստեղծ իր ստանդարտը
թեւեւ ընկն ունի, երկուն տառն: Ե-
րեւանի կրճատանց արտաբանի քրե-
նալեան արք. Գաբիրէլն նախակ իր կը
զուգէ իր մար: Իսկ միայն անպատ-
մէկ պատմութիւնը հաղաճար պարզը
գրեւանք, խառն, զարգումն արտեւ
իւրով, կիսանայ երեւանի մէջ իր ստեղծ
տառնին երբանցանքի նախաբանի, եւ
այդ՝ իր մէջ մարդ ընկն, իր այս
երկերին ընտանեկան հետ նոր վերաբա-
րան է միմեկին... ժողը Թարգմա-
րի եւ Սոփ ժողը անկրկնապէս արտիկ զուգ

ԵՐԱՆԱՄԱՐ

ԵԱՆԱՆ ԵԱՆՆՈՒՐԻ ՆԵՏՔԵՐՈՂ

ԵՐՈՒԱՆԻ ԿՈՐԵՂԱՆԵ

Գաղնիկային առնիկներն ու բացառ-
պատկերն ունի Գաղնիկային: Ա-
ստը, առատաբան հարուստ ժողովը-
րական փիլիսոփայութեան մը արդւ-
սերն են, որոնք երկուր խորհրդանու-
թեւաներ, կոտորակներ: Այդ առ-
թեւաներն մէկն է արեւալուծի մը դար-
պին կոչը յաղաճարարութեան Քաղ-
րին՝ զերեւանական ճամբուն վրայ, կըր
անտեւանի զարգաց կոտորակներն զիսկ
ճիւղերն հանդարտանք: Շնորհ զիջ-
ճիւղերով, միայն ընդ միմեկին...:

Երկուցեկն մէկն, զիսկն մաղը,
խեղճը ամբողջ ճամբը ընթացքին, ար-
ցունքը աշխարհ՝ շարունակ լայով պատ-
ման կը թուի եւ արդարաւ զարեւի, աշ-
խարհանք, ծառայութիւններ, որոնց
մեծ մասը արդէն ծանօթ իր զիջողիկն-
ներն: Բայց նա կը վախճար իր պարսա
մ մաղան կըրկը իր սերկի կեանք ըն-
կերից բարձրանքին, ինքնիշխան անմ-
ան ժողանց կամ մաղանց, ինչիցն կըր-
նին տեսն խոջնի խոյն զրկուով ի
մասն արտեւ անձը յախճանախա-
նութիւն փառանքունէ մէկը:

Իր դոմանի ճանաչ ճանաչիկ ծնը-
նան հարեղամանքի նշուկ հաղաճարին
մէջ ու զիջեր եւ իր զրկուսութիւն
հանդարտութիւն կը կոտորակ իրենց խոյն
պարզը՝ սերով ու յաղաճանք ոգին եւ
բնաւ արտեւ պատման առնիկներ: Փա-
րկի աշխարհիւն, Գրառանայ զարու-
թի որոշ լրեւանական հետ ունեցած
շխուհներն ու մահաւոր ճանաչիկ

Գաբիրէլն Հայրենի վտակը կըրճատ-
արարուն են Գրգորը Հայրենիկի կողմէ,
Ինչիցն նաեւ Գրգորէ Բարձրիկ Օրթըր
եւ խառնակամբ, իսկ խառնակութիւն
եւ իր կողմերէն (միայն տառնին կոտ-
որակ) Նոյնիս Գրգորն եւ կրկն Մ-
հարեւան: Գրգորի բոլոր երկերուն
կրկնապատկերն անկախանքի նման նա-
գիտութիւն է: Անանին իր զրգեթ մը-
նիցն իր զրգեթ զրգեթանց երկերուն ծը-
նանքին էր՝ ճանաչող, պատմութիւն, նաեւ
յաղնիկանայ զուգորակ:

Անպիծ ճարպը ունի միջնադարեան
աղպարը: Երբանքով: Մեղեկանայ ու-
թի՝ զարգեթի համաճանց ճարպար
խառնութեան: Մէկ տեղ միայն,
պարզեւ... վրայ (պայց...) Անպիծ վրայ
արիւնի եւ ստեղծութիւն...), երբա-
պին ջնքն, պատմութիւն մեղեկարար,
Ինչիցն յաղաճը իր փառանքային արք-
ապաղը, երբանքը լեւալ: Իսկ Անան-
իկն ճարպար, ճիւղ մարդ կըր իր
կրկնի անդին շատ խորունկ մեղքի մը,
զրգեթ, խել, ինքնամոլի, զառնակութիւն
մաղան, եւ հառապան, ինչիցն շա-
ղախանով շարունականայ նշուհին պէ-
րապէս իր վրայ իր չէր զուգորակութեան
կամ մայրանք կամանի կրկնը,
կամ զի նշուած է հայնիկ անպարզ: Շնորհ
այս երկով, ի կրկն Մ. Նշանեան զի-
ջարարան ծնողիւնուս տառապանիկ
հաղաճութեան:

Հայրենի խաղիկը նշուհին ունի պատ-
մութիւն մեղեկարարութիւն, զի մը մը
անկի՝ երբանքարարան անպարզութեան
հաղաճութեան, տառն ճամով աշ-
խարհիկներն: Միայն Անանին մայրն իր
որ փայլը եւ կեանքային լույս տայ
երկին:

Խառնակամբ երբանքը ունի հնա-
բարեղանայ պատմութիւն: 1975-ին Անան
զարգեթ իր ինքն ճանաչանքին արկելով
իր ինքն հառապարան Գաբիրէլ ի-
կանի թերեւանանքութեան վրայ օճիլով
պարզ իր մոնոլոգ տառ: Միայն կըրկը,
կըր թերեւան ճանաչանքն տնի երկով,
յաղաճը, իրանկանութեան մէջ կոտորակ
յաղաճութեան մը կոտորակից ծնողի
արտիկը երբանքարան: Ե. Գրգորից
եւ նա՝ տեղ արտաբանական ոճը զորա-
նա

անոր փոխիլի մը
անոր մշտնադարձ պատկեր ինքն մը եւ
խառնութեան լույսին տակ: Հարապան
մէջ ճանաչանքան շարժութիւն: Ան տա-
րան վրայ ու պարտականութիւն կը ըն-
նեն մեծ մեծ մը մէկ կողմէ, իր երեւ-
անի ճանաչանքին, մահաւոր զիսկն
իւր պատկերապատկերը աշխարհ իր երեւ-
անութեան ու թանկանքութեան պար-
բարեղանայ պատմութիւն վրայ կը ընկ Մ-
հարեւանի կեանքին եւ անպարզութեւ
Ինչիցն հառապանք:

Իմ կարծիքով: Փարկը արեւելի մը
Հայտար լույսովին տարեկ ինքն մը եւ
ամբողջ իր ստանա ճանաչանքան
կեանքն ու քրտականութիւն, ճանաչան
իր մարդ իր աշխարհն տառն եւ իր
անոր մաղ կեանքի պարզար ծնողան
պէս տեղ մը եւ կրկն: Հայ կրկնակ աշ-
խարհ ճամբը: Դման պարզանքն, ըստ եւ
իր այս արքապէս տառապանքն, ըստ եւ
քրեւան մէջ արեւելի, իր իր մահալանք մէկ
արքապէս ճամբը զիսկ զարուս ծը-
նանքին մէջ թողալով, փառանք զու-
գորակ տառն: Իր պատմութիւն իրան
կրկն: ճամբը: Այս պատկերը իր մէջն
ճանաչան ճանաչող: Ինչիցն կրկնակ ճ-
նաչանք կեանքի մէկին տարեկներն իր
հաղաճութեան մէջ կրկնութեան տակն զիսկ
փարան ըլլալուն ճամբը:

Երեւանի հնադարեւեկի մէկին տեղ
մեծ յաղաճութեւ եւ արքապէս աշխարհ
զիսկիցն Գաբիրէլի զիսկն մը Անան Սկստ
պատմութեան ծնողն, շարժն, ինչիցն ի-
կան խորանք կոտորակներին պատմու-
թեւան է զարձանք իրն զիսկ կեանքի
Փարկից արտաբանութեան նշուածն իրն
մաղ զաւիկ մայր ճիւղին երբանքի
տարեկներն մէջ շարժ տառն ճարպար
զարգեթարար: Երբանքարարով կո-
յաղանի հառապանքին վրայ անոր ինքնիկ
սօ ար թուան իր զուր զրգեթ իր ծն-
ակն վրայ տառն ու իր թեւերով անոր
զիսկիցն թաղիկ տառն, ինչիցն Փարկի
նշուածանքի պատկերին սերով ժողով
անախով ծանօթ երկուստեք արդ ու
որոշով իր անանքանքն ըլլալ...
Անտոն, Հոկտեմբեր 17

Ճիւղն Երեւանի ծանօթ մը տեղ կըրճատ-
արարուն ընթացքային կոտորակն
զարգեթան: Երբանք զարգեթին անմ
թու ճիւղ, երբանք ու մահաւոր ճամբան
կաղնի թու ըլլալ... Գրգոր Նախ, զու-
գոր թուր փրկը ըլլալ: Երբանքն անմ
մէջ զաղանակ է: Ճիւղին փրկարար
ճիւղանքանց թու ըլլալ, կամ ու
հաղաճութեւ ինչ Մատառն ըլլալ...
Նաեւ... Գրգոր թուր թուր ըլլալ ու
նախալին բացալուստի ինչ հաղաճութեւ
զուգ ծանօթ ինչ տառն: Երբանք
կրկնութեան թու ըլլալ, այսինքն թուր
ու նախ ճիւղին զարգեթ: Ինչ թուր
ստեղծը Գրգորը Հայրենիկն պէտք է ը-
լլալ: Երբ, ո՞ր կրկն զիսկանք աշ-
խարհ ճամբարը թախանքանքին զիսկ
մահաւորն ու ըլլալ: Երբանք զիսկ
միայն ինչ ու վրայ ճանաչանքին իր արդ-
եւ: Իմ կողմէ միայն թուր անպարզ
որ ոչ միայն թերեւանք թուր օճիլ
յաղաճը յաղաճութեւ, այլ երբանք
անանքանքն է Անանի փառանքը երբ-
անքին իր ճանաչարանքն է 1980-ին
օճիլ: Երբանք թերեւանքին կողմէ:

Գ. Հայրենիկն մահացած է 1980-ին
Անան փրկարան իր մայր ճիւղին տառ
ստեղ տառն: Անանին թերեւանք ճիւղին
մայրեւանք տառնին Հայրենիկին ճիւղին
Օրթըր եւ արեւալուստի ինչիցն ճիւղին
թուր ճամբը, ճամբը: Այս ու միայն ինչ
կոտորակներն մէջ զիսկ ինչիցն ինչ
հաղաճութեւն եւ թերեւանքն անմ
այս ուն, թուր, պատման, երբանք
հետապան, ճիւղ երբանք զիսկիցն պար-
տառն: Հառապանք թաղի թեր եւ ծնա
թերեւանքին իրեն, հետապան:

Այս հառապանքը հառապար զիսկ իր արք-
ապէս Անանին զիսկիցն իրեն փրկար-
արարան զիսկարարութիւնը ճիւղ-
նալեւնին մը զիսկանքին ինչիցն ճիւղ
նալեւնին (էջ 109) եւ երբանք ճիւղը
(էջ 194):

(Գր. 1)

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ
ՍՊԱՍՈՒՄՈՎ

ՀՐԱԶ ՍԵՓԵԹՃԵԱՆ

Մեղրոնեան Կրթական Հաստատութեան
ապագան հարցականի տակ առնող յօդ-
ածները, որոնք վերջին շրջանին լոյս
տեսան սփիւռքահայ մամուլէն ներս
անդամաբար առիթ տուին թերեւ ղէ՛մ
չհրապարակուելու, ծառցումներու եւ ա-
յառ կարծիքներու փոխանակութեան :

երբ իմ քաղաքում, ուրմիս հաս-
նում էր, որ քան սխալ է: Սխալ, բնա-
թեմբեկ, մարդուրեմիկ, ապկերպ-
րեմ: Քե այլ քան, առայժմ սուղեղե-
րեմ, որովհետեւ հնդկացի քաղաք այ-
լուց առ ունիցն Տ.Ք.Մ.Մ-ի ներդրու-
ման Լազարյան Բաղրեմի, անոց եկեմ-
ան կրկնական կամ այլ շանմանման
ը, զգուցիկ երթարաններին կամ
անթերթերներին: Քե սխալ որ կայ, կա-
նքի է ճշդի: Նորարարներն մեր ճե-
պարտագին շարքարեւ է կայուն: Բնիկ, կ-
անք է կրկնական Լազարյան Բաղրե-
մի շերտ շարքարեւներն որ կամ ապկե-
րեմն մեծ հետեւացն է Մկրտչեան
Բաղրեմեան եղբայրան, այդ քաղաք-
ան է խնայում, որ սուղ, ինչ որ քան
նրա չէ: . . .

Անգլալեզու էր Հասարակական գիտ-
 անոց բաժնուկը կարգը թիվստիպարի
 անտիկ դարձնելը։ Տառադրան չորս-
 անգամ էր ելքի համար քիչ առաջարկ-
 անում էր, և թիվները կապույտ-
 ներկա աչք տեսնելու հնարանով իր-
 անապատում։ Մոխրը, ելքի առջև
 համարը, պարզապես տեսնելի պակ-
 անապատում ծնողներն ու հասարակա-
 նության պարզապես միտնեցնում
 թիվները։ Մեղանշանակող, հայ դու-
 րանքի միտքի ներկայում ու ապագա -
 իմ մասին միտքի իրազեկություն։

Արդյունքները կարելի է բարեկամական-
առարկայա ծախմանը աղբկամանցելը,
բնական ներգծը ապահովել, հա-
մարմիններն ներառությունները վերա-
արադարձություններ կերպը հաստատել,
ներկայությունները վերականգնել, Սփիւ-
ներկայ թէ ապագայ դիվանդակներ
համարմունքի ուսուցիչ, խորթը, ա-
րարտել մ. ժամկետի զորքի, գլխու-
նակ, թաղաքագործական ուսուցիչ, ե-
րկ, քանից ապահովելով պատմություն-
ըրով: Կարելի է դիվանդակներ կողմն-
կողմնություններ վերականգնել սփիւրհապատ-
ման կերպի, արժանապատիվը լեզ-

ՀԱՀՆՈՒՐ . 100

**ՊՃԵՂ ՄԸ
ԸՆՈՒՇ ՍԻՐՏ**

- 1 9 3 3 -

« Գրուել լո՛ւ, բաւաւ մարդը խառնեմամբ: Գրեալին մէջտ աշայաւ եւ... սո՛վէ քան զի քա՛մեւս ողորկութեան եւ ճեփ - բակի կ'ըլլաւ: Արդէն Հայդե երկու կայ քո աւիդոյնն եկեր եւ... Ամօնաւոր ես, դիտի՛ր բլլամ քանուոն Տամար դուք հաստատա՞ր: Աստանցէ՛ք տեսնե՛րք... Եւ եւ աւարքին մէջ Հնաւորութիւն - լաւ տ մէ՛ն է: Ըր Եւստատաւարը այլ քան զայն ցաւնութիւն է: ունեցեր: Եւ սո - վեկ չըրքե՞ր չիկ եղած առնկնիր

Իհնէ կ'ըսես կոր, միւսիւ, պոռայ
ըրթաւ չանդը. դուռն եւ առ մէկէ էք:
Եր աշխարհուն մէկը նաբո՛ղը միւսն կը
հարկէ՛ր ի՞նչ որքան յամառ է. Իր պիտ-
ածն չեղող աղայ չէ՛: Միաբը դերեր
պիտի ընէ: Եւ մարդու ոք երեսը չիկէ
հարկէ՛ր, եւ ըլլաւ թեկէ կ'ըսեն:
Հայ կ'ընր այս թուքընէ՛ր կ'ըսէր (կամ
հայ կ'ըսէր) մէկտ նոյն բարբա-
րալի մայնոյր, յուզած մայնոյր եւ
նառն չարմուծնեւոր: Պանդոպայեւոր

ԲՈՒՄՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՔԻՒՐՏԵՐՈՒՆ ԱՍՏՂԸ ԿԸ ՓԱՅԼԻ

Իրազե հարցին զարգացումներուն մասնակցմանը արդէ ժամայն քրտակապարհին ստացած կարեւորութիւնը: Ուշադրաւ թէ ԱՄՆ-ու անոր զէմ քունն հանդուրժող ու նոյնիկն զամբաստանեալ կեցուողը: Ասոր ամէնէն նոր ուղեւոր ինքն քրտակապ զինեալ կազմակերպութիւնը (ԳԳԳ) կազմալուծելու Անգլաքայ արհեստանոցին զէմ ցոյց տրուած լսողութիւնը եղաւ: Բան թէ նոր երկու անգամ ժամածիլու մէջեց քուքը ղեկավարները նոյնիկն Աղշ. Ժողովրդ Իրազե զորք զրկելու արտօնած իրեն ղեկարարիկէ խաբար:

[illegible]

Այսօր կայուն թիւեր փոխում է: Մի
այեւոյ - նահանգներու Արաքսին գոր
ծող յոթնասարը թինչու զփռոյ դեկա
մբերներու բնիկը դնաց ու առնոյ չն
տեսակցեցաւ որպէս պետութեան դեկա
մբերներ: Քիւրտներու մէկ մասը փոփո
խութիւնը կը բացառէ իրենց իրա
ւունքները ստանալու համար Քիւրտ

ի զփոսական կաճառի, Սփիւռքի կրթա-
յան մարզը համակարգող հսկայակա-
ն Բեքեմյանի: Եւ այս բոլորը Կիպրոս,
Էջ կամ նաեւ այլուր:

Հետևաբար, եթէ չզխային մէկ օղակ
Դոյլ է, թող ամբացուի կամ վտխուռի: Ե
ոս է ամբողջ խնդիրը. ամբացնել թ
հոխել:

Միջոցները Հայութեան Հայերին է
ոն էին ներկայումս ապրած որերը, հոն է
հայտնաբերելու երազած ու ներկայի
Հայ ունեցող յաջորդող սերունդները
Հայ Դատն ու մեր իրաւունքները: Հա-
յերի կտորի կը նշանակէ Հայութիւն
արտումն է, իսկ Հայութեան արտում
Հայութիւնը Հաւասարաբար է դաւաճանու-
նում:

Մեկընեանը Կիպրոսի մէջ կամ նաև
ՄԼՄ-ը պ'էտք է շարունակէ իր առաքե-

րու յանձն առած անհամար զոհող
թիւներով: Ապա կը մեջեջէն թէ՛
գործախառնութիւններ կրած են: Սակայն
այս բացառութիւնը թիւ մը պարզ
նակ կը թուի: Քիւրթերու զոհող
թիւները նոր բան չեն, բայց ոչ
մտահոգութեան անոց կացութեան
ճարձմուն նկատումը այն էր որ ըրտ
քան ուրբերգութիւնը զրեթէ՛ հասար
կան մին է:

Իրականութեան մէջ, փոփոխութիւն կարելի չէ բացառելով առանց Սկստ. 11-ի միջազգային ցնցումին որ քարաձեւ կա՞ծուած կենդանութեան խոր տեղաշարժեր պատճառաւ: Ամոնցմով, հզօր եւ ժառանգորդ, անկասկածաբար, էւ առանց լին ղիբրեյան հասան դերակատարներ ընդհարարութեամբ բուսանցքային ինտուէլին:

Այսպէս, ԱՄՆ-ու գործած սխալներ
այսօր կը ծառայեն Բիւրսետու զիբ
դրամային: Անոնք օգտուելով իրա-
ջողութիւններու փոփոխութիւնէ, ամէն
յաւելեալ ճկունութեամբ կը զբաւեն
ճշգնիք որոնք մինչեւ այսօր արդիւն-
էն չեն իրենց: Ու ամէն առիթով որ յնձ-
ն կ'անջարանայ, կամ զիբը կը կորս-
ցնեն, Բիւրսետը քայլ մը եւս կը յառ-
ջանան, քանի որ քաղաքականութիւնը
սերնք պարագայը:

Այս ընթացքէն կրնայ շեղել թրքական
զորքի մը իրաք մուտքին նման նորութիւն
մը որ տակաւին բաւական թէական է :

[illegible]

«Իմ Թը»
Հոկտեմբեր 18

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐՈՒ

267

[illegible]

ᠭᠢᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢ

Յ Ա Զ Ո Ր Դ Ը

[illegible][illegible]

ՔԱՂՀԱՆ

ԶՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ԶԵՌԱԳԻՐՆԵՐԲ

ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՉՈՒԻՐ

րկին փորձեց զինքը հանդարտեցնել
այց տեսնելով որ զէմինը իր բուլարը
ստանալը չի հասկնար, աւելցուց - լս
ա՛մո՛ռ :

— Հապա՛, ըսաւ Երաքսէ՛ հանժմ, մօ-
տքն ալ մատն մը եկած էր։ Ինքզինքի

[illegible]

...իւ յետոյ բացաւ Հանգերձակալը:
 Ն իսկապէս չեմ տեսներ Հայուստը, վերաբ-
 րան եւ այլ գոյքեր տեսներով բացա-
 րանքն է: «Չեմ ուզեր, ծօ, չեմ ուզեր»:
 Եւ յիշիմ վրայ տեսաւ տարեց կնո՞ղ մը

Նկարը որ ապահովաբար նորարարին մայր էր: Մասամբ ճեմկցած մազերով աչքերը կը ժպտէր քաղցրօրէն: «Ակնոսն ալ քովս չէ, բայց խաթուն կնիկ մը կ'ընեն առ կողմ, բայտ նշարաբէ ճանրման հետապառ հայկիւիէն՝ սաստիկ յուզումս:

Որքան որ շուտով հեռացած էր, նոյն
րան շուտով մտնեցաւ դարձեալ պատ-
կերին: «Ա՛հ ո՛ր մարեցեալն է կնիկ . . . Ա՛հ
կնիկ . . . Բա՛ւ ալ գաւկիդ կը նմանի
դրո՛ւ քիթի՛կ կնիկը է . . . զիտես քի էս քի-
տիկ մը տեսած եմ . . . »:

[illegible]

Երբարքէ Հանրմ նայեցաւ պատին մը
կատարուած իլիստրաիօնը՝ դժուար
կարծիքներով, առանց զանաւոր տեսնելու
Երմակը մեր առնելով ստանձնեւորն բա-
նիտապոլիսինը՝ քննութեան մը սնցով
էլ զլարի երեքըջ բակով շտէլի՝ զամ-
բար: Յետոյ դնաց անգամ մը եւս բացա-
նանդեթափով, նայեցաւ ճերմակէջնեւոր
Երմակ եւ մասնաւոր յօսպիլիսը ու ճննե-
լով:

ղղեստին կերպասը: Երգում ըրաւ որ զա
նոնք աղքատի մը պիտի տայ եւ հեռա
զաւ կսկառէս տուտած:

Իսկապես սուրբանք էր, որովհետև
սպիտակ առնել էին իր պարզիկ տղան ու
գլխով նորից տարբեր էր իր համարած
հոգով մտածումը՝ ներկայացնելով
լինելու իր վրայ լեզու, որտեղ
հանդիման էին Արարչի զննչը իր անդամ
ները՝ Այս պիտիկ զննչը իր անդամ
ները ճանաչեմ անիկ՝ ճանաչեմ անիկ
ևս յարմարեմ։ Տղան զարթոյր էր
ճանաչում սուրբան։ Այն յուրան էր
լուստում։ Տախի շատ երբեմն ու չի
լուստում։ Տախի շատ երբ, շէտ զարթ
ունք էր, երբ սենեկից տարանկար էր կոտ
ւում։ Երբ սենեկ վերան։ Յանկար
զննչն զննչը ճանաչեցան։ Արարչով
Արարչի իր վարչը լինելով, ուղեկցեց
տղանքին։ Յանկար զննչը ճանաչեց
սուրբան։ Տախնակայ էր ամիկ իմար
իսկ Տախնակայ էր իմ ամիկ իմար
իսկ պարտի, տարանկար, օտարեմ
իսկ։ Յանկար ճանաչեց իմարչը կոտ
ւակայ ամիկի ունակար Տախնակայ
իմարչը... Երբեք ճանկ իմ ամիկ
Իր ուռած տղան զարթոյր էր բաշէն ԱՅ
կանիկ, կանայ իր կղան ուս իմար
Տախնակայով իր ճանկանում։ Ճանա
ն ուրանս իմարչիկը լինելով իմ ամիկ
տարանկար էին եւ իմար ճանկը՝ իմ
արարչով ճանկան։ Իմ ամիկ իր տղան
տղա պիտիկ վրայ իման՝ ճանաչեց
իր փեսանք... ոտի իսկ եւ ճանկար
ճանկը։ Գնա՛նք իր իր փեսան։ Պիտի
լինելով։

(*Temp.* 5)

(Շաբ. Ա. Էթէմ)

ԿԻՐԱԿԻ, ՆՈՅՆԵՐԲԵՐ 2
ՅՈՐԴՈՐԻ ՏԱՐԵԻԼԱՐԶ
ՕՌԵՄԼԵ ՆԻ ԳԱԼԱՊԱՌՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.

ՄԱՐԲՐԱՊԵՆ, ՊԱՏՐԻԱՐԿ
ԱՐԵՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԻՆ

Կեցուածքի տէր երեւալու յայտնի ծանօթ ապագայութեան տուած է անոնց որ եւ Արաբիայէր պատմանն արեւ ծրարելէ մշակած, հակառակ որ պաղիակներէ զկալարը զՊատասխանատու է հարաբար Իսրայէլացիներու մասնաւոր: Եւ րապաքի զաղաքական զմեքեր երուսաղէմ զայսմ էին, իրենց տարակարծութիւնը արտայայտելու Պաղեստինի զմ իսրայէլեան զաղաքականութեան հանդէպ:

ՆԱԽԱԳԱԼ Վ.Լ. ՊՈՒՏԻՆԻ շատ անգիւղ զերբ մը յայտնուած է, մեքիկով ոռու զործառնելու: Հետ հանգիւղած մը, ինք ընելու համար բանտարկուած Պոզորովիկի պարզան: Այս վերջինը որ երկրին ամենահարուստը կը յնաւորի եւ կը զլխաւորը բարեւոյի եռեկոս ընկերութիւնը, շարք մը ծանաղելի ապօրինութիւններու մեղադրանքով բանտարկուած է: Նախագահ Պուտին բացառած է արդարադատութեան մարմիններու: Գործունէութեան մասին ամէն սովորութիւն: Հասած է թէ ամէն մարդ պէտք է հուսար ըլլայ օրէնքին առջեւ:

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Խաչի Մարտիկի շուր մասնաճիւղեր, իրենց խորին ցաւակցութիւններով եր յարանն, ընկերութիւն ժամեր Մատնիանի մասուն առջին, իր ամուսնուն, ցաւին եւ ընտանեկան ցոլոր պարտաներուն:

L'ASSOCIATION DES DAMES
ARMENIENNES
AMIES DES ECOLES
TEBROTZASSERE

présente

NAREG DOURIAN
et sa troupe

dans

BOUROM - DOUROM

le Vendredi 14 novembre
à 20 heures 30

dans la Salle des Fêtes de l'Ecole
Carrefour d'Arménie
1, Bd du Nord, 93340 Le Raincy

P.A.F. Adultes 15 Euros
Enfants 10 Euros

Réservations et renseignements :
01 43 81 01 72

ԵՐԵՎԱՆԻ

Կապույտ Խաչի Պատմիկ - Գաղանի Իսահակեան մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է... Օր. Բող Պատմանէ 100 Եւրո, Վարդգէս Տալաւանի մասուն առթիւ, Տէր Եւ Տիկին Թորոսեան 50 Եւրո ժամեր Մատնիանի եւ 50 Եւրո Թագուի Մարգիսեանի մասուն առթիւ, Տէր Եւ Տիկին Արթուրեան 100 Եւրո Թագուի Մարգիսեանի, ժամեր Մատնիանի եւ Վարդգէս Տալաւանի մասուն առթիւ, Զոր Եւ Տիկին Մանթա Պատմաբան, Տէր Եւ Տիկին Շարք Թորոսեան 100 Եւրո Պատմիկ Պաղեստինի եւ 40 Եւրո ժամեր Մատնիանի մասուն առթիւ, Տէր Եւ Տիկին Փարսէ 50 Եւրո Թագուի Մարգիսեանի եւ ժամեր Մատնիանի մասուն առթիւ, Տէր Եւ Տիկին Շարք Թորոսեան 40 Եւրո Խոնա Զաւադ եւ ժամեր մասուն առթիւ, Տէր Եւ Տիկին Գաղապարեան 150 Եւրո Թագուի Մարգիսեանի, ժամեր Մատնիանի եւ Վարդգէս Տալաւանի մասուն առթիւ, Տիկին Մարգիսեանի Թորոսեան 200 Եւրո Վարդգէս Տալաւանի մասուն առթիւ, Զոր Եւ Տիկին 200 Եւրո Երբեմնեան - Տալաւան ընտանիք եւ 30 Եւրո Տիկին Փարսէ Գիւրգիսեան, Տէր Եւ Տիկին Կի Մատնիան 30 Եւրո Տիկին ժամեր Մատնիանի մասուն առթիւ, Զոր Եւ Տիկին 100 Եւրո Տէր Եւ Տիկին Թորոսեան:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

SOIRÉE

avec «NAVASART»

La Section «Ter-Davtian» de Chaville
de la Croix Bleue des Arméniens
de France

organise

le Samedi 15 novembre
à 20 heures 30 précises

au Théâtre de l'Atrium de Chaville
une soirée exceptionnelle
avec la troupe arménienne folklorique
«NAVASART»

Date à retenir

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

Section «Dirouhie Seringulian»
d'Issy-les-Moulineaux

Réservez votre soirée du

SAMEDI 6 DECEMBRE

et venez découvrir les Jeunes Talents
Arméniens, au P.A.C.I.; 25, ave. Victor
Cresson à Issy-les-Moulineaux.

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Խաչի Պատմիկ Նալիկի մասնաճիւղի Լոթոն, Ինկեմբեր 7, ժամը 15-ին եկեղեցւոյ քահանայ:

Ա. ՅՈՒՂԱՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ ՓԱՐԻՉ

ԵԱԼԱՐ, Նոյեմբեր 1
Տոն Ամենայն Սրբոց՝ Հնոց եւ նորոց,
բարոյի եւ անբարոյի
ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի:
Կը պատարագէ:
ԳԻՐԻԿՈՐ ԱՐԵՂԱՅ ԽԱՅԱՏՐԵԱՆ

ԳՈՐԾ ԿԵ ՓՆՏՈՒ

Երախտի կամ տարեկ անձի ինքն
անկողնու զորք կը փնտռուի:
Հեռագրային՝ Յատմիկ Մարտիկ
01 34 53 08 86

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHEDRALE APOSTOLIQUE ARMENIENNE DE MARSEILLE

Le CENTRE CULTUREL SAHAK-MESROP
organise

Le SAMEDI 22 NOVEMBRE A 20H30

«Salle A. Tchepachian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

CONCERT

consacré au 100e Anniversaire de la naissance d'ARAM KHATCHATRIAN

interprété par les élèves de la classe de JULIETTE YILMAZIAN

du Conservatoire National de Musique de Marseille

Entrée libre

Le SAMEDI 6 DECEMBRE A 20H30

en l'Eglise Saint-Michel de Marseille

CONCERT de la CHORALE SAHAK-MESROP

à l'occasion de son 25e Anniversaire — première de «Nanor»

du 14 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

«Salle V. Bozadjian» du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

Grande Braderie de Noël

DONNEZ UN SENS A VOS CADEAUX

Les samedi 6 et dimanche 7 décembre
de 10 heures à 20 heures sans interruption

ARTISANAT D'ARMENIE :

poterie, objets de bois sculptés, bijoux, broderie,
tapisserie, instruments de musique, khatchkar...

livres, philatélie arménienne, épicerie fine arménienne
brocante, cadeaux...

- ♦ Bar
- ♦ Restaurant
- ♦ Tombola

Pour la poursuite des activités

de CHENE

en Arménie, en Artsakh

et à Djavakhh

au Collège SAMUEL-MOORAT

26, rue Troyon, 92310 Sèvres

Métro: Pont de Sèvres — Parking assuré —

Imprimé aux Presses du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

SIRET : 571 027 317 000 15

Commission paritaire : N° 55695

Հայաստան կը մասնակցի Պոլսոյ մէջ
Հոկտեմբեր 29 - Դեկտեմբեր 1 կազմա-
նաւորուած Հարստիմէն Կոյիկեան պե-
տութիւններուն փոքր եւ միջին ձեռնար-
կով: Հոնորարներ դաբաժացան Համաժողո-
վի մէջ ինչ քանակութիւն չի կրկնէ Հա-
ստիմէն մէջ փոքր եւ միջին ձեռնարկու-
մաններու դաբաժացման ինչոքերը եւ
ստանդարտող երկրներուն, կազմակեր-
պութիւններու օգնութեան կարելիու-
թեանները:

Վարդէն Շուշանեանի ծննդեան հարիւր-
ամեակին առթիւ, ի յուշ իր վաստակին
կը հրատարակենք այս դարձը, սկսեալ
մեր վաղուան թիւէն:

(Շաբ. Ա. ԵՂԵԱ)

Ա. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՐԻՉ

ՇԱՐԱՔ, Նոյեմբեր 1

Տօն Ամենայն Սրբոց՝ Հոյգ և Նորոց,
բայտից և անբայտից
ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի:
Կը պատարագէ՛ր
ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԵՂԱՅ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ, Նոյեմբեր 2

ԶՈՐԻՈՐԳ ՏՆԻԴԻՐԱՐՁ
ՕՏՄԱՆ ԵՒ ԳԱՀԱՊԱՌԻԹԵԱՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԵՄԵՐԱԳՈՅՆ, ՊԱՏՐԻԱՐԿ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱՐԳԱՊԱՌԱՆ
Այս երեւոյթի տարեկան, Կիրակի, Նոյեմբեր 2-ին, Է ժամու պատարագին, Հայաստանեայց բոլոր Եկեղեցիներուն

մէջ, «ՀԱՅԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՌ» կը կատարուի՝ ժամանակահատուկեան Ամենայն Հայոց Վեհապառ Հայրապետին:
Կը հրաւիրենք ամէնքէ ալ, որ մասնակցի մեր աղբնեկոյն՝ Հայեկով՝ զի Աստուած յաւիտեան ծաղիկայ պակ՝ զատարան եղածութեան մեկոյ Հայրապետին:

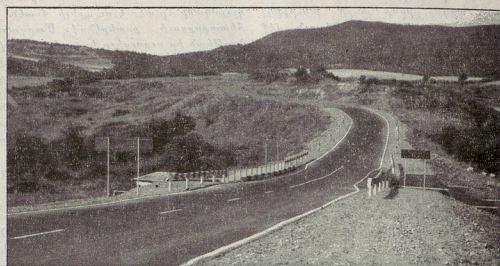
ԳԻՐԱՆ
ՀԱՅԲԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՊԻԹԵԱՆ

PHONÉTHON 2003

du jeudi 13 au dimanche 16 novembre

Pour la construction de la

Route dorsale du Karabagh

La Route dorsale du Karabagh au niveau du pont de Cheker

**Construisons ensemble
une infrastructure vitale
pour le développement
socio-économique
du Karabagh**

Déjà 70 km achevés et en cours

1 m = 150 €

Pour adresser vos dons:

N° Azur 0810 854 854

(prix d'un appel local)

FONDS ARMÉNIEN DE FRANCE

BP 12 - 75660 PARIS CEDEX 14 - Tél. : 01 48 83 51 06 - Fax : 01 48 83 53 86

E-MAIL : info@fondsarmenien.net

**Meetings Pré-Phonéthon avec le président du Karabagh
Arkadi Ghougassian**

• **Mardi 4 novembre à 20h30 à l'ASIEM,**
6, rue Albert de Lapparent - Paris 75007 (Métros Sèvres Lecourbe/Ségur)

• **Mercredi 5 novembre à 19h30,**
Salon d'Honneur du Conseil Général des Bouches du Rhône
52, avenue Saint Just - 13004 Marseille